
URZĄD MORSKI W GDYNI

Program Ochrony Przyrody

LASÓW URZĘDU MORSKIEGO W GDYNII

NA OKRES: 01.01.2017 – 31.12.2026

STAN NA 01. 01. 2017

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

SPIS TREŚCI

1	WSTĘP	7
2	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW UM	10
2.1	POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE, STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW	10
2.2	POŁOŻENIE UM W PRZESTRZENI PRZYRODNICZO – LEŚNEJ	13
2.3	RZEŻBA TERENU, GLEBY I KLIMAT OBIEKTU	16
2.4	TYPY SIEDLISKOWE LASU	18
2.5	POTENCJALNA ROŚLINNOŚĆ NATURALNA.....	18
3	FORMY OCHRONY PRZYRODY	19
4	WALORY PRZYRODNICZO – LEŚNE	45
4.1	DRZEWOSTANY.....	45
5	ZARYS HISTORI	58
6	TURYSTYKA I PROMOCJA WARTOŚCI PRZYRODNICZYCH	60
6.1	ELEMENTY ZAGOSPODAROWANIA TURYSTYCZNEGO	60
7	ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	61
8	PROGRAM DZIAŁAŃ	67
8.1	OGÓLNE WYTYCZNE I ZALECENIA PROWADZENIA RACJONALNEJ GOSPODARKI LEŚNEJ	67
8.2	ODNOWIENIA GRUNTÓW LEŚNYCH	69
8.3	ZWIĘKSZANIE LESISTOŚCI REGIONU	69
8.4	POZOSTAWIANIE DRZEW DO NATURALNEGO ROZKŁADU.....	69
8.5	TURYSTYCZNE UDOSTĘPNIENIE LASÓW	70
8.6	GOSPODARKA ŁOWIECKA.....	71
8.7	KSZTAŁTOWANIE STREF EKOTONOWYCH.....	71
8.8	KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH	71
8.9	POSTĘPOWANIE W OBIEKTACH OBJĘTYCH RÓŻNYMI FORMAMI OCHRONY PRZYRODY	72
8.9.1	SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA STANOWISKACH GATUNKÓW LUB GRUP GATUNKÓW OBJĘTYCH OCHRONĄ PRAWNĄ, KTÓRE MOGĄ POWSTAĆ W CZASIE OBOWIĄZYWANIA PUL.....	83
8.9.2	WYKONYWANIE PRAC LEŚNYCH	84
8.10	OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ	86
8.11	PROPOZYCJE OCHRONY I METODY OCHRONY RZADKICH I CHRONIONYCH GATUNKÓW	87
9	LITERATURA	89
10	KRONIKA	91

SPIS TABEL

Tabela nr 1.	<i>Zestawienie powierzchni gruntów UM wg powiatów i gmin.</i>	11
Tabela nr 2.	<i>Struktura użytkowania gruntów na obszarze UM.</i>	12
Tabela nr 3.	<i>Zestawienie powierzchni i udziału podtypów gleb.</i>	17
Tabela nr 4.	<i>Udział TSL w powierzchni leśnej UM w Gdyni</i>	18
Tabela nr 5.	<i>Lokalizacja rezerwatów w UM w Gdyni</i>	20
Tabela nr 6.	<i>Wykaz rezerwatów przyrody będących w zasięgu Urzędu Morskiego w Gdyni:</i>	21
Tabela nr 7.	<i>Wykaz istniejących pomników przyrody</i>	29
Tabela nr 8.	<i>Zestawienie obszarów Natura 2000 w zasięgu lasów UM w Gdyni</i>	32
Tabela nr 9.	<i>Zestawienie siedlisk przyrodniczych na terenie gruntów w zarządzie UM</i>	37
Tabela nr 10.	<i>Zestawienie powierzchni siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 i poza.</i>	37
Tabela nr 11.	<i>Wykaz chronionych gatunków roślin i zwierząt odnotowanych w opracowaniach dla obszarów chronionych na terenie UM.</i>	39
Tabela nr 12.	<i>Struktura miąższościowo powierzchniowa klas wieku.</i>	47
Tabela nr 13.	<i>Zestawienie powierzchni (ha) drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego.</i>	48
Tabela nr 14.	<i>Zestawienie powierzchni (ha) drzewostanów wg grup wiekowych i struktury</i>	50
Tabela nr 15.	<i>Zestawienie powierzchni (ha) wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych</i>	51
Tabela nr 16.	<i>Wykaz kategorii lasu</i>	52
Tabela nr 17.	<i>Zestawienie powierzchni wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem</i>	53
Tabela nr 18.	<i>Zestawienie powierzchni [ha] według grup typów siedliskowych lasu, stanu siedliska i grup wiekowych</i>	54
Tabela nr 19.	<i>Zestawienie powierzchni (ha) wg form degeneracji lasu - borowacenie</i>	55
Tabela nr 20.	<i>Zestawienie powierzchni [ha] wg form degeneracji lasu – neofityzacja – wg rzeczywistego udziału gatunków</i>	57
Tabela nr 21.	<i>Wykaz gatunków drzew i krzewów stwierdzonych w lasach UM.</i>	57
Tabela nr 22.	<i>Wykaz stwierdzonych uszkodzeń lasów UM w Gdyni</i>	63
Tabela nr 23.	<i>Wykaz projektowanych zabiegów w siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony Obszarów Natura 2000.</i>	73
Tabela nr 24.	<i>Ogólne wytyczne wykonywania czynności pielęgnacyjno – ochronnych na terenie UM</i>	84

SPIS RYCIN

Rysunek 1.	<i>Urząd Morski - zasięg terytorialny w nadleśnictwach.</i>	10
Rysunek 2.	<i>Położenie lasów Urzędu Morskiego w Mezuregionach</i>	14
Rysunek 3.	<i>Położenie lasów Urzędu Morskiego w Mezuregionach wg Kondrackiego</i>	15
Rysunek 4.	<i>Mapa potencjalnej roślinności naturalnej (na podstawie Atlasu Rzeczypospolitej)</i>	19
Rysunek 5.	<i>Położenie rezerwatów na tle lasów UM w Gdyni</i>	20
Rysunek 6.	<i>Parki krajobrazowe w zasięgu UM w Gdyni</i>	27
Rysunek 7.	<i>Położenie OChK na tle lasów UM w Gdyni</i>	29
Rysunek 8.	<i>Położenie użytku ekologicznego na tle lasów UM w Gdyni.</i>	30
Rysunek 9.	<i>Położenie obszarów Natura 2000 na tle lasów UM w Gdyni</i>	32
Rysunek 10.	<i>Zestawienie poszczególnych typów siedliskowych w lasach UM</i>	45
Rysunek 11.	<i>Udział powierzchniowy gatunków panujących w siedliskowych typach lasu</i>	46
Rysunek 12.	<i>Istniejące wejścia na plażę, przystanie i porty morskie w zarządzie UM</i>	61

1 WSTĘP

Program ochrony przyrody w UM w Gdyni został sporządzony zgodnie z „Instrukcją sporządzania programu ochrony przyrody” – dla lasów stanowiących własność Skarbu Państwa.

Opracowanie to wchodzi w skład planu urządzenia lasu dla UM, opracowanego na lata 2017-2026. Poprzedni program ochrony przyrody sporządzony został w 2006 r. i obejmował:

- kompleksowy opis walorów przyrodniczych UM,
- omówienie form ochrony przyrody występujących na jego terenie,
- plan działań w zakresie ochrony przyrody.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono kierunkowe wytyczne mające na celu poprawę lub zachowanie w odpowiednim stanie cennych zasobów przyrodniczych. Celem programu jest również przedstawienie podstawowych założeń umożliwiających prowadzenie na terenie UM racjonalnej gospodarki leśnej w powiązaniu z potrzebami ochrony przyrody.

Program ochrony przyrody ma spełniać również rolę edukacyjną, zwłaszcza w odniesieniu do lokalnych społeczności oraz osób zainteresowanych ochroną przyrody.

W programie zawarto opis warunków przyrodniczych w granicach zasięgu terytorialnego UM. Oprócz charakterystyki i aktualizacji informacji dotyczących form ochrony przyrody i innych obiektów cennych przyrodniczo, opisano walory historyczne i kulturowe, które wymagają podejmowania określonych działań ochronnych.

W programie opisano również podstawowe aktualne i potencjalne zagrożenia ze strony czynników abiotycznych, biotycznych, a zwłaszcza antropogenicznych, mogących mieć wpływ na stan środowiska przyrodniczego. Ukierunkowano również plan działania, którego realizacja umożliwi zachowanie oraz wzrost walorów przyrodniczych terenu UM, a zawarte w nim informacje w przyszłości umożliwią wykonanie szeregu analiz porównawczych wybranych charakterystyk stanu lasu.

Dokument ten sporządza się do „Planu urządzenia lasu UM” opracowanego według stanu na 01.01.2017 roku.

Program Ochrony Przyrody powstał w oparciu o dostępne akty prawne (ustawy, rozporządzenia, Dyrektywy UE, Konwencje międzynarodowe), dokumenty planistyczne i instrukcje. Są to przede wszystkim:

- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. (Dz. U. 2004 Nr 92 poz. 880 ze zm. tj. Dz. U. 2013 Nr 0 poz. 627),
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 r. (Dz. U. Nr 199, poz. 1227),
- Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (Dz. U. Nr 101 poz. 444 ze zm. tj. Dz. U. 2014 Nr 0 poz. 1153),
- Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (Dz. U. Nr 16 poz. 78 ze zm. tj. Dz. U. 2013 Nr 0 poz. 1232),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 Nr 0 poz. 1409),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. Nr 2014, poz. 1408),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym (Dz. U. 2011 Nr 210 poz. 1260),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. 2011 nr 25 poz. 133)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 marca 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2012 Nr 0 poz. 358),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2013 Nr 0 poz. 1302 2013.11.23),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. (Dz. U. 2010 Nr 77 poz. 510), w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000,
- Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. 1995 Nr 16 poz. 78)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie centralnego rejestru form ochrony przyrody (Dz. U. 2012 Nr 0 poz. 1080),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2014 Nr 0 poz. 1348),
- Polityka Ekologiczna Państwa W Latach 2009-2012 Z Perspektywą Do Roku 2016,
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej, zatwierdzonej przez Radę Ministrów 25 lutego 2004 r.,
- Strategia ochrony obszarów wodno-błotnych w Polsce wraz z planem działań na lata 2006-2013, zatwierdzonej przez Ministra Środowiska w 2006 r.
- Aktualizacja Krajowego Programu Zwiększania Lesistości 2014.
- Konwencja o różnorodności biologicznej (Konwencja z Rio de Janeiro) ratyfikowana przez Polskę w 1995 roku,
- Konwencja o obszarach wodno-błotnych (Konwencja Ramsarska) ratyfikowana przez Polskę w 1977 r.,
- Konwencja o ochronie gatunków europejskich dzikich zwierząt i roślin oraz siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) ratyfikowana przez Polskę w 1995 roku;
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska) ratyfikowana przez Polskę w 1995 r.; na podstawie tej konwencji podjęto m.in. porozumienie o ochronie nietoperzy w Europie,

- Konwencja o ochronie światowego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego (Konwencja Paryska),
- Dyrektywa Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, (Dyrektywa Ptasia),
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa),
- Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW) z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,
- Instrukcja zarządzania lasu (2012 r.),
- Instrukcja sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie (1996 r.).

Przy opracowaniu Programu zostały wykorzystane dane i materiały udostępnione przez UM w Gdyni, Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Gdańsku, Generalną Dyрекcją Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Narodowy Instytut Dziedzictwa.

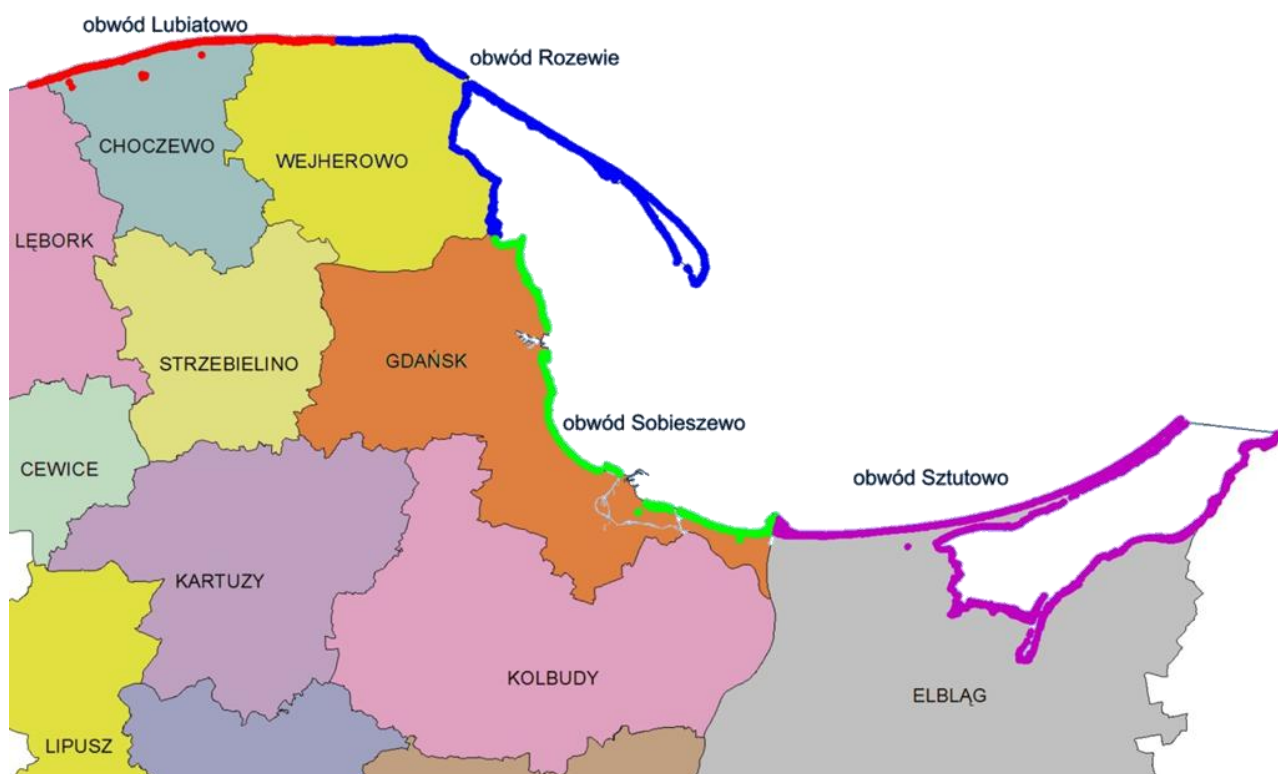
2 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW UM

2.1 POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE, STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW

Organy administracji morskiej działają na polskich obszarach morskich, tj. wodach wewnętrznych, morzu terytorialnym, czyli w obszarach gdzie państwo polskie wykonuje zwierzchnictwo terytorialne zwane suwerennością, oraz w ograniczonym zakresie w obszarach wyłącznej strefy ekonomicznej, gdzie zgodnie z Konwencją o Prawie Morza państwo polskie wykonuje prawa suwerenne, w portach i przystaniach morskich, a także w pasie nadbrzeżnym przebiegającym wzdłuż wybrzeża morskiego, a szczególnie w jego części zwanej pasem technicznym.

Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni jest terenowym organem administracji morskiej. Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni podlega ministrowi właściwemu do spraw gospodarki morskiej - Ministrowi Infrastruktury. Do organów administracji morskiej należą sprawy z zakresu administracji rządowej związane z korzystaniem z morza w zakresie uregulowanym ustawą z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz innymi ustawami.

Pas techniczny Urzędu Morskiego w Gdyni podzielono na 4 Obwody Ochrony Wybrzeża: Sztutowo, Sobieszewo, Rozewie i Lubiatowo. Długość całego pasa technicznego Urzędu Morskiego w Gdyni wynosi około 350 km i obejmuje teren od granicy polsko-rosyjskiej na wschodzie do granicy pomiędzy powiatami wejherowskim i lęborskim przy jeziorze Sarbskim na zachodzie (KM 175,335). Ogólna powierzchnia objęta zarządzaniem wynosi na dzień 1.01.2017 roku – 3356,23 ha i obejmuje zarówno powierzchnię pasa technicznego jak i gruntów poza pasem technicznym (siedziby obwodów i obchodów).

Rysunek 1. Urząd Morski - zasięg terytorialny w nadleśnictwach.

Lasy w zarządzie UM graniczą z nadleśnictwami RDLP w Gdańsku od południa z Lęborkiem, Choczewem, Wejherowem, Gdańskiem i Elblągiem.

Omawiany obiekt położony jest w województwie pomorskim, powiatach: nowodworskim, Miasto Gdańsk i Gdynia, puckim i wejherowskim, które obejmują 12 gmin i miast, a mianowicie: Krynica Morska, Sztutowo, Stegna, miasto Gdańsk, miasto Gdynia, Sopot, Hel Jastarnia, Władysławowo, Krokowa, Choczewo oraz w województwie warmińsko-mazurskim, powiecie braniewskim, gminach Braniewo i Frombork powiecie elbląskim gmina Elbląg i Tolkmicko. Bezpośrednio przez grunty pasa nadmorskiego nie przebiega żadna linia kolejowa ani szosa.

Tabela nr 1. Zestawienie powierzchni gruntów UM wg powiatów i gmin.

Powiat i gmina	Pow. leśna zalesiona i niezalesiona	Pow. związana z gospodarką leśną	Pow. nieleśna	Razem
Gmina Braniewo			174,88	174,88
Gmina Frombork	2,24		108,33	110,57
Razem Powiat braniewski	2,24		283,21	285,45
Gmina Elbląg			17,94	17,94
Gmina Tolkmicko	0,21		372,50	372,71
Razem Powiat elbląski	0,21		390,44	390,65
Gmina M. Gdańsk	60,22	0,84	265,75	326,81
Razem Powiat m.Gdańsk	60,22	0,84	265,75	326,81
Gmina M. Gdynia			1,23	1,23
Razem Powiat m.Gdynia			1,23	1,23
Gmina Krynica Morska	112,02	9,75	269,17	390,94
Gmina Nowy Dwór Gdański - gmina			4,14	4,14
Gmina Stegna	133,21	2,80	216,77	352,78
Gmina Sztutowo	65,89	1,13	180,00	247,02
Razem Powiat nowodworski	311,12	13,68	670,08	994,88
Gmina Hel	10,03	0,05	125,05	135,13
Gmina Jastarnia	179,85	6,79	124,88	311,52
Gmina Kosakowo			16,67	16,67
Gmina Krokowa	126,41	4,07	167,49	297,97
Gmina Puck			39,50	39,50
Gmina Władysławowo	126,38	3,22	116,90	246,50
Gmina Władysławowo - miasto	63,16	0,52	52,57	116,25
Razem Powiat pucki	505,83	14,65	643,06	1163,54
Gmina Choczewo	57,93	3,19	143,53	204,65
Razem Powiat wejherowski	57,93	3,19	143,53	204,65
Razem	937,55	32,36	2397,30	3367,21

Natomiast w pobliżu pasa nadmorskiego przebiegają linie kolejowe: normalno-torowa Puck – Hel, Elbląg – Braniewo oraz działająca sezonowo linia wąskotorowa Mikoszewo – Sztutowo.

Syntetyczne ujęcie powierzchni gruntów według kategorii użytkowania dla poszczególnych obwodów i całego UM, (stan na 01.01.2017 r.) przedstawiono poniżej.

Tabela nr 2. Struktura użytkowania gruntów na obszarze UM.

Rodzaj użytku	Powierzchnia w ha
1. Lasy - razem	965,1871
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	924,9039
1) drzewostany	924,9039
2) plantacje drzew - razem	
<i>w tym:</i>	
- plantacje nasienne	
- plantacje drzew szybkorosnących	
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	8,1016
1) w produkcji ubocznej - razem	
<i>w tym:</i>	
- plantacje choinek	
- plantacje krzewów	
- poletka łowieckie	
2) do odnowienia - razem	
<i>w tym:</i>	
- halizny	
- zręby	
- płazowiny	
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	8,1016
<i>w tym:</i>	
- przewidziane do naturalnej sukcesji	7,9336
- objęte szczególnymi formami ochrony	
- przewidziane do małej retencji	
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	0,1680
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	32,1816
<i>w tym:</i>	
1) budynki i budowle	0,3532
2) urządzenia melioracji wodnych	0,3160
3) linie podziału przestrzennego lasu	2,4321
4) drogi leśne	20,3534
5) tereny pod liniami energetycznymi	8,1953
6) szkółki leśne	
7) miejsca składowania drewna	
8) parkingi leśne	0,5316
9) urządzenia turystyczne	
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	16,5144
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	981,7015
3. Użytki rolne - razem	49,5557
3.1. Grunty orne - razem	12,1240
<i>w tym:</i>	
1) role	8,2506
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	3,8734
3) ugory, odłogi	
3.2. Sady	1,9222
3.3. Łąki trwałe	26,2135
3.4. Pastwiska trwałe	8,8246
3.5. Grunty rolne zabudowane	
3.6. Grunty pod stawami rybnymi	
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	0,4714

Rodzaj użytku	Powierzchnia w ha
4. Grunty pod wodami - razem	70,7030
<i>w tym:</i>	
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	10,0146
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	42,1571
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi	18,5313
5. Użytki ekologiczne - razem	
6. Tereny różne - razem	1,0912
<i>w tym:</i>	
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.	
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego	0,0300
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	1,0612
4) różne inne	
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	16,3879
<i>w tym:</i>	
7.1. Tereny mieszkaniowe	1,7882
7.2. Tereny przemysłowe	0,0021
7.3. Tereny zabudowane inne	6,1042
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane	0,2927
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem	1,0348
<i>w tym:</i>	
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne	0,8715
2) tereny zabytkowe	
3) tereny sportowe	
4) ogrody zoologiczne i botaniczne	
5) tereny zieleni nieurządzonej	0,1633
7.6. Użytki kopalne	
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	7,1659
<i>w tym:</i>	
1) drogi	7,1659
2) tereny kolejowe	
3) inne tereny komunikacyjne	
8. Nieużytki - razem	2236,7947
<i>w tym:</i>	
1) bagna	193,8999
2) piaski	2011,2965
3) twory fizjograficzne	31,5983
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów	2391,0469
<i>w tym: grunty przeznaczone do zalesienia</i>	
OGÓŁEM (1-8)	3356,2340

2.2 POŁOŻENIE UM W PRZESTRZENI PRZYRODNICZO – LEŚNEJ

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej, której celem jest przedstawienie geograficznego zróżnicowania ekologicznych warunków wzrostu i rozwoju roślinności, a w szczególności ekosystemów leśnych, lasy Urzędu Morskiego w Gdyni położone są w I – Bałtyckiej Krainie w mezoregionach: Mierzei Wiślanej – obwód Sztutowo i Sobieszewo, Helskim – obwód Rozewie, Wybrzeża Słowińskiego – obwód Lubiatowo i część obwodu Rozewie.

Rysunek 2. Położenie lasów Urzędu Morskiego w Mezoregionach

Wiedza ta umożliwi prawidłowe wykorzystanie tych warunków na potrzeby gospodarki leśnej. Regionalizacja przyrodniczo-leśna jest wprowadzona do *Zasad Hodowli Lasu* (2011) i obowiązuje w planowaniu hodowlanym.

Regiony fizycznogeograficzne to jednostki wyróżnione na podstawie cech morfologicznych, morfogenetycznych i geologicznych. Wyróżniono je na podstawie: klimatu, stosunków wodnych, glebowych oraz rodzaju roślinności, czego przejawem jest typ krajobrazu naturalnego.

Według podziału kraju na mezo-regiony fizyczno-geograficzne (J. Kondracki 1994) teren Urzędu Morskiego znajduje się w Prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pobrzeża Południobałtyckiego makroregionie Pobrzeża Koszalińskiego mezo-regionie Wybrzeża Słowińskiego i Pobrzeża Gdańskiego mezo-regionie: Mierzei Helkiej, Pobrzeża Kaszubskiego, Mierzei Wiślanej i Wybrzeża Staropruskiego.

Rysunek 3. Położenie lasów Urzędu Morskiego w Mezoregionach wg Kondrackiego

Podstawą podziału na regiony geobotaniczne i krajobrazy roślinne jest mapa przeglądowa potencjalnej roślinności naturalnej. Regiony podstawowe zostały wydzielone na podstawie analizy krajobrazowego zróżnicowania roślinności naturalnej, tj. odrębności zestawów zbiorowisk, a następnie scharakteryzowania przestrzennych udziałów siedlisk naturalnych zbiorowisk roślinnych. Mapa krajobrazów roślinnych jest efektem przeprowadzonej typologii jednostek podstawowych, przy której uwzględniono zestaw zbiorowisk naturalnych waloryzowanych udziałem powierzchniowym. Przy wyróżnianiu podstawowych typów pominięto drobne różnice syntaksonomiczne o charakterze regionalnym pomiędzy zbiorowiskami (J. Matuszkiewicz 1993).

Pod względem geobotanicznym tereny te znajdują się w: Prowincji Środkowoeuropejskiej, Podprowincji PołudniowoBałtyckiej, Dział Pomorski (A), Kraina Południowego Brzegu Bałtyku (A1) Kraina Pobrzeża PołudniowoBałtyckiego (A2) Kraina Pojezierzy Środkowopomorskich (A.4), Kraina Wschodniopomorska (A6).

Lasy będące w zarządzie Urzędu Morskiego stanowią kompleksy leśne bogate w osobiwości przyrodnicze, sieć cieków wodnych, mnogość wydm i klifów, urozmaicona rzeźba terenu składają się na owo niezwykle bogactwo.

2.3 RZEŻBA TERENU, GLEBY I KLIMAT OBIEKTU

Ogółem powierzchnia pasa technicznego wraz z gruntami poza pasem technicznym (siedziby obwodów i obchodów) Urzędu Morskiego w Gdyni wynosi 3356,23ha, a lesistość 27,9%. Omawiany obiekt położony jest w województwie pomorskim, powiatach: nowodworskim, Miasto Gdańsk i Gdynia, puckim i wejherowskim, które obejmują 12 gmin i miast, a mianowicie: Krynica Morska, Sztutowo, Stegna, miasto Gdańsk, miasto Gdynia, Hel Jastarnia, Władysławowo, Krokowa, Wierzchucino, Choczewo oraz w województwie warmińsko-mazurskim, powiecie braniewskim, gminach Braniewo i Frombork. Bezpośrednio przez grunty pasa nadmorskiego nie przebiega żadna linia kolejowa ani szosa. Natomiast w pobliżu pasa nadmorskiego przebiegają linie kolejowe: normalno-torowa Puck – Hel, Elbląg – Braniewo oraz działająca sezonowo linia wąskotorowa Mikoszewo – Sztutowo.

Z uwagi na niską jakość techniczną tutejsze lasy nie przedstawiają dużej wartości ekonomicznej. Posiadają jednak olbrzymią wartość jako lasy glebochronne i dlatego w całości zostały zaliczone do lasów ochronnych. Zabezpieczają one cały obszar pasa nadbrzeżnego przed uruchomieniem gleby, spełniają rolę umocnień spadzistych skarp, wydm i klifów. Bardzo ważnym czynnikiem ekonomicznym jest konieczność wykonania zabiegów technicznych związanych z zabezpieczeniem i stabilizacją wydm i klifów.

Grunty leśne w Urzędzie Morskiego stanowią zaledwie 27,9% powierzchni ogólnej. Spośród 72,1% gruntów nieleśnych na nieużytki w postaci wydm przypada 60,79% powierzchni objętej planem.

Najważniejszym i zdecydowanie dominującym gatunkiem tworzącym drzewostany w UM jest sosna, która zajmuje 86,5% powierzchni leśnej (82,2% miąższości). Poza sosną istotną powierzchnię zajmują drzewostany z panującą brzozą (4,0% powierzchni leśnej, 4,7% masy), olszą czarną (2,4% powierzchni leśnej, 3,3% masy) bukiem (1,2% powierzchni leśnej, 3,5% masy), i dębem (1,4% powierzchni leśnej, 2,1% masy).

Geomorfologia, utwory geologiczne.

Rzeźba terenu jest zróżnicowana od płaskiej w przypadku plaż, Poprzez wydmy pagórkowate, do stromych kilkudziesięciu metrowych klifów. Wysokie brzegi klifowe pod wpływem działania morza oraz wód gruntowych i opadowych, obsuwają się i powodują przez to ubytek terenów zagospodarowanych. Podobnie ma się z zalesionymi wydmami w wyniku erozji dochodzi do zniszczeń w drzewostanach i ubytku powierzchni leśnej.

Gleby obiektu

Gleby omawianego obszaru wytworzyły się głównie z piasków eolicznych pochodzenia morskiego. Piaski morskie stanowią ubogi substrat dla powstających gleb.

Gleby występujące w zasięgu pasa nadbrzeżnego można podzielić na następujące typy:

- Gleby inicjalne luźne – eoliczne, które zajmują siedliska boru suchego i boru świeżego;
- Gleby bielcowe o słabym stopniu uwilgocenia wytworzone są z piasków słabo gliniastych płytkich zalegających na piaskach luźnych, które tworzą siedliska boru mieszanego świeżego;
- Gleby torfowe, pobagienne i murszowe występują fragmentarycznie w zagłębieniach międzywydmowych i obniżeniach terenowych, tworząc siedliska typu boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego, lasu wilgotnego, olsu i olsu jesionowego;
- Gleby brunatnoziemne oraz brunatne kwaśne.

Tabela nr 3. Zestawienie powierzchni i udziału podtypów gleb.

Podtyp gleby	Urząd Morski w Gdyni	
	pow. [ha]	udział %
Arenosole inicjalne	124,76	3,7
Arenosole właściwe	570,13	17,0
Arenosole bielcowane	69,86	2,1
Rędziny czarnoziemne	0,36	0,0
Gleby szarobrunatne	2,55	0,1
Gleby brunatne wyługowane	1,79	0,1
Gleby rdzawe właściwe	5,15	0,2
Gleby rdzawe brunatne	7,16	0,2
Gleby bielcowe właściwe	12,11	0,4
Gleby glejo-bielcowe murszaste	19,31	0,6
Gleby gruntowoglejowe właściwe	84,94	2,5
Gleby gruntowoglejowe torfiaste	1,96	0,1
Gleby gruntowoglejowe murszowe	1,53	0,0
Gleby gruntowoglejowe mułowe	0,21	0,0
Gleby torfowe torfowisk niskich	2,24	0,1
Gleby torfowe torfowisk przejściowych	2,03	0,1
Gleby mineralno-murszowe	15,02	0,4
Gleby murszaste	11,94	0,4
Razem grunty leśne	933,05	27,8
Grunty nieleśne i leśne związane z gospodarką leśną	2423,32	72,2
łącznie	3356,37	100,0

Klimat

Syntetyczną charakterystykę miejscowego klimatu określono za pomocą średnich wieloletnich wysokości opadów i temperatur w poszczególnych miesiącach na podstawie danych stacji meteorologicznych przedstawia się poniżej.

Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Stacja	Temperatura powietrza												
Gdańsk	1,2	0,4	3,8	7,8	10,7	16,2	19,6	17,8	16,5	9,3	4,5	1,9	9,1
Hel	1,2	0,2	3,3	7,1	10,1	15,8	19,1	17,5	15,8	9,2	4,9	2,3	8,9

Miesiąc	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Stacja	Opady atmosferyczne												
Gdańsk	17	15	12	81	98	67	52	81	35	74	31	50	613
Hel	55	37	16	68	91	82	65	122	20	87	30	71	744

W klimacie omawianego terenu przeważają cechy klimatu umiarkowanego, typu bałtyckiego (według Romera). Powyższy klimat kształtuje wpływ morza, co wyraża się w zmniejszonych średnich rocznych wahaniami termicznych (łagodniejsze zimy, chłodniejsze lata), o dużej wilgotności powietrza. Okres wegetacyjny trwa 190 – 210 dni. Wiosna jest znacznie chłodniejsza od jesieni. Należy również wspomnieć o znacznych anomaliach pogodowych jakie zaobserwowano w ostatnich latach, takich jak: „ciepłe zimy”, „suche lata”, znaczne wahania

temperatury i ciśnienia w bardzo krótkich okresach czasu, huraganowe wiatry, gwałtowne ulewy i inne zjawiska, przynoszące negatywne skutki w planowanej gospodarce leśnej.

2.4 TYPY SIEDLISKOWE LASU

Dominującym typem siedliskowym w UM jest Bśw-53,0% powierzchni leśnej. Grupując typy siedliskowe lasu wg kryteriów żyznościowych siedliska borowe zajmują 79,35% powierzchni leśnej UM, lasowe – 19,8%, siedliska wilgotne i bagienne – 14,78% oraz 1,4% ols.

Tabela nr 4. Udział TSL w powierzchni leśnej UM w Gdyni

obiekt	TSL	Razem ha	Razem %
Urząd Morski w Gdyni	BS	26,78	2,87
	BŚW	494,49	53,00
	BW	13,12	1,41
	BMŚW	174,15	18,66
	BMW	31,84	3,41
	LMŚW	76,64	8,21
	LMW	88,11	9,44
	LMB	2,03	0,22
	LŚW	10,06	1,08
	LW	2,8	0,30
	OL	13,03	1,40
R-m		933,05	100,00

Objaśnienia skrótów: Bs - bór suchy, **Bśw** - bór świeży, **Bw** - bór wilgotny, **Bb** - bór bagienny, **BMśw** - bór mieszany świeży, **BMW** - bór mieszany wilgotny, **BMb** - bór mieszany bagienny, **LMśw** - las mieszany świeży, **LMw** - las mieszany wilgotny, **LMB** - las mieszany bagienny, **Lśw** - las świeży, **Lw** - las wilgotny, **Ol** - ols, **OIJ** - ols jesionowy, **Lł** - las łęgowy

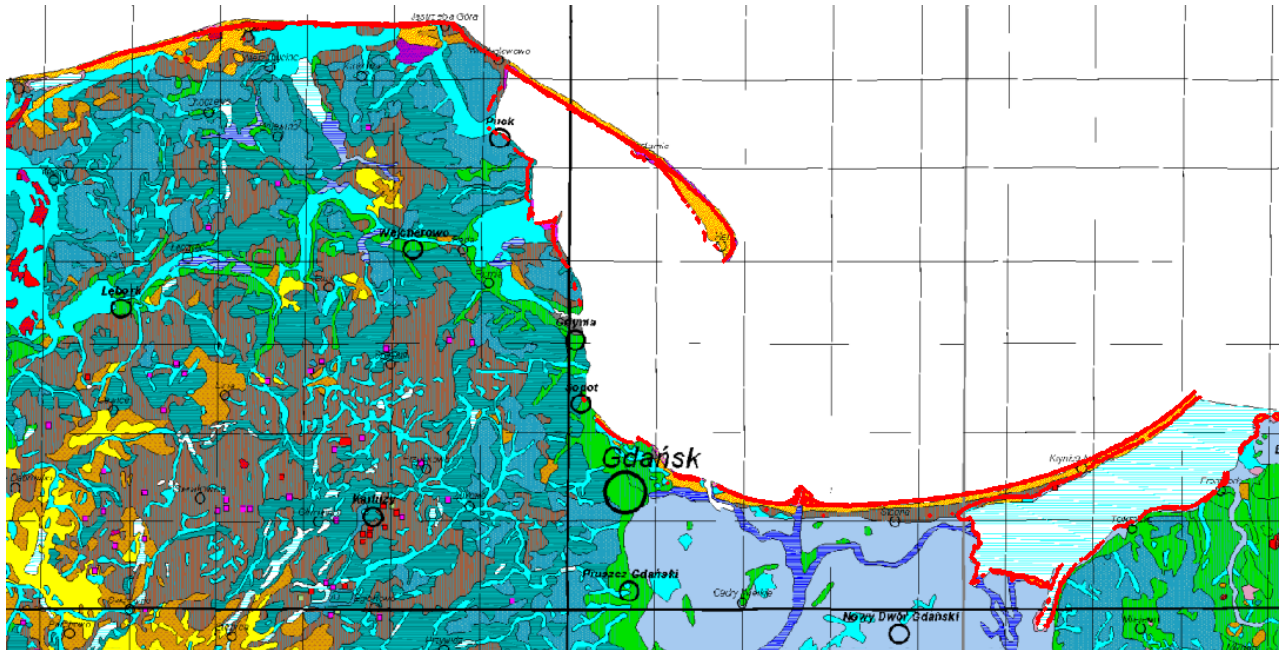
2.5 POTENCJALNA ROŚLINNOŚĆ NATURALNA

Pod pojęciem potencjalnej roślinności naturalnej należy rozumieć hipotetyczny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane, a właściwa dla danego regionu roślinność mogła w pełni wykorzystać możliwości stwarzane przez zróżnicowane siedliska.

Zgodnie z tak przyjętą definicją, potencjalna roślinność naturalna powinna pokazywać kierunek dynamicznego rozwoju roślinności. Znajomość tego kierunku jest ważna przy wszelkich działaniach podejmowanych w lesie, niezależnie od ich celu. Uwzględnienie wskazywanego przez roślinność potencjalną, prawdopodobnego kierunku spontanicznych przemian fitocenozy leśnych, może przynieść wymierne efekty środowiskowo – ekonomiczne.

Na terenach Urzędu Morskiego dominuje potencjalna roślinność naturalna kompleksu zbiorowisk w typie nadmorskiego boru bażynowego (*Empetro nigri-Pinetum*) oraz roślinność naturalna w typie subatlantyckiej mezotroficznej kwaśnej dąbrowy typu pomorskiego (*Fago-Quercetum*).

Pozostałe zajmują niewielkie obszary, a są to: *Galio odorati-Fagetum* - żyzne buczyny niżowe typu pomorskiego, *Ammophiletea* - pionierskie zbiorowiska wydm nadmorskich, *Luzulo pilosae-Fagetum* - kwaśne buczyny niżowe, *Tilio cordatae-Carpinetum betuli* - grąd subkontynentalny, *Ficario-Ulmetum minoris* - łęg wiązowo-jesionowy.

Rysunek 4. Mapa potencjalnej roślinności naturalnej (na podstawie Atlasu Rzeczypospolitej)

Potencjalna roślinność naturalna wyraża stan graniczny tendencji sukcesyjnych roślinności zgodnych z obecnymi warunkami środowiska fizyczno-geograficznego i pośrednio informuje o jego potencjale ekologicznym.

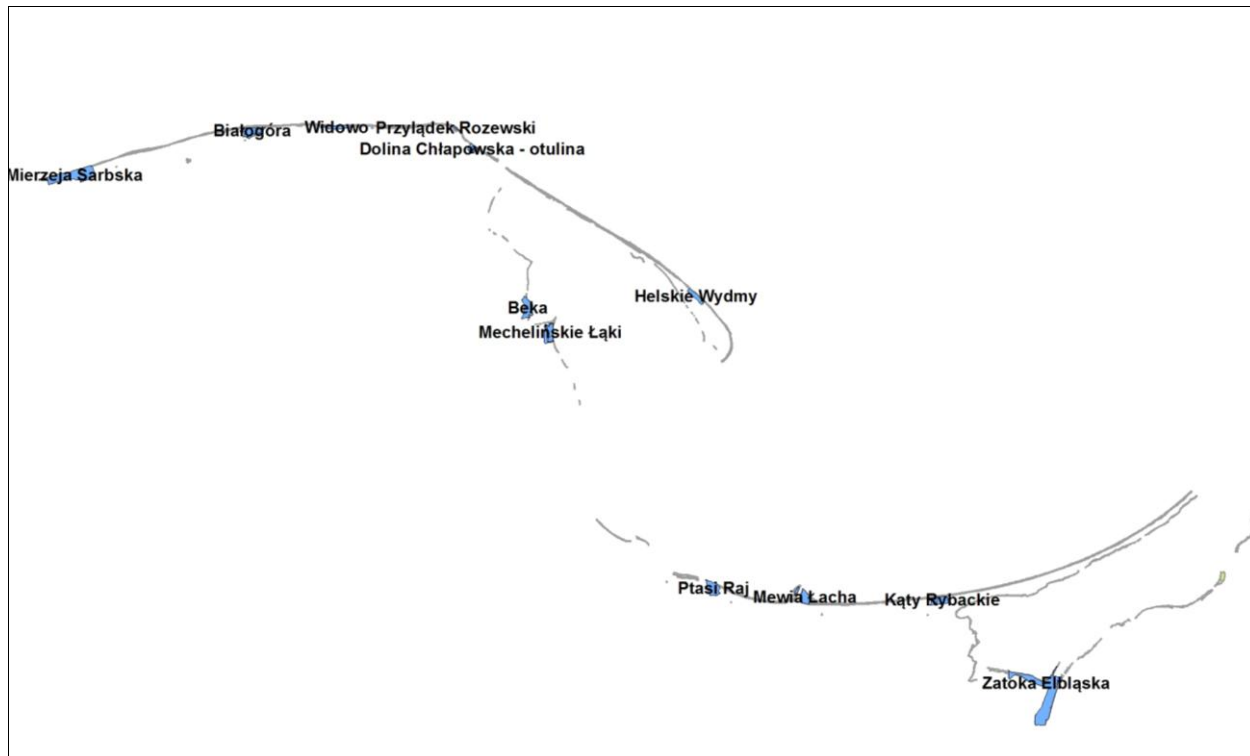
Zamieszczonej powyżej mapy potencjalnej roślinności naturalnej nie można traktować jako źródła informacji o występowaniu siedlisk przyrodniczych, a co najwyżej jako bardzo ogólne źródło orientacji co do typów siedlisk w ogóle mogących występować na terenie UM. Opis płatów (numeracji) roślinności potencjalnej powyżej w tekście został zmodyfikowany stosownie do lokalnych warunków.

3 FORMY OCHRONY PRZYRODY

3.1 REZERWATY PRZYRODY.

Rezerwaty przyrody obejmują ochroną najcenniejsze obiekty przyrodnicze. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody są to obszary o naturalnych lub mało zmienionych ekosystemach, określone gatunki roślin i zwierząt, elementy przyrody nieożywionej, mające istotną wartość ze względów naukowych, przyrodniczych, kulturowych bądź krajobrazowych. Obecnie rezerwaty powoływane są zarządzeniem RDOŚ.

W zasięgu pasa technicznego Urzędu Morskiego w Gdyni utworzono 12 rezerwatów przyrody w tym 9 mających grunty w stanie posiadania UM.

Rysunek 5. Położenie rezerwatów na tle lasów UM w Gdyni

Tabela nr 5. Lokalizacja rezerwatów w UM w Gdyni

Lp.	Nazwa rezerwatu	Lokalizacja	Powierzchnia w stanie posiadania UM wg planu urządzenia lasu
1	Mecheliński Łąki	98 a; 98 b; 98 c; 98 d; 98 f; 99 a; 99 b	3,46
2	Mewia Łacha	47A a; 47A b; 47A c; 47A d; 47A f; 47A g; 47A h; 47A i; 47A j; 47A k; 47A l; 47A m; 47A n; 47A o; 47A p; 47A r; 47A s; 47A t; 47A w; 47A x; 47A y; 47A z; 47A ax; 47A ~a; 48 a; 48 b; 48 c; 48A a; 48A b; 48A c; 48A d; 48A f; 48A g; 48A ~a; 48A ~b; 49 b; 49 c	152,12
3	Beka	104 a; 104 b; 104 c; 104 d; 104 f; 104 g; 104 h; 104 i; 105 a; 106 a	22,00
4	Helskie Wydmy	27H b; 28H b	4,30
5	Helskie Wydmy-otulina	27H a; 28H a	10,85
6	Przylądek Rozewski	131 d; 132 b; 132 d; 132 f; 132 g; 132 h; 132 i; 132 k; 132 s	10,49
7	Widowo	144 f; 144 g; 144 h; 144 i; 144 j; 144 m; 144 n; 145 b; 145 c; 145 d; 145 f; 145 g; 145 h; 145 i; 145 j; 145 k; 145 l; 145 m; 145 n; 145 o; 145 ~a; 145 ~b; 146 b; 146 c; 146 d; 146 f; 146 g; 146 h; 146 i; 146 j; 146 k; 146 l; 146 m; 146 n; 146 ~a; 146 ~b; 147 b; 147 c; 147 d; 147 f; 147 g; 147 h; 147 ~a; 147 ~b; 148 j; 148 k	62,11
8	Mierzeja Sarbska	174 d; 175 a; 175 b; 175 c; 175 d; 175 f; 175 ~a; 176 a	10,32
9	Zatoka Elbląska	38Z f; 39Z a; 39Z d; 39Z f; 40Z a; 41Z a; 41Z b; 41Z c; 42Z a; 42Z b; 42Z c; 42Z d; 42Z f; 43Z a; 43Z b; 43Z c; 43Z d; 43Z f; 43Z g; 44Z a; 44Z b; 44Z c; 45Z a; 46Z a; 46Z b; 47Z a; 48Z a; 50Z a; 50Z b; 50Z c; 50Z d; 51Z a; 51Z b; 52Z a; 52Z b; 53Z a; 54Z a; 54Z b; 54Z c	268,91

Tabela nr 6. Wykaz rezerwatów przyrody będących w zasięgu Urzędu Morskiego w Gdyni:

W LP.	Nazwa rezerwatu	Obszar Natura 2000	Rok utworzenia	Akt powołujący	Pow. wg aktu powołan. [ha]	Pow. otuliny [ha]	Akt zmieniający	Pow. według obecnie obowiązującego o aktu prawnego [ha]	Pow. otuliny [ha]	Położenie adm.-powiat./gm.	Położenie - Nadleśnictwo /Obręb/Leśnictwo	Zarządca terenu	Cel ochrony/opis
1.	"Beka"	Zatoka Pucka PLB220005 ; Zatoka Pucka i Półwysep Helski PLH220032	1988	M.P. 1988.32.292	193,01	-	M.P. 1989.17.119	193,01	-	pucki/Puck (G)	-	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków	Ujściowy odcinek Redy z silnie zabagnionymi łąkami i szuwarami. Znaczna mozaika różnych zbiorowisk bagiennych i łąkowych, a także muraw napiaskowych na niskich wydmach nadmorskich. Stanowisko rzadkich i chronionych roślin naczyniowych. Ostoja licznej awifauny
2.	"Białogóra"	Białogóra PLH220003	1972	M.P.1972.53.283	55,27	-	Dz. U. Woj.Pom. 2006.108.2229	211,56	-	pucki/Krokowa	Nadl. Choczewo/ Obręb Choczewo/ Leśnictwo Biała Góra	Nadl. Choczewo	Podmokłe, wypełnione torfem zagłębienia międzywymowe otoczone borem bażynowym i borem bagiennym. Stanowisko szeregu rzadkości florystycznych, np. ponikła wielolodygowego, przygielki brunatnej i innych. Stanowisko lęgowe żurawia.
3.	"Dolina Chłapo-wska"	Kaszubskie Klify PLH220072	2000	Dz. Urz. Woj. Pom. 2000.1146.479	24,83	47,82	-	-	-	pucki/Władysławowo (M)	-	NPK	Nadmorska dolina erozyjna w strefie krawędziowej Kępy Swarzewskiej wraz z charakterystyczną roślinnością.
4.	"Helskie Wydmy"	Zatoka Pucka i Półwysep Helski PLH220032	2006	Dz.Urz. Woj. Pom. 2006.128.2665	108,48	7,62	-	-	-	pucki/Hel	Nadl. Wejherowo /Obręb Darżlubie/Leśnictwo Jastarnia	Urząd Morski w Gdyni + Nadl. Wejherowo	Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ekosystemów murawowych, wrzosowiskowych i leśnych, w szczególności bardzo bogaty biotop porostów i grzybów naporostowych charakterystycznych dla naturalnego nadmorskiego krajobrazu wydmowego.

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

W LP.	Nazwa rezerwatu	Obszar Natura 2000	Rok utworzenia	Akt powołujący	Pow. wg aktu powołan. [ha]	Pow. otuliny [ha]	Akt zmieniający	Pow. według obecnie obowiązującego aktu prawnego [ha]	Pow. otuliny [ha]	Położenie adm.-powiat./gm.	Położenie - Nadleśnictwo /Obręb/Leśnictwo	Zarządca terenu	Cel ochrony/opis
5.	"Kąty Rybackie"	Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana PLH280007	1957	M.P. 1957.85.512	10,79		Dz. Urz. Woj. Pom. 2000.59.366	102,54	-	nowodworski/Sztutowo	Nadl. Elbląg/Obręb Stegna/Leśnictwo Kąty Rybackie	Nadl. Elbląg/ PK MW	Kolonia lęgowa kormorana i czapli siwej. Obecnie większość gniazd a terenem rezerwatu.
6.	"Mehelińskie Łąki"	Zatoka Pucka PLB220005 ; Zatoka Pucka i Półwysep Helski PLH220032	2000	Dz. Urz. Woj. Pom. 2000.109.714	113,47	99,52	-	-	-	pucki/Kosakowo	-	Gm. Kosakowo	Miejsca lęgowe i bytowania cennych gatunków ptaków wodnych i błotnych, zbiorowisk szuwarowych i łąkowych oraz specyficznych siedlisk halofilnych i typowych dla nich stosunków wodnych.
7.	"Mewia Łąka"	Ujście Wisty PLB220004 ; Ostoja w Ujściu Wisty PLH220044	1991	M.P. 1991.38.273	150,46	-	-	-	-	Gdańsk p.g.; nowodworski/Gdańsk (M); Stegna		Urząd Morski w Gdyni; Urząd Miejski w Gdańsku	Stożek napływowy w Przekopie Wisty o silnie zróżnicowanej mozaice zbiorowisk roślinnych. Dość bogata flora roślin naczyniowych z udziałem gatunków solniskowych. Bogata awifauna, kolonia lęgowa rybitwy.
8.	"Mierzeja Sarbska"	Mierzeja Sarbska PLH220018	1976	M.P.1976.42.206	546,95	-	-	-	-	wejherowski; lęborski/Choczewo; Łeba (M), Wicko	Nadl. Lębork/Obręb Łeba/Leśnictwo Ulinia	Nadl. Lębork, UM w Gdyni, UM w Słupsku	a Słowińskim Parkiem Narodowym jedyny teren na polskim Wybrzeżu z ruchomymi wydmi parabolicznymi. Bardzo cenne, rzadkie zagłębienia międzywymowe wypełnione torfem. Dobrze zachowane bory bażynowe i olsy. Stanowiska bardzo wielu rzadkich i chronionych.

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

W LP.	Nazwa rezerwatu	Obszar Natura 2000	Rok utworzenia	Akt powołujący	Pow. wg aktu powołan. [ha]	Pow. otuliny [ha]	Akt zmieniający	Pow. według obecnie obowiązującego o aktu prawnego [ha]	Pow. otuliny [ha]	Położenie adm.-powiat/ gm.	Położenie - Nadleśnictwo /Obręb/Leśnictwo	Zarządca terenu	Cel ochrony/opis
9.	"Przylądek Rozewski"	Kaszubskie Klify PLH220072	1957	M.P.1959.13.48	12,15	-	-	-	-	pucki/Władysławowo (M)	-	GUM	Najbardziej wysunięty na północ odcinek wybrzeża. "Martwy" klif porośnięty żyzną i kwaśną buczyną niżową z przeszło 100-letnim drzewostanem. Stanowisko kilku rzadkich i chronionych gatunków roślin naczyniowych.
10.	"Ptasi Raj"	Ostoja w Ujściu Wisły PLH220044 ; Ujście Wisły PLB220004	1959	M.P.1959.100.535	198,07	-	-	-	-	Gdańsk p.g./Gdańsk (M)	Nadl. Gdańsk/Obręb Oliwa/Leśnictwo Sobieszewo	Nadl. Gdańsk	Dwa zarastające jeziora eutroficzne w pobliżu ujścia Wisły Śmiałej. Stanowiska lęgowe bardzo rzadkich gatunków ptaków, m.in. wąsatki, sieweczki rzecznej i strumieniówki. Miejsce odpoczynku i żerowania wielu przelotnych ptaków wodno-błotnych.
11.	"Widowo"	Widowo PLH220054	1999	Dz. Urz. Woj. Pom. 1999.76.439	97,10	-	-	-	-	pucki/Krokowa	Nadl. Wejherowo/Obręb Kolkowo/Leśnictwo Lisewo	Nadl. Wejherowo, Urząd Morski w Gdyni, NPK	Fragment wybrzeża morskiego z zespołem form wydmy (wały i pagóry wydmy, wydmy paraboliczne, niecki i rynny deflacyjne, różnokształtne obniżenia międzywydmy) wraz z lasami dębowo-sosnowymi i borami nadmorskimi. Stanowiska rzadkich i chronionych gatunków.
12.	Zatoka Elbląska			MP z 1991 r. Nr 38, poz. 273, Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2001 r. Nr 44, poz. 683	639,0					Elbląski/Tolkicko		UM w Gdyni, Nadleśnictwo Elbląg	Ostoja ptactwa wodnego

Poniżej podaje się wykaz rezerwatów przyrody będących w zasięgu Urzędu Morskiego w Gdyni:

- **Mewia Łacha** (M.P. 38/91 p.273) o łącznej powierzchni 150,46 ha, z tego gruntów będących w stanie posiadania Urzędu Morskiego w Gdyni – 152,12 ha; Rezerwat chroni miejsca lęgowe różnych gatunków rybitw i siedliska żerowania i odpoczynku ptaków siewkowych. Od roku 2007 jest to ponownie jedyne w Polsce miejsce gnieźdzenia się rybitw czubatych - ok. 400 par (2007), ok. 300 (2008) i aż 570 (2009). Gniazdują tu również rybitwy biało-czelne, rybitwy rzeczne, sieweczki obrożne, ostrygojady, w przeszłości na łachach (piaszczystych wyspach) gniazdowały także kolonie mew srebrzystych i śmieszek, w rezerwacie notowano również lęgi rybitw popielatych oraz jedyne w Polsce przypadki lęgu sieweczki morskiej.
- **Ptasi Raj** (M.P. 100/59 p.535) o łącznej powierzchni 198,07 ha; Ochronie rezerwatu podlegają ptaki błotne i wodne. Ptasi Raj jest punktem odpoczynku ptaków podczas przelotów migracyjnych, m.in. gęsi biało-czelnych i gęsi zbożowych). Na obszarze rezerwatu można spotkać ponad 200 gatunków ptactwa (w tym, w latach 1996-2001 gniazdowanie 32 gatunków wodno-błotnych, m.in. perkozek, zausznik, bąk, gęgawa, ohar, cyraneczka, nurogęś, błotniak stawowy, zielonka, kropiatka, wodnik, żuraw, ostrygojad, sieweczka obrożna, sieweczka rzeczna, samotnik, słonka, rybitwa rzeczna, rybitwa biało-czelna i podróżniczek). W 1997 roku odnotowano tu wyjątkowo jedyne w Polsce lęgi edredona. Najważniejszą przyczyną spadku - niegdyś znacznie wyższych - walorów ornitologicznych rezerwatu, było zaprzestanie wypasu bydła i w konsekwencji zarośnięcie szuwarami łąk słonolubnych, a następnie zalesienie ich sztucznie posadzoną olszą (mimo istnienia rezerwatu). W pierwszej połowie XX wieku gniazdowały tu m.in. biegus zmienny, batalion, łączak, krwawodziób i rycyk.
- **Kępa Redłowska** (Dz.Urz.Woj.Pom. 27/2001 p.283) o łącznej powierzchni 121,91 ha; Rezerwat jest częścią nadmorskiej klifowej wysoczyzny morenowej zwanej Kępą Redłowską. Celem ochrony jest zachowanie naturalnych lasów bukowych oraz stanowisk jarząba szwedzkiego. W rezerwacie występują charakterystyczne rośliny (rokitnik zwyczajny) i specyficzne procesy geologiczne abrazji morskiej. Jest to pierwszy rezerwat utworzony na obszarze byłego województwa gdańskiego (historycznego woj. pomorskiego sprzed 1939 roku) i jeden z najstarszych w Polsce.
- **Beka** (M.P. 32/88 p.292 i M.P. 17/89 p.119) o łącznej powierzchni 193,18 ha, z tego gruntów będących w stanie posiadania Urzędu Morskiego w Gdyni – 22,00 ha; Rezerwat obejmuje zabagnione łąki halofilne (słone łąki - słonawy), łąki zmiennowilgotne i młaki turzycowe oraz szuwary i formacje wydymowe.

Na słonych łąkach występuje licznie szereg gatunków rzadkich, chronionych lub zagrożonych gatunków roślin halofilnych: sit Gerarda, mlecznik nadmorski, świbka morska, babka nadmorska, sitowiec nadmorski, oczeret Tabernaemontana, ostrzew rudy, mannica odstająca i aster solny. Z kolei zasilana słodkimi wodami młaka w północnej części rezerwatu jest siedliskiem storczyków, takich jak stoplamki czy lipiennik Loesela, a także innych, ściśle chronionych gatunków flory: gnidosza błotnego i owadożerne rośliny tłustosza zwyczajnego. Obszar rezerwatu jest siedliskiem wielu rzadkich gatunków ptaków. Do niedawna gnieździła się tu jedna z największych w Polsce Populacji biegusa zmiennego (z rodzimego, tzw. atlantyckiego podgatunku *Calidris alpina schinzii*) - do 50 par lęgowych. Jednak na skutek zaprzestania wypasu bydła w rezerwacie rozległe obszary słonych łąk zostały opanowane przez gęste szuwary trzcinowe, co spowodowało niemal całkowity zanik biegusa zmiennego na tutejszych lęgowiskach - w 1999 stwierdzono tu zaledwie 1-2 pary, zaś obecnie spotyka się tu głównie osobniki tego gatunku podczas wędrówek. W rezerwacie przestał również gnieździć się batalion. Z innych cennych gatunków były tu obserwowane jako lęgowe: bąk, gęgawa, ohar, szlachar, błotniak stawowy, błotniak zbożowy, błotniak łąkowy, kropiatka, zielonka, żuraw, ostrygojad, sieweczka obrożna, krwawodziób, czajka, kszyc, rybitwa biało-czelna (po 1997 roku zanikła - na skutek nadmiernej presji ludzi odwiedzających plażę rezerwatu), zimorodek, sowa błotna i

pliszka cytrynowa (gnieździ się w rezerwacie od 1995 roku). Obecnie na terenie rezerwatu Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków prowadzi wieloletni projekt ochrony jego walorów, polegający m.in. na kontrolowanym wypasie bydła i koszeniu trzciny, aby przywrócić jak największą powierzchnię otwartych łąk - siedlisk najcenniejszych roślin i ptaków siewkowych.

- **Przylądek Rozewski** (M.P. 13/59 p.48) o łącznej powierzchni 12,15 ha, cały w stanie posiadania Urzędu Morskiego w Gdyni (10,49ha); Głównym celem ochrony jest tutaj klifowe wybrzeże z bukowymi lasami. Rezerwat chroni pozostałość lasów na martwym klifie. Łąd cofa się w tych okolicach nawet o 2 m rocznie. Jednak rozewski przylądek zabezpieczony jest betonową opaską, która chroni przed abrazją. Najstarsze drzewa liczą sobie tutaj ponad 200 lat.
- **Białogóra** o powierzchni: 211,56ha, typu: florystyczny, forma krajobrazowa: zatorfione zagłębienie międzywymowe w pasie wydm nadmorskich. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie unikatowego na polskim wybrzeżu kompleksu przestrzennego wydm i obniżeń międzywymowych, zbiorowisk atlantyckiej roślinności torfowiskowej z ginącymi i rzadkimi gatunkami roślin na granicy ich geograficznego zasięgu, fitocenoz nadmorskiego boru bagiennego i bażynowego oraz ostoi żurawia. Flora rezerwatu liczy ok. 80 gatunków, z czego 27 gatunków roślin naczyniowych i 3 gatunki roślin zarodnikowych. Najwartościowsze gatunki to: ponikło wielołodygowe (jedyne stanowisko na Pomorzu, równocześnie stanowisko najdalej wysunięte na wschód), przygiętka brunatna (jedno z najbogatszych stanowisk w Polsce), rdestnica podługowata, brzeżyca jednokwiatowa, rosiczka pośrednia, rosiczka okrągłolistna, woskownica europejska, wrzosiec bagienny, tajeża rozestana, jeżogłówka pośrednia.
- **Widowo** (Dz.Urz.Woj.Pom. 76/99 p.439) o łącznej powierzchni 97,10 ha, z tego gruntów będących w stanie posiadania Urzędu Morskiego w Gdyni – 62,11 ha; Rezerwat obejmuje fragment wybrzeża morskiego z zespołem form wydmowych - wały i pagóry wydmowe, wydmy paraboliczne, niecki i rynny deflacyjne wraz z interesującymi zbiorowiskami leśnymi (lasy dębowo-sosnowe i bory nadmorskie). W stadiach rozwojowych boru nadmorskiego występują stanowiska wielu rzadkich gatunków roślin objętych ochroną gatunkową. Lasy dębowo-sosnowe nadzwyczaj rzadko występują na polskim wybrzeżu. Wiele dębów rezerwatu Widowo jest w wieku dochodzącym do 150 lat.
- **Mierzeja Sarbska** (M.P. 42/76 p.206) o łącznej powierzchni 37,92 ha, z tego gruntów będących w stanie posiadania Urzędu Morskiego w Gdyni – 10,32 ha; . Rezerwat obejmuje nadmorskie ruchome wydmy paraboliczne (o wysokości do 24 m n.p.m.), bór bażynowy , dobrze zachowane płyty brzezin i borów bagiennych oraz olsów, a także unikatowe na polskim wybrzeżu zbiorowiska w międzywymowych zagłębieniach deflacyjnych. Występują tu stanowiska licznych roślin podlegających ochronie (m.in. długosz królewski, fiołek torfowy, rosiczka długolistna, rosiczka pośrednia, turzyca bagienna, wątlík błotny (od dawna nie odnaleziony), wełnianeczka darniowa i woskownica europejska). Najbliższe miejscowości to Łeba i Osetnik. Południowym skrajem rezerwatu przepływa w swym dolnym ujściowym biegu rzeka Chetst.
- **Zatoka Elbląska** (M.P. 38/91 p.273) o łącznej powierzchni 420,01 ha, z tego gruntów będących w stanie posiadania Urzędu Morskiego w Gdyni – 268,91ha; Ochronie rezerwatu podlegają głównie miejsca lęgowe ptactwa wodnoblótnego. Na obszarze rezerwatu znajduje się tzw. Złota Wyspa - ciągle rosnący wąski półwysep wrzynający się w akwen Zalewu Wiślanego.
- **Dolina Chłapowska** (Dz.Urz.Woj.Pom. 79/2000 p.479) o łącznej powierzchni 24,83 ha; krajobrazowy rezerwat przyrody, obejmujący podlegający ochronie obszar wąwozu na terenie Nadmorskiego Parku Krajobrazowego. Nazywany również "Rudnikiem".Otulina rezerwatu obejmuje powierzchnię 47,82 ha. Wejście do wąwozu zaczyna się w Chłapowie, a kończy przy plaży. Legenda głósi że nazwa "Rudnik" pochodzi od rudo-czerwonej ziemi, symbolu krwawej zasadzki na Szwedów która miała tam miejsce. Występują tu stanowiska fauny i flory podlegające ochronie, między innymi: żarnowiec

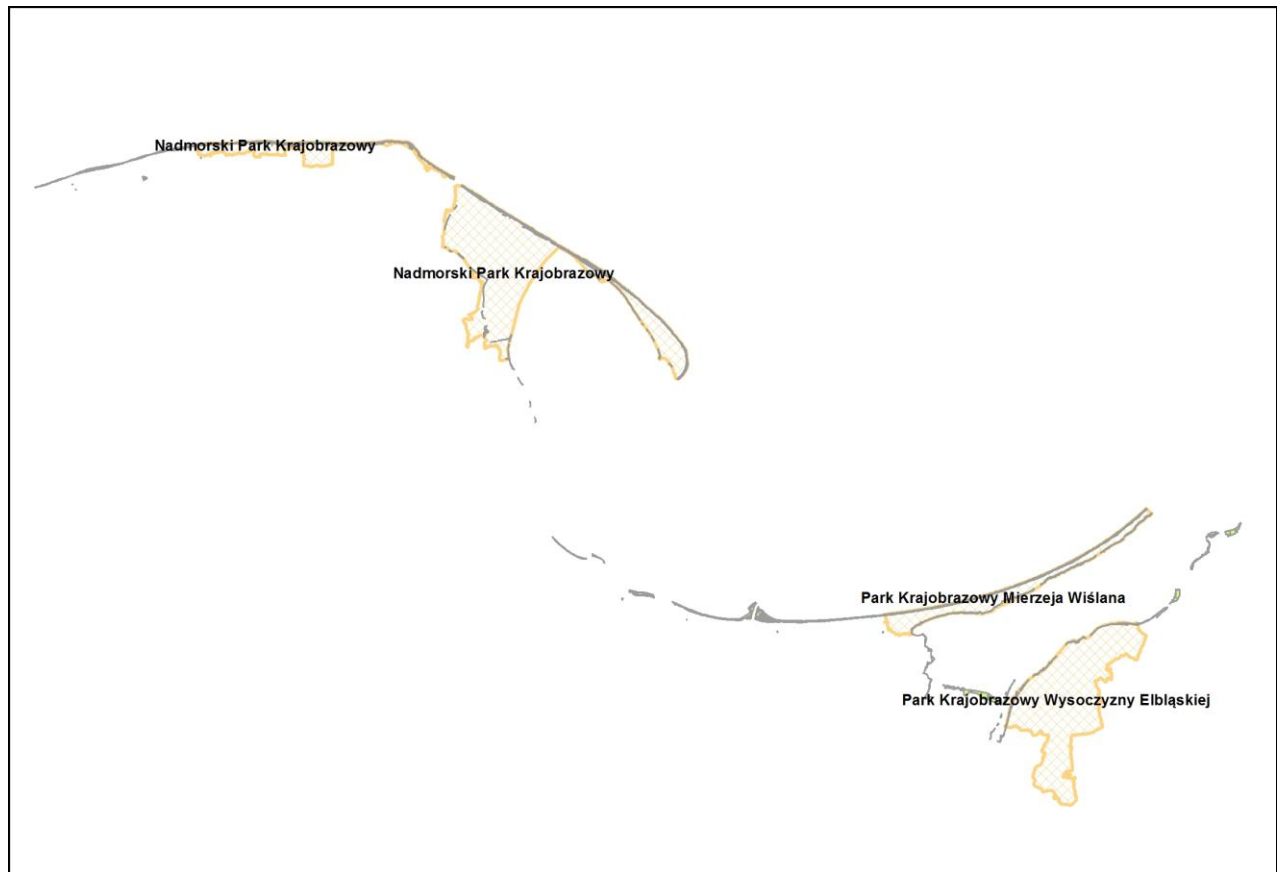
miotlasty, rokitnik zwyczajny, dzwonek okrągłolistny, jałowiec, bażyna czarna, bluszcz pospolity i paprotka zwyczajna. Zdaniem geologów wąwóz powstał na skutek erozyjnej działalności wód spływających z Wysoczyzny do Bałtyku, a rdzawe zabarwienie ziemi powodują wysięki wód gruntowych o dużej zawartości związków żelaza.

- **Mechlińskie Łąki** (Dz.Urz.Woj.Pom. 109/2000 p.714) o łącznej powierzchni 113,47 ha, z tego w pasie Urzędu Morskiego w Gdyni – 3,46 ha; Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie miejsc lęgowych i bytowania cennych gatunków ptaków wodnych i błotnych, zbiorowisk szuwarowych i łąkowych oraz specyficznych siedlisk halofilnych i typowych dla nich warunków wodnych. Wydmowa część rezerwatu była miejscem lęgów chronionych i rzadkich gatunków ptaków (m.in. rybitw: białoczelnej i rzecznej, ostrygojada, siewczek: obroźnej i rzecznej). Na terenie rezerwatu znajdowało się również jedno z ostatnich stanowisk lęgowych biegusa zmiennego w Polsce. W części podmokłej gnieźdzą się nadal chronione gatunki ptaków – takie jak żuraw, bąk, wąsatka, kropiatka, błotniak stawowy. Oprócz ptaków, rezerwat jest ostoją płazów bezogonowych, stwierdzono tu większość krajowych gatunków, w tym wszystkie trzy ropuchy, na szczególną uwagę zasługuje obecność rzadkiej w Polsce ropuchy paskówki. Do najcenniejszych gatunków flory występujących w rezerwacie należy mikołajek nadmorski i stanowiska słonorośli.
- **Słone Łąki** (Dz.Urz.Woj.Pom. 131/99 p.1129) o łącznej powierzchni 27,76 ha; Ochroną rezerwatu objęte są gatunki słonorośli występujące na zalewowym akwenu Zatoki Puckiej pomiędzy Władysławowem i Swarzewem. Do najcenniejszych gatunków flory występujących w rezerwacie należy jarnik solniskowy (jedyne współczesne stanowisko na Pomorzu Gdańskim), centuria nadbrzeżna (ściśle chroniona), ostrzew spłaszczony, ostrzew rudy i babka nadmorska (ściśle chroniona). W rezerwacie i przyległej do niego Zatoce Puckiej można spotkać wiele gatunków ptaków wodnych, są to na przykład mewy (*Larus spp.*), łyski (*Fulica atra*), łabędzie nieme (*Cygnus olor*) i różne gatunki kaczek właściwych. Czasami przebywają tutaj także ptaki siewkowe np. biegus zmienny (*Calidris alpina*), kszyc (*Gallinago gallinago*) czy łączak (*Tringa glareola*) oraz gęsi. Źródłem zasolenia są tu słonawe wody Zatoki Puckiej. Wybrzeże powstało w wyniku spiętrzeń sztormowych wód Zatoki Puckiej

3.2 PARKI KRAJOBRAZOWE.

Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych walorów w warunkach zrównoważonego rozwoju (art. 16 ustawy z dnia 16 kwietnia 2014 r. o ochronie przyrody). W Polsce wyznaczono 120 Parków, których powierzchnia zajmuje 2601699,1 ha.

W zasięgu terytorialnym pasa nadmorskiego Urzędu Morskiego w Gdyni znajdują się 3 Parki Krajobrazowe:

Rysunek 6. Parki krajobrazowe w zasięgu UM w Gdyni

1. **Wysoczyzny Elbląskiej** obejmujący zasięgiem pas techniczny od KM 19,5Z – 45,0Z; Został on utworzony w 1985 roku, a jego powierzchnia wynosi 13.460 ha. Rzadkie połączenie krajobrazu morskiego z krajobrazem wysoczyznowym nadaje temu skrawkowi ziemi szczególnego uroku. Zbocza Wysoczyzny wznoszą się na wysokość od 60 do 100 m, a najwyższy punkt znajduje się w okolicach wsi Milejewo (197 m n.p.m.). Jest tu wiele jarów i wąwozów o głębokości dochodzącej nawet do 60 m. Można spotkać tu potoki przypominające górskie strumyki, nadające parkowi charakter obszarów górzystych. Rosną tu także typowo górskie rośliny: czosnek niedźwiedzi, żywiec cebulkowy, skrzyp olbrzymi, pióropusznik strusi i inne. Krajobraz Parku urozmaicają liczne zabytki architektury, a z punktów widokowych można podziwiać piękne krajobrazy między innymi Zalewu Wiślanego, Żuław i Mierzei Wiślanej.
2. **Mierzeja Wiślana** obejmujący zasięgiem pas techniczny od KM 67,5Z – 102,1Z oraz KM 0,0 – 33,0; Został utworzony w 1985 roku i obejmuje część Mierzei od Sztutowa do granicy państwowej z Federacją Rosyjską. Jego powierzchnia wynosząca 4.410 ha w 75% zajęta jest przez lasy. Na atrakcyjność Parku wpłynęło występowanie wzniesień wydmowych o nieregularnych kształtach. Najwyższa wydma - Wielbłądzi Grzbiet - położona na wschód od Krynicy Morskiej wznosi się na wysokość 49 m. Do niewątpliwych atrakcji turystycznych należy czynny klif w okolicy Piasków. Dawniej Mierzeja Wiślana porośnięta była lasem liściastym (olcha, lipa, dąb, klon). Wskutek prowadzenia niekontrolowanego wycięcia nastąpiło wylesienie terenu. Taka sytuacja sprzyjała przemieszczaniu się wydm, które wędrowały w kierunku Zalewu Wiślanego i zasypywały osady. Aby temu zapobiec sadzono rośliny wydmowe, a następnie drzewa, głównie sosny, jako najlepiej przyjmujące się na piaszczystym gruncie i to właśnie sosna (z domieszką buka, dębu, olszy i brzozy) króluje obecnie na Mierzei. Na terenie tego Parku Krajobrazowego znajdują się dwa rezerваты przyrody: Kąty Rybackie i Buki Mierzei Wiślanej.

3. **Nadmorski Park Krajobrazowy** obejmujący zasięgiem pas techniczny od KM 97,0 – 158,0 oraz cały Hel. położony w północnej Polsce został utworzony w 1978 roku. Obejmuje pas wybrzeża od Białogóry po Mierzeję Helską, Zatokę Pucką oraz jej zachodnie wybrzeże. W Nadmorskim Parku występują wszystkie typy wybrzeża charakterystyczne dla południowego Bałtyku. Charakterystycznym elementem są tu torfowiska w tym najbardziej wysunięte na wschód torfowiska wysokiego typu atlantyckiego. Prawie połowa parku jest porośnięta lasem, w szczególności sosnowym. Na Przylądku Rozewie znajduje się rezerwat buków. Fauna to ptaki takie jak mewy, myszołowy, bataliony. W przybrzeżnych wodach bogactwo glonów, skorupiaków oraz mięczaków. Występuje tu również wiele gatunków ryb: ciernik, płoć, okoń, węgorz. Zatoka Pucka jest jedynym w swoim rodzaju akwenem dla foki szarej. Można ją również oglądać w helskim fokarium.

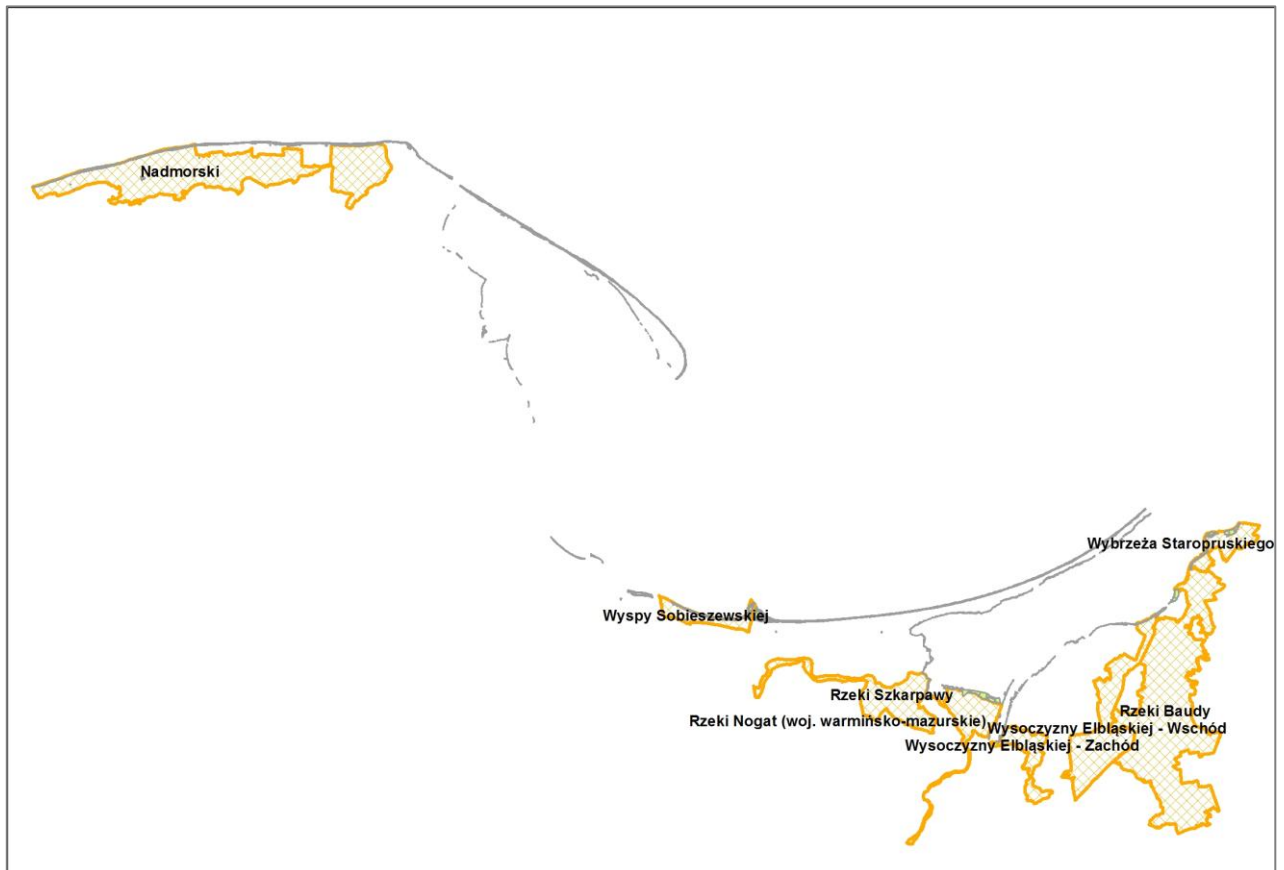
3.3 **OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU.**

Według ustawy o ochronie przyrody "obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełniący funkcję korytarzy ekologicznych." Pojęcie ochrony krajobrazu obejmuje wszystkie składniki środowiska przyrodniczego (wodę, powietrze, ziemię, świat zwierzęcy i roślinny, rzeźbę terenu i inne) oraz środowiska przyrodniczego i kulturowego wytworzone przez człowieka (parki, zbiorniki wodne, budowle, itp.)

Ochrona takich obszarów ma na celu zachowanie istniejących dotychczas elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego bez zmiany dotychczasowych form gospodarowania i stosunków własnościowych. Na obszarach tych należy stworzyć ekologiczne metody gospodarowania, które sprzyjają utrzymaniu równowagi przyrodniczej. Na terenie województwa pomorskiego wyznaczono 44 OChK o łącznej powierzchni 393722,7 ha. Nadzór nad tymi obszarami sprawuje w imieniu Wojewody Pomorskiego – od 1.01.2009 roku Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska. W odniesieniu do obszarów chronionego krajobrazu, wyznaczonych na terenie województwa pomorskiego nazwy, położenie, obszar oraz ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów określa Rozporządzenie Nr 5/05 Wojewody Pomorskiego z dnia 24 marca 2005 roku oraz Rozporządzenie Nr 23/07 Wojewody Pomorskiego z dnia 6 lipca 2007 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim.

W zasięgu terytorialnym pasa nadbrzeżnego znajduje się 6 Obszarów Chronionego Krajobrazu, a mianowicie:

- **OChK Staropruski** obejmujący zasięgiem pas techniczny od KM 0,0Z – 10,0Z;
- **OChK Rzeki Baudy** obejmujący zasięgiem pas techniczny od KM 10,0Z – 13,0Z;
- **OChK Wysoczyzny Elbląskiej Wschód** obejmujący zasięgiem pas techniczny od KM 17,0Z – 19,5Z;
- **OChK Rzeki Nogat** obejmujący zasięgiem pas techniczny od KM 46,0Z – 49,0Z;
- **OChK Rzeki Szkarpany** obejmujący zasięgiem pas techniczny od KM 59Z,0 – 63,0Z;
- **OChK Wyspy Sobieszewskiej** obejmujący zasięgiem pas techniczny od KM 48,3 – 63,1;
- **Nadmorski OChK** obejmujący zasięgiem pas techniczny od KM 158,0 – 175,335.

Rysunek 7. Położenie OChK na tle lasów UM w Gdyni

3.4 POMNIKI PRZYRODY

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie (art. 40 ustawy z dnia 16 kwietnia 2014 r. o ochronie przyrody).

Szczegółowe zestawienie pomników przyrody na gruntach Urzędu Morskiego w Gdyni oraz w obwodzie nadzorczym podano poniżej.

Tabela nr 7. Wykaz istniejących pomników przyrody

L P	Numer w rejestrze	Rodzaj	Ilość	Gatunek	Obwód	Organ powołujący	Akt	Opis położenia
1	70(G)	grupa głązów	12		7,20	Prezydium WRN w Gdańsku	Orzecznr 70	Puck, brzeg morza, kierunek Rozgard
2	565(G)	drzewo	1	buk zwyczajny	4,32	Wojewoda Gdański	Zarz. 23/87	Władysławowo, obw. Rozewie, o.132b
3	917(G)	drzewo	1	dąb szypułkowy	3,60	Wojewoda Gdański	Rozp. 3/93	Władysławowo, obw. Rozewie, o.132b, skraj rezerwatu
4	918(G)	drzewo	1	buk zwyczajny	3,55	Wojewoda Gdański	Rozp. 3/93	Władysławowo, obw. Rozewie, o.132b, skraj rezerwatu
5	15/95(E)	drzewo	1	dąb szypułkowy	3,58	Wojewoda Elbląski	Rozp. 4/95	Krynica Morska, na terenie Urzędu Morskiego

Ochroną w UM objęto 4 drzewa oraz grupę 12 głązów narzutowych. W obwodzie nadzorczym Urzędu Morskiego znajduje się ponadto 17 drzew, 5 grup drzew uznanych za pomniki przyrody.

O uznaniu za pomnik przyrody decydowały odpowiednie wymiary, walory estetyczne (wygląd całego drzewa, pokrój korony, pnia) oraz miejsca występowania. Obecnie wprowadzone nowe zasady gospodarki w lasach z pewnością przyczynią się do zwiększenia ilości różnorodności gatunków drzew chronionych. Lista gatunków drzew pomników przyrody jest ciągle otwarta.

3.5 UŻYTKI EKOLOGICZNE

Użytki ekologiczne są to „zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp., siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania” (art. 42 ustawy z dnia 16 kwietnia 2014 r. o ochronie przyrody). Na terenie województwa pomorskiego wyznaczono 337 użytków ekologicznych o łącznej powierzchni 2865,73 ha (według stanu na 31.12.2008)

Rysunek 8. Położenie użytku ekologicznego na tle lasów UM w Gdyni.

Na gruntach Urzędu Morskiego znajduje się jeden użytek ekologiczny „Torfowe Kłyle” powołany zarządzeniem 183/20000 Wojewody Pomorskiego o pow. 48,53ha w tym pow leśnej UM 0ha. Użytek ten to niskie wybrzeże zalewowe powstałe w wyniku spiętrzeń sztormowych wód Zatoki Puckiej z cennymi gatunkami flory. Występują tu rzadkie rośliny halofilne charakterystyczne dla słonaw i szuwaru sitowca nadmorskiego - świbka morska *Triglochin maritimum*, mlecznik nadmorski *Glaux maritima*, muchotrzew solniskowy *Spergularia salina*, sit Gerarda *Juncus gerardi*, sitowiec nadmorski *Bulboschoenus maritimus*,

oczeret *Taberneumontana Schoenoplectus tabernaemontani*. W pasie plaży uślanym kicziną pod koniec lata pojawiają się typowo nadmorskie gatunki: solanka kolczysta *Salsola kali*, honkenia nadmorska *Honckenya peploides*, rukwiel nadmorska *Cackile maritima*. W sąsiedztwie plaży znajdują się siedliska muraw napiaskowych z gatunkami roślin objętymi ochroną oraz zagrożonymi: mikołajkiem nadmorskim *Eryngium matitimum*, groszkiem nadmorskim *Lathyrus maritimus*, turzyca piaskowa *Carex arenaria*.

Oraz cenne gatunki fauny: ptaki gniazdujące na obszarze szuwaru trzcinowego: trzcinniczek *Acrocephalus scirpaceus*, potrzos *Emberiza schoeniculus*, wąsatka *Panurus biarmicus*, rokitniczka *Acrocephalus schoenobaenus*. Krzewiaste zarośla są miejscem gniazdowania pokrzewek i gąsiorka *Lanius collurio*. W różnych okresach roku można tu obserwować wielogatunkowe stada mew, pojawia się tu: mewa siodłata *Larus marinus*, żółtonoga *L. fuscus*, srebrzysta *L. argentatus*, pospolita *L. canus*, śmieszka *L. ridibundus*, mała *L. minutus*, a także znacznie rzadziej obserwowane mewy arktyczne - mewa trójpalczasta *Rissa tridactyla*, błada *Larus hyperboreus*, polarna *L. glaucoides*. W okresie migracji licznie gromadzą się tu kszuki *Gallinago gallinago*, łączaki *Tringa glareola*, biegusy zmienne *Calidris alpina*, czajki *Vanellus vanellus*, niekiedy bataliony *Philomachus pugnax*, drobne ptaki śpiewające - zięby *Fringilla coelebs*, rudziki *Erithacus rubecula*, świergotki łąkowe *Anthus pratensis*, pliszki siwe *Motacilla alba* i żółte *M. flava*. Żerują tu również migrujące gatunki ptaków szponiastych: krogulec *Accipiter nisus*, myszołów zwyczajny *Buteo buteo*, myszołów włochaty *Buteo lagopus*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*. W okresie zimowym jest to miejsce polowań bielików *Haliaeetus albicilla* i myszołowów *Buteo buteo*, pojawiają się także kruki *Corvus corax*.

Cel ochrony: zachowanie żerowisk i miejsca odpoczynku ptaków wędrownych, oraz zróżnicowanych nieleśnych zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla ekstensywnie użytkowanych zatorfionych wybrzeży niskich Płw. Helskiego (szuwar sitowca nadmorskiego, wilgotne murawy z mietlicą rozłogową

3.6 OBSZARY NATURA 2000.

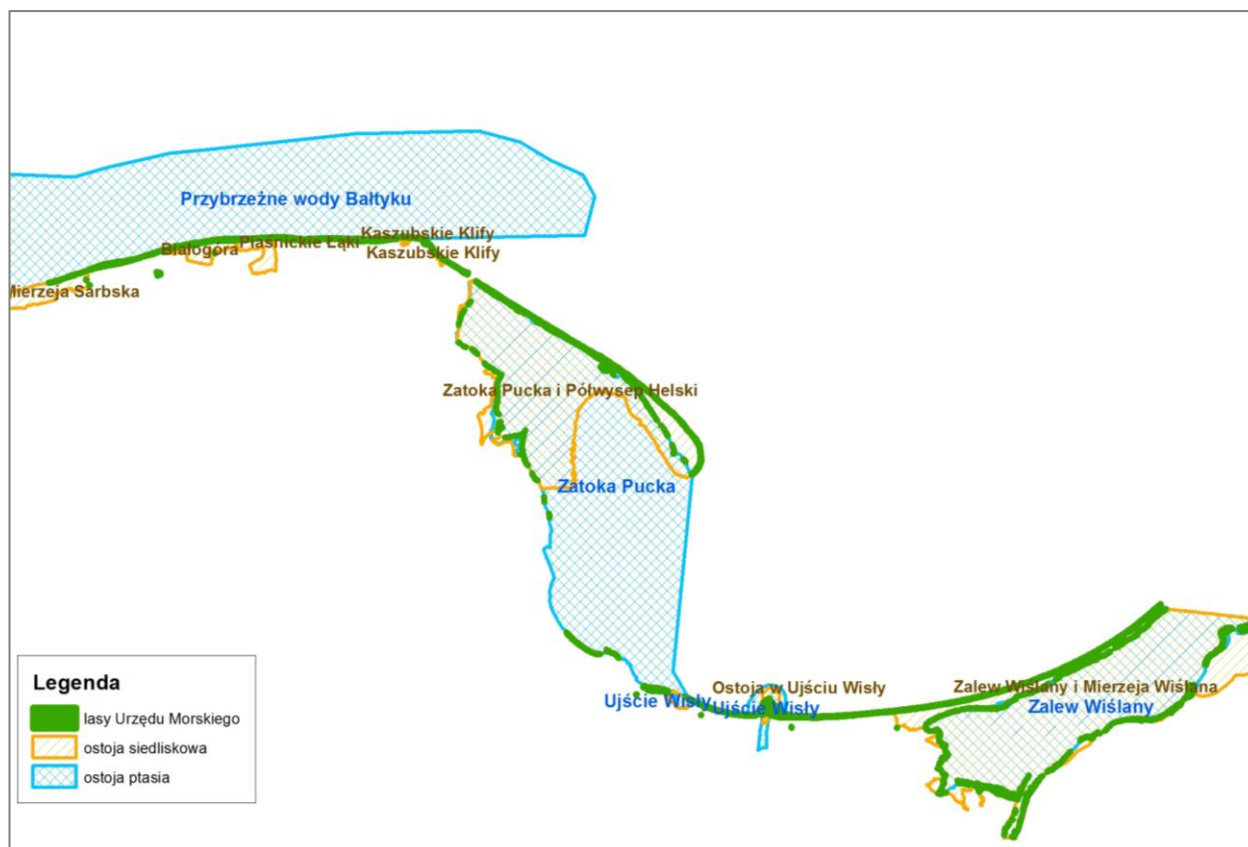
„NATURA 2000”, nazywana również „Europejską Siecią Ekologiczną”, to system obszarów chronionych, który ma zapewnić trwałą egzystencję florze i faunie Starego Kontynentu, zachowanie cennych, a przy tym zagrożonych siedlisk przyrodniczych oraz integrację ochrony przyrody z działalnością człowieka. Europejska Sieć Ekologiczna jest systemem ochrony zagrożonych składników różnorodności biologicznej kontynentu europejskiego, wdrażanym od 1992 roku, w sposób spójny pod względem metodycznym i organizacyjnym na terytorium wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej. Każde państwo członkowskie określa zasięg obszarów funkcjonalnych na swoim terytorium, ustalając dla nich takie metody zarządzania, które zagwarantują spełnienie celu Dyrektywy – zachowanie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków dzikiej fauny i flory, będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

Według ustawy o ochronie przyrody (Art.25, ust.1) sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

- 1) obszary specjalnej ochrony ptaków – Obszary specjalnej ochrony (OSO) zidentyfikowane na podstawie kryteriów określonych w Dyrektywie Rady 79/409/EWG tzw. „Ptasiej”,
- 2) specjalne obszary ochrony siedlisk – Specjalne obszary ochrony (SOO) zidentyfikowane na podstawie kryteriów określonych w Dyrektywie Rady 92/43/EWG tzw. „Siedliskowej”.

Podstawę prawną ochrony europejskiej flory, fauny i siedlisk stanowią:

- Dyrektywa 79/409/EWG o ochronie dziko żyjących ptaków, zwana Dyrektywą Ptasią, uchwalona 2 kwietnia 1979 r., następnie zmodyfikowana dyrektywami 81/854/EWG, 85/411/EWG, 86/122/EWG, 91/244/EWG i 94/24/EWG.
- Dyrektywa 92/43/EWG o ochronie siedlisk przyrodniczych oraz dziko żyjącej fauny i flory, zwana Dyrektywą Siedliskową, uchwalona 21 maja 1992 r. i zmieniona dyrektywą 97/62/EWG.

Rysunek 9. Położenie obszarów Natura 2000 na tle lasów UM w Gdyni

Tabela nr 8. Zestawienie obszarów Natura 2000 w zasięgu lasów UM w Gdyni

Kod	Nazwa obszaru	Powierzchnia (ha)	Powierzchnia leśna UM
PLH220021	Piaśnickie Łąki	1084,99	15,28
PLH220003	Białogóra	1132,80	56,28
PLH220018	Mierzeja Sarbska	1882,90	5,66
PLH280007	Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	40862,60	182,75
PLH220054	Widowo	91,50	48,79
PLH220144	Ostoja w Ujściu Wisły	883,51	40,03
PLH220032	Zatoka Pucka i Półwysep Helcki	26750,53	267,75
PLH220072	Kaszubskie Klify	227,61	12,97
PLB280010	Zalew Wiślany	33665,80	0
PLB990002	Przybrzeżne wody Bałtyku	211741,20	0
PLB220005	Zatoka Pucka	62430,40	0
PLB220004	Ujście Wisły	1748,10	182,75

Należy pamiętać o tym, że Obszar Natura 2000 jest specyficzną formą ochrony przyrody, w której ochronie podlega nie cały „teren w granicach obszaru, ale tylko określone siedliska przyrodnicze, siedliska określonych gatunków i same gatunki”. Jako "wartości" należy więc identyfikować występowanie odpowiednich gatunków i siedlisk przyrodniczych (w kategoriach A,B,C), a nie sam fakt objęcia lasu granicą obszaru Natura 2000.

OSO Zalew Wiślany – PLB 280010

Chroniony obszar obejmuje polską część płytkiego zalewu przymorskiego (śr. głębokość 2,3 m, maksym 4,6 m), o wodzie słonawej, odciętego od Bałtyku Mierzeją Wiślaną. Zalew łączy się z Bałtykiem wąskim kanałem usytuowanym w rosyjskiej części zbiornika, przez który w czasie silnych sztormów następują wlewy wód morskich. Do polskiej części zalewu uchodzi szereg rzek, od strony zachodniej jest to parę ramion Wisły, z największym Nogatem, od wschodniej i południa rzeki Elbląg, Bauda i Pasłęka, płynące z obszarów wysoczyznowych. Zalew charakteryzuje się bardzo szybkimi zmianami poziomu wody, dochodzącymi w ciągu dnia do 1,5 m, następującymi pod wpływem wiatru. Przy brzegach zalewu ciągną się rozległe pasy szuwarów, osiągające szerokość setek metrów. Najważniejsze obszary lęgowe ptaków na zalewie znajdują się w Zatoce Elbląskiej i w rejonie ujścia Pasłęki. Obszary najważniejsze dla ptaków niełęgowych to strefa przybrzeżna rozciągająca się od Przebrna do ujścia rzeczki Cieplicówki, Zatoka Elbląska oraz strefa przybrzeżna w okolicy ujścia Pasłęki. Ogólna powierzchnia OSO Zalew Wiślany wynosi 33665,7 ha. Na terenie Urzędu Morskiego obejmuje prawie całą szerokość pasa technicznego od strony Zalewu Wiślanego.

OSO Ujście Wisły – PLB 220004

Obszar obejmuje znaczny fragment zewnętrznej delty Wisły, od nieczynnego obecnie ujścia Wisły Śmiałej na zachodzie, po aktualne ujście Wisły Przekopu i jego okolice - tak lądowe, jak i morskie, na wschodzie. Do obszaru włączono 12-kilometrowy pas wybrzeża Wyspy Sobieszewskiej, łączący oba ujścia oraz przyujściowy odcinek głównego koryta Wisły, tzw. Wisłę Przekop, wraz z jej międzywalem, o długości ok. 6 km, rozciągający się od morza, na północy, do miejscowości Przegalina, na południu. Zachodni kraniec obszaru stanowi rezerwat Ptasi Raj, wschodni – rezerwat Mewia Łacha. Obszar należy do mezoregionu Mierzeja Wiślana i tylko jego południowy kraniec wchodzi na teren mezoregionu Żuław Wiślanych. Ogólna powierzchnia OSO Ujście Wisły wynosi 1014,7 ha. Na terenie Urzędu Morskiego obejmuje pas techniczny od KM ≈46,7 do KM ≈50,3.

OSO Zatoka Pucka – PLB 220005

Obszar obejmuje wody zachodniej części Zatoki Gdańskiej, pomiędzy wybrzeżem Półwyspu Hel na północy, wybrzeżem od Władysławowa do ujścia Wisły Śmiałej na zachodzie i południu i linią pomiędzy ujściem Wisły Śmiałej a końcem Helu od strony wschodniej. Zawiera zatem samą Zatokę Pucką (10 400ha, śr. głęb. 3m) i część głębszych wód Zatoki Gdańskiej rozpościerających się na wschód od niej. Obszar obejmuje również łąki nadmorskie koło Osłonina i Rewy. Ogólna powierzchnia OSO Zatoka Pucka wynosi 62608,4 ha. Na terenie Urzędu Morskiego obejmuje pas techniczny od KM ≈57,4 do KM ≈124,0 oraz od KM ≈52,0H do KM ≈71,5H.

Piaśnickie Łąki – PLH 220021

Obszar obejmuje fragment Równiny Błot Przymorskich. Jest ona pokryta w niewielkiej części zmiennowilgotnymi łąkami i szuwarami. W granicach obszaru znajdują się starorzecza Piaśnicy położone wśród urozmaiconej mozaiki zbiorowisk roślinności nieleśnej i leśnej (lasy głównie brzoźowo-dębowe). Wśród nich pojawiają się płaty zarośli wierzbowych i woskownicy europejskiej. W granicach obszaru znajduje się też torfowisko wysokie Wierzchucińskie Bagno, niezalesione wydmy w okolicy ujścia Piaśnicy, estuarium Piaśnicy oraz fragment brzegu morskiego z typowym kompleksem siedlisk. Powierzchnia ogólna SOO Piaśnickie Łąki wynosi 1086,4 ha. Na terenie Urzędu Morskiego obejmuje pas techniczny od KM ≈148,85 do KM ≈152,8.

Białogóra – PLH 220003

Obszar obejmuje fragment Mierzei Słowińskiej, zbudowanej z różnorodnych form eolicznych, z dominacją wydm parabolicznych i dużych zagłębień międzywydmowych o zróżnicowanym poziomie zatorfienia. Zasadniczą część ostoi stanowi wydma paraboliczna z zagłębieniami deflacyjnymi, porośniętymi borem bagiennym i brzezinaً bagienną. Ramiona wydmy zajęte są przez bory bażynowe. W obszarze występują wydmy wałowe białe i szare. Powierzchnia ogólna SOO Białogóra wynosi 1134,3 ha. Na terenie Urzędu Morskiego obejmuje pas techniczny od KM $\approx$ 152,8 do KM $\approx$ 160,3.

Mierzeja Sarbska

Obszar obejmuje wąską mierzeję między Bałtykiem a kryptodepresyjnym Jez. Sarbsko, ponadto położoną na wschód od niego równinę błot przybrzeżnych oraz samo jezioro, które jest jednym z 11 występujących w Polsce jezior przybrzeżnych. Ostoja stanowi unikatowy kompleks wydm wałowych i parabolicznych (w części ruchomych) oraz zróżnicowanych wilgotnościowo, porastających je borów bażynowych. Zagłębienia międzywydmowe są wypełnione torfem. Często wykształcają się w nich mokre wrzosowiska wierzbowo-wrzoścowe, zbiorowiska mające w Polsce zanikające, nieliczne stanowiska. Dużą część obszaru pokrywają zbiorowiska leśne. Oprócz borów bażynowych (ok. 75% ostoi) w ostoi występują olsy i brzeziny bagienne. Powierzchnia ogólna SOO Mierzeja Sarbska wynosi 1885,2 ha. Na terenie Urzędu Morskiego obejmuje pas techniczny od KM $\approx$ 170,8 od końca zasięgu.

Zatoka Pucka i Półwysep Helski – PLH 220032

Obszar obejmuje Półwysep Helski wraz z Zatoką Pucką Wewnętrzną oraz fragmentem wybrzeża od Władysławowa do Mechelinek (Kępy Oksywskie). Rzeźba terenu jest efektem działania lądolodu, zmodyfikowana przez współczesne procesy morfogenetyczne. Dominujące formy to fragmenty kęp pochodzenia morenowego i pradoliny wyerodowane przez wody roztopowe lądolodu, a przede wszystkim obszar płytkiej zatoki i forma mierzejowa typu kosy, wysunięta daleko w morze. Spotyka się tu specyficzny typ niskiego, bagiennego wybrzeża morskiego oraz mierzejowe (wydmowe) wybrzeże na Mierzei Helskiej, o charakterze akumulacyjnym. Znajdują się tu ciągi wydmore położone równoległe do linii brzegowej. Odmienny charakter ma klif wykształcony na obrzeżu Kępy Swarzewskiej i Kępy Puckiej od strony Zatoki Puckiej. Na półwyspie Helskim dominują bory sosnowe i acidofilne dąbrowy, fragmentarycznie zachowały się murawy napiaskowe. W Zatoce Puckiej występują łąki podwodne. W ujściach pradolin dominuje roślinność nieleśna z przewagą łąk słonoroślowych. Powierzchnia ogólna SOO Zatoka Pucka i Półwysep Helski wynosi 26787,5 ha. Na terenie Urzędu Morskiego obejmuje pas techniczny od KM $\approx$ 97,1 do KM $\approx$ 124,0 oraz prawie cały Hel.

Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana – PLH 280007

Ostoja obejmuje polską część płytkiego (2,3 m średnio) zalewu przybrzeżnego, o słonawej wodzie, wraz z Mierzeją Wiślana oddzielającą go od Bałtyku oraz wąski pas depresyjnych najczęściej terenów lądowych, przylegających od strony południowej do Zalewu, będących w przeszłości częścią jego wód. Do Zalewu wpada wiele rzek: kilka ramion Wisły, Elbląg, Bauda, Pastęka oraz duża liczba pomniejszych rzek i strumieni. Szybkie zmiany poziomu wody w zalewie dochodzą w ciągu dnia do 1,5 m. Przy brzegach zbiornika rozciągają się rozległe płaty szuwarów, osiągające szerokość kilkuset metrów. Występują w postaci 1-2 pasów, równoległych do brzegu. W zalewie występuje bogata roślinność zanurzona.

W skład ostoi wchodzi również półwyspowy fragment Mierzei Wiślanej od miejscowości Kąty Rybackie do granicy państwa. Mierzeja jest młodym tworem geologicznym powstałym na skutek wzajemnego oddziaływania wód morskich nioszących materiał pochodzący z abrazji wybrzeży klifowych i wód śródlądowych (Wisły) niosących ze sobą piaski a także działalności wiatru. W rzeźbie terenu Mierzei

można wyróżnić strefę piaszczystej plaży nadmorskiej oraz równoległy do niej pas wydm białych i wydm brązowych. Wały wydmowe są wysokie, mają nieregularne kształty i stoki o stromych zboczach, co sprawia, że krajobraz Mierzei jest niezwykle dynamiczny. Odmienny charakter ma nizina przylegająca do Zalewu Wiślanego. Większość terenu mierzei (80%) pokrywa las. Są to głównie acydofilne dąbrowy i bór nadmorski, a w obniżeniach terenu - brzeziny bagienne i olsy. Lokalnie w zagłębieniach między wydmami wykształciły się torfowiska wysokie i przejściowe. W pasie przylegającym do Zalewu Wiślanego występują zbiorowiska roślinności nawydmowej. Powierzchnia ogólna SOO Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana wynosi 40729,6 ha. Na terenie Urzędu Morskiego obejmuje pas techniczny cały od strony Zalewu Wiślanego oraz od KM 0,0 do KM ≈33,4.

Ostoja w Ujściu Wisły – PLH 220144

Obszar obejmuje 2 spośród kilku estuariów (poszerzonych, lejkowatych ujść rzeki) utworzonych przez ramiona Wisły, tzw. Wisły Śmiałej koło Sobieszewa i Przekop koło Mikoszewa uchodzące do Zatoki Gdańskiej, wraz z otaczającymi je piaszczystymi terenami, zwykle otwartymi, a także fragmentami porośniętymi lasem. Do obszaru należą także wody przybrzeżne, szczególnie ważne dla ptaków. Powierzchnia ogólna SOO Ostoja w Ujściu Wisły wynosi 884,7 ha. Na terenie Urzędu Morskiego obejmuje pas techniczny od KM ≈46,7 do KM ≈48,3 oraz od KM ≈57,3 do KM ≈60,1.

Żaden z obszarów Natura 2000 występujących na terenie Urzędu Morskiego w Gdyni nie posiada planu ochrony oraz planu zadań ochronnych.

PLH220054 Widowo powierzchnia 91,50 ha

Obszar w całości jest chroniony jako rezerwat przyrody Widowo, utworzony w 1999 r., o powierzchni 97,1 ha. Przed wojną były to ruchome wydmy, dziś kompleks lasów porastających wydmy. Dwa siedliska występujące w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej zajmują w sumie 80% obszaru. Pierwsze z nich to lasy mieszane na wydmach nadmorskich, o doskonałej reprezentatywności i dobrym stanie zachowania, pokrywające 70% obszaru. Drugie siedlisko to nadmorskie wydmy szare, zajmujące 10% obszaru.

Kaszubskie Klify PLH220072 powierzchnia 227,61ha.

Obszar obejmuje dziewięciokilometrowy odcinek brzegu klifowego (o powierzchni ponad 200 ha), rozciągający się od Władysławowa do Jastrzębiej Góry, zlokalizowany na północno-wschodniej i północnej krawędzi wysoczyzny morenowej - Kępy Swarzewskiej. Do obszaru włączono przyległy do klifu fragment wierzchowiny wraz z rozcięciami erozyjnymi (Wąwóz Chłapowski, Łebski Żleb, Lisi Jar, Strondowy Jar) oraz teren plaży. Rzeźba obszaru ma charakter polodowcowy i jest modyfikowana przez współczesne procesy morfogenetyczne - abrazję i procesy zboczowe. Większość klifów ma charakter aktywny, porasta je roślinność pionierska, murawowa i zaroślowa. Część brzegu obejmuje porośnięte buczyną klify współcześnie nieaktywne m.in. ustabilizowany betonową opaską fragment klifu w okolicy Przyłądka Rozewie. Łącznie zidentyfikowano tu 8 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, zajmujących 43 % powierzchni ostoi. Obszar wyróżnia się doskonałym stopniem reprezentatywności klifów na Wybrzeżu Bałtyku. Na klifach występuje unikatowa, zależna od abrazji i czynników siedliskowych dynamiczna mozaika zbiorowisk pionierskich (inicjalna murawa z podbiałem), murawowych (murawa naklifowa z przelotem), zaroślowych oraz leśnych (zarośla rokitnika, zbiorowisko wierzby iwy i osiki, zbiorowisko z wierzby iwy i jarzębiny, żyzna buczyna niżowa). Charakterystyczne jest występowanie rzadkich, często w postaci odrębnych podgatunków i odmian gatunków flory, związanych ze specyficznymi, nadmorskimi warunkami siedliskowymi: koniczyna łąkowa, przelot zwyczajny, groszek

łąkowy. Specyficznym gatunkiem jest tworzący na klifach zarośla rokitnik, którego naturalny zasięg krajowy jest ograniczony niemal wyłącznie do klifów.

Wybitne walory krajobrazowe posiadają doliny erozyjne. W Lisim Jarze i Łębskim Żlebie na zacienionych, stromych zboczach wykształciły się zbiorowiska kwaśnej i żyznej buczyny ze znacznym udziałem w runie bluszczu pospolitego. W Strondowym Jarze i Wąwozie Chłapowskim na zboczach o ekspozycji południowej i południowo-wschodniej wykształciły się podlegające sukcesji ciepłolubne murawy napiaskowe, sąsiadujące w Strondowym Jarze z imponującymi okazami jałowca na płatach suchego wrzosowiska.

Przybrzeżne wody Bałtyku PLB990002 powierzchnia 211741,20ha.

Obejmuje pas wód przybrzeżnych Bałtyku o około 15 kilometrowej szerokości i głębokości sięgającej od 0 do 20 m. Rozciąga się na odcinku 200 km, poczynając od nasady Półwyspu Helskiego po granicę z ostoją Zatoki Pomorskiej przebiegającą prostopadle do zachodnich krańców jeziora Bukowo (Łazy). Dno morskie jest nierówne, deniwelacje dna sięgają 3 m. W faunie bentosowej dominują drobne skorupiaki. Rzadko obserwowane są morskie ssaki duże - foki szare i obrączkowane oraz morświny. Obszar stanowi ostoję ptasią o randze europejskiej. Na obszarze zimują w znaczących ilościach 2 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej: nur czarnoszyi i nur rdzawoszyi. Szczególne znaczenie mają również populacje lodówki, nurnika i uhlia.

3.6 ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy wyznacza się w celu ochrony wyjątkowo cennych fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego, dla zachowania jego wartości przyrodniczych, kulturowych i estetycznych. Działalność na terenach objętych tą formą ochrony uwarunkowana jest opracowaniem dla nich Planu zagospodarowania przestrzennego, który uwzględni postulaty przyrodników i historyków. Nie jest wykluczone prowadzenie działalności gospodarczej pod warunkiem, że nie spowoduje ona utraty chronionych wartości. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe zalicza się do obiektowych, czyli indywidualnych form ochrony przyrody. Często objęte nią są zabytkowe (choć niekoniecznie) budowle, np. pałacyki, dworki, kościoły wraz z towarzyszącą im przyrodą, np. zespoły pałacowo-parkowe. Na terenie Urzędu Morskiego w Gdyni ta forma ochrony występuje na półwyspie Helskim jako Helski Cypel o pow. 52,43 ha w tym na gruntach Urzędu Morskiego 8,59ha.

3.7 STANOWISKA DOKUMENTACYJNE

Zgodnie z zapisami ustawy o ochronie przyrody stanowiskami dokumentacyjnymi przyrody nieożywionej są niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych. Zgodnie z ustawą wprowadzenie ochrony w formie stanowisk dokumentacyjnych w drodze uchwały rady gminy.

Na terenie Urzędu Morskiego w Gdyni występuje jedno stanowisko dokumentacyjne Klif Oksywski o pow. 0,89ha w tym 0ha w zarządzie UM. Jest to odcinek klifowy Kępy Oksywskiej o długości 1800 m rozciągający się od osiedla Babie Doły do Oksywia. Wysokość opadającego ku morzu martwego (nieruchomego) klifu porośniętego lasem dochodzi do 40 metrów. U jego podnóża, w południowej części,

rozciga się rzadko spotykana na polskim wybrzeżu kamienista plaża zbudowana z różnej wielkości oraz rodzaju kamieni i gładów. Bardziej na północ plaża kamienista przechodzi w piaszczystą, a klif całkowicie lub w części pozbawiony jest roślinności. Tutaj jego osobliwością jest występowanie piasków mioceńskich gęsto przebarwionych pyłem węgla brunatnego.

3.8 SIEDLISKA CHRONIONE.

Siedlisko przyrodnicze - pojęcie używane w terminologii prawnej Unii Europejskiej w związku z programem Natura 2000. Wprowadzone zostało w celu identyfikacji obszarów lądowych lub wodnych o określonych cechach środowiska przyrodniczego, wyodrębnianych w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne. Termin ten nawiązuje do biogeocenozy albo ekosystemu obejmując postaci lub fragmenty tych układów identyfikowane zwykle przez określone zbiorowiska roślinne lub warunki geograficzno-ekologiczne.

Na podstawie dostępnych danych – PZO, opisów taksacyjnych, siedliskowych typów lasu wytypowano powierzchnie, które mogą stanowić potencjalne siedliska przyrodnicze. Wymagają jednak weryfikacji fitosocjologicznej w terenie ze względu na brak określenia stanu zachowania, którą powinno się jak najszybciej przeprowadzić.

Tabela nr 9. Zestawienie siedlisk przyrodniczych na terenie gruntów w zarządzie UM

Nazwa siedliska	Kod siedliska	Powierzchnia w gruntach UM
Laguny przybrzeżne, zalewy i jeziora przymorskie	1150	40,47
Kidzina na brzegu morskim	1210	9,17
Nadmorskie wydmy białe (Ass. Elymo-Ammophiletum)	2120	23,69
Nadmorskie wydmy szare	2130	202,27
Nadmorskie wydmy z zaroślami rokitnika	2160	21,37
Lasy mieszane i bory na wydmach nadmorskich	2180	442,17
Grąd subatlantycki	9160	7,26
Kwaśne dąbrowy	9190	11,03
Bory i lasy bagienne	91D0	11,29

Tabela nr 10. Zestawienie powierzchni siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 i poza.

Kod i nazwa obszaru Natura 2000	Kod siedliska	Razem	
		pow. [ha]	udział % siedliska w obszarze Natura 2000
Kaszubskie Klify	Siedliska spoza Załącznika i Dyrektywy Siedliskowej	76,36	100,0
	Razem	76,36	2,3
Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	2130	72,16	5,6
	2180	163,29	12,6
	Siedliska spoza Załącznika i Dyrektywy Siedliskowej	1060,98	81,8
	Razem	1296,43	38,6
Ujście Wisły	2130	72,16	5,6
	2180	163,29	12,6
	Siedliska spoza Załącznika i Dyrektywy Siedliskowej	1060,98	81,8
	Razem	1296,43	38,6
Ostoja w Ujściu Wisły	1150	40,47	23,9
	1210	9,17	5,4

Kod i nazwa obszaru Natura 2000	Kod siedliska	Razem	
		pow. [ha]	udział % siedliska w obszarze Natura 2000
	2130	38,48	22,7
	2160	21,37	12,6
	2180	16,96	10,0
	9190	7,01	4,1
	Siedliska spoza Załącznika i Dyrektywy Siedliskowej	35,92	21,2
	Razem	169,38	5,0
	Zatoka Pucka i Półwysep Helski	2120	23,69
2130		90,30	14,7
2180		214,42	35,0
9160		7,26	1,2
91D0		11,29	1,8
Siedliska spoza Załącznika i Dyrektywy Siedliskowej		265,63	43,4
Razem		612,59	18,3
Widowo	2180	43,20	69,5
	9190	4,02	6,5
	Siedliska spoza Załącznika i Dyrektywy Siedliskowej	14,94	24,0
	Razem	62,16	1,9
Piaśnickie Łąki	Siedliska spoza Załącznika i Dyrektywy Siedliskowej	44,21	100,0
	Razem	44,21	1,3
Białogóra	Siedliska spoza Załącznika i Dyrektywy Siedliskowej	125,02	100,0
	Razem	125,02	3,7
Mierzeja Sarbska	Siedliska spoza Załącznika i Dyrektywy Siedliskowej	28,21	100,0
	Razem	28,21	0,8
Grunty UM poza obszarami PLH	1150	40,47	1,2
	1210	9,17	0,3
	2120	23,69	0,7
	2130	202,27	6,0
	2160	21,37	0,6
	2180	442,17	13,2
	9160	7,26	0,2
	9190	11,03	0,3
	91D0	11,29	0,3
	Siedliska spoza Załącznika i Dyrektywy Siedliskowej	2587,65	77,1
	Razem	3356,37	100,0
Łącznie cały UM	1150	40,47	1,2
	1210	9,17	0,3
	2120	23,69	0,7
	2130	202,27	6,0
	2160	21,37	0,6
	2180	442,17	13,2
	9160	7,26	0,2
	9190	11,03	0,3
	91D0	11,29	0,3
	Siedliska spoza Załącznika i Dyrektywy Siedliskowej	2587,65	77,1
	Razem	3356,37	100,0

3.9 CHRONIONA FAUNA I FLORA.

Na podstawie prac inwentaryzacyjnych oraz planów ochrony rezerwatów, planów zadań ochronnych, programów ochrony przyrody nadleśnictw, standardowych formularzach danych obszarów Natura 2000, danych z UM, opracowań i publikacji naukowych została sporządzona lista gatunków chronionych oraz zagrożonych występujących na terenie Urzędu Morskiego w Gdyni

Tabela nr 11. Wykaz chronionych gatunków roślin i zwierząt odnotowanych w opracowaniach dla obszarów chronionych na terenie UM.

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Kategoria ochronności	Czerwona Księga Gatunków Zagrożonych /Polska	Natura 2000
1	3	2	4	5	6
		ROŚLINY			
	BRYOPHYTA	MCHY			
1.	<i>Sphagnum sp.</i>	torfowiec	częściowa		
2.	<i>Tortula randii</i>	brodek Randa	ściśła		
	PTERIDOPHYTA	PAPROTNIKI			
3.	<i>Huperzia selago</i>	widłak wroniec	częściowa	/V	
4.	<i>Lycopodium spp</i>	widłak	częściowa		
5.	<i>Polypodium vulgare</i>	paprotka zwyczajna	częściowa		
	SPERMATOPHYTA	NASIENNE			
6.	<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	mącznica lekarska	ściśła		
7.	<i>Carex chordorrhiza</i>	turzyca strunowa	ściśła	/V	
8.	<i>Chimaphila umbellata</i>	pomocnik baldaszkowy	ściśła		
9.	<i>Convallaria majalis</i>	konwalia majowa	częściowa		
10.	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	kukułka krwista (2)	częściowa		
11.	<i>Dactylorhiza majalis</i>	kukułka szerokolistna (2)	częściowa		
12.	<i>Daphne mezereum</i>	wawrzynek wilczytko	częściowa		
13.	<i>Digitalis grandiflora</i>	naparstnica zwyczajna	częściowa		
14.	<i>Drosera anglica</i>	rosiczka długolistna	ściśła		
15.	<i>Drosera intermedia</i>	rosiczka pośrednia	ściśła	/E	
16.	<i>Drosera rotundifolia</i>	rosiczka okrągłolistna	ściśła		
17.	<i>Epipactis palustris</i>	kruszczyk błotny (2)	ściśła	/V	
18.	<i>Hammarbya paludosa</i>	wątlík błotny	ściśła	/EN	
19.	<i>Hepatica nobilis</i>	przylaszczka pospolita (przelaszczka trojanek)	częściowa		
20.	<i>Isoëtes lacustris</i>	poryblin jeziorny	ściśła	/VU	
21.	<i>Lathyrus palustris</i>	groszek błotny		/V	
22.	<i>Ledum palustre</i>	bagno zwyczajne	częściowa		
23.	<i>Lilium martagon</i>	lilia złotogłów	ściśła		
24.	<i>Linaria loeselii</i>	Linaria odora	ściśła	/EN	
25.	<i>Linnaea borealis</i>	zimoziół północny	ściśła		
26.	<i>Liparis loeselii</i>	lipiennik Loesela	ściśła	/VU	✓
27.	<i>Listera ovata</i>	listera jajowata	ściśła		
28.	<i>Lobelia dortmanna</i>	lobelia jeziorna	ściśła	/EN	
29.	<i>Luronium natans</i>	elisma wodna	ściśła	/EN	✓
30.	<i>Menyanthes trifoliata</i>	bobrek trójlistkowy	częściowa		
31.	<i>Nuphar pumila</i>	grążel drobny	ściśła	/VU	
32.	<i>Nymphaea candida</i>	grzybień północny (grzybień zapoznane)	ściśła	/VU	

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Kategoria ochronności	Czerwona Księga Gatunków Zagrożonych /Polska	Natura 2000
1	3	2	4	5	6
33.	<i>Orchis laxiflora</i>	storzyczek błotny (2)	ściśła	/CR	
34.	<i>Ornithogalum umbellatum</i>	śniadek baldaszkowy	ściśła		
35.	<i>Pinus mugo</i>	sosna kosówka	ściśła		
36.	<i>Rhynchospora fusca</i>	przygiętka brunatna	ściśła	/E	
37.	<i>Saxifraga hirculus</i>	skalnica torfowiskowa	ściśła	/EN	✓
38.	<i>Sorbus torminalis</i>	jarząb brekinia	ściśła		
39.	<i>Stellaria crassifolia</i>	gwiazdnica grubolistna	ściśła	/E	
40.	<i>Taxus baccata</i>	cis pospolity	ściśła		
41.	<i>Thesium ebracteatum</i>	leniec bezpodkwiatkowy	ściśła	/VU	✓
42.	<i>Vaccinium microcarpum</i>	żurawina drobnolistna		/V	
43.	<i>Viola epipsila</i>	fiotek torfowy	ściśła	/CR	
	FUNGI	GRZYBY			
44.	<i>Cetraria islandica</i>	płucnica islandzka	ściśła		
45.	<i>Morchellaceae</i>	smardzowate	częściowa		
46.	<i>Phallaceae</i>	sromotnikowate	ściśła		
47.	<i>Sparassis spp.</i>	szmaciak	częściowa		
	LICHENES	POROSTY			
48.	<i>Cladonia spp.</i>	chrobotki	częściowa		
		ZWIERZĘTA			
	CYKLOSTOMATA	KRAĞLOUSTE			
1.	<i>Lampetra fluviatilis</i>	minóg rzeczny (2)	ściśła	/VU	✓
2.	<i>Lampetra planeri</i>	minóg strumieniowy	ściśła	/NT	✓
	PISCES	RYBY			
1.	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	piekielnica, szweja	ściśła	LC	
2.	<i>Barbus peloponnesius</i>	brzanka	ściśła		✓
3.	<i>Barbatula barbatula</i>	śliz	ściśła		
4.	<i>Cobitis taenia</i>	koza	ściśła	/EN	✓
5.	<i>Cottus gobio</i>	głowacz białopłetwy (2)	ściśła		✓
6.	<i>Misgurnus fossilis</i>	piskorz	ściśła	/NT	✓
7.	<i>Phoxinus phoxinus</i>	strzebla potokowa	ściśła		
8.	<i>Rhodeus sericeus</i>	różanka	ściśła		✓
	AMPHIBIA	PŁAZY - wszystkie gatunki (2)			
1.	<i>Bufo bufo</i>	ropucha szara	częściowa		
2.	<i>Hyla arborea</i>	rzekotka drzewna	ściśła		
3.	<i>Rana arvalis</i>	żaba moczarowa	częściowa		
4.	<i>Rana esculenta</i>	żaba wodna	częściowa		
5.	<i>Rana lessonae</i>	żaba jeziorkowa	ściśła		
6.	<i>Rana temporaria</i>	żaba trawna	częściowa		
7.	<i>Triturus vulgaris</i>	traszka zwyczajna	ściśła		
	REPTILIA	GADY			
1.	<i>Anguis fragilis</i>	padalec	częściowa		
2.	<i>Lacerta agilis</i>	jaszczurka zwinka	częściowa		
3.	<i>Lacerta vivipara</i>	jaszczurka żyworodna	częściowa	LC	
	AVES	PTAKI			
1	Bączek (<i>Ixobrychus mintus</i>)		ściśła	vu	+
2	Bąk (<i>Botaurus stellaris</i>)		-	LC	+
3	Batalion (<i>Philomachus pugnax</i>)		ściśła	EN	+
4	Białorzotka (<i>Oenanthe oenanthe</i>)		ściśła		
5	Biegus zmienny (<i>Calidris alpina</i>)		ściśła	EN	+

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Kategoria ochronności	Czerwona Księga Gatunków Zagrożonych /Polska	Natura 2000
1	3	2	4	5	6
6	Bielaczek (<i>Mergus albellus</i>)		ściśła		+
7	Bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>)		ściśła	LC	+
8	Błotniak popielaty(<i>Circus pygargus</i>)		ściśła		+
9	Błotniak stawowy (<i>Circus aeruginosus</i>)		ściśła		+
10	Błotniak zbożowy (<i>Circus cyaneus</i>)		ściśła	vu	+
11	Bocian biały (<i>Ciconia ciconia</i>)		ściśła		+
12	Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>)		ściśła		+
13	Brodziczek krwawodzioby (<i>Tringa totanus</i>)		ściśła		+
14	Brodziczek leśny (łęczak) (<i>Tiringa glareola</i>)		ściśła	CR	+
15	Brodziczek piskliwy (<i>Atfittis hypdeucos</i>)		ściśła		+
16	Brodziczek samotny (Samotnik) (<i>Tringa ochropus</i>)		ściśła		+
17	Brodziczek śniady (<i>Tringa erythropus</i>)		ściśła		
18	Brzeczka (<i>Locustella luscinioidesj</i>)		ściśła		+
19	Brzegówka (<i>Riparia riparia</i>)		ściśła		+
20	Cyranka (<i>Anas querquedula</i>)		ściśła		+
21	Czajka (<i>Fanellus vanellus</i>)		ściśła		-t-
22	Czapla biała (<i>Egretta alba</i>)		ściśła		+
23	Czapla purpurowa (<i>Ardea purpura</i>)		ściśła	LC	+
24	Czapla siwa (<i>Ardea cinerea</i>)		częściowa		+
25	Czyż (<i>Carduelis spinus</i>)		ściśła		
26	Derkacz (<i>Cr ex crex</i>)		ściśła		
27	Drożdżik (<i>Turdus iliacus</i>)		ściśła		
28	Dudek (<i>Upupa epos</i>)		ściśła		
29	Dymówka (<i>Hirundo rustica</i>)		ściśła		
30	Dzięcioł czarny (<i>Dryocopus martius</i>)		ściśła		+
31	Dzięcioł średni (<i>Dendrocopos medius</i>)		ściśła		+
32	Dzięcioł zielony (<i>Picus viridis</i>)		ściśła		
33	Dzięciołek (<i>Dryocopus minor</i>)		ściśła		
34	Dzierlatka (<i>Galerida cristata</i>)		ściśła		
35	Dziwonia (<i>Carpodacus erythrinus</i>)		ściśła		+
36	Dzwoniec (<i>Carduelis chloris</i>)		ściśła		
37	Gągoł (<i>Bucephala clangula</i>)		ściśła		+
38	Gąsiorek (<i>Lanius collurio</i>)		ściśła		+
39	Gawron (<i>Corvus frugilegus</i>)		częściowa		
40	Gil (<i>Pyrrhida pyrrhida</i>)		ściśła		
41	Grubodziób (<i>Coccythraustes coccythraustes</i>)		ściśła		
42	Helmiatka (<i>Netta ryfma</i>)		ściśła	LC	+
43	Jastrząb gołębiarz (<i>Accipiter gentilis</i>)		ściśła		
44	Jemiołuszka (<i>Bombycilla garrulus</i>)		ściśła		
45	Jerzyk (<i>Apus apus</i>)		ściśła		
46	Kania czarna (<i>Mihus migrant</i>)		ściśła	NT	+
47	Kania rdzawa (<i>Mihus mihus</i>)		ściśła	NT	
48	Kawka (<i>Corvus monedula</i>)		ściśła		
49	Kobuz (<i>Falco subbuteo</i>)		ściśła		
50	Kokoszka (kurka) wodna (<i>Gallinula chloropus</i>)		ściśła		+
51	Kopciuszek (<i>Phoenicurus ochrurus</i>)		ściśła		
52	Kormoran czarny (<i>Phalacrocorax carbo</i>)		częściowa		+
53	Kos(<i>Turdus merula</i>)		ściśła		
54	Kowalik (<i>Sitta europaea</i>)		ściśła		

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Kategoria ochronności	Czerwona Księga Gatunków Zagrożonych /Polska	Natura 2000
1	3	2	4	5	6
55	Krakwa (<i>Anas strepera</i>)		ściśła		+
56	Krętogłów (<i>Junx torquilla</i>)		ściśła		
57	Krogulec (<i>Accipiter nisus</i>)		ściśła		
58	Kropiatka (<i>Porzana porzana</i>)		ściśła		+
59	Kruk (<i>Corvus corax</i>)		częściowa		
60	Krzyżodziób świerkowy (<i>Loxia cumirostra</i>)		ściśła		
61	Kszyk (<i>Gallinago gallinago</i>)		ściśła		+
62	Kulczyk (<i>Serinus serinus</i>)		ściśła		
63	Kulik mniejszy (<i>Numenius phaeopus</i>)		ściśła		+
64	Kulik wielki (<i>Numenius arquata</i>)		ściśła	VU	+
65	Kwiczot (<i>Turdus pilaris</i>)		ściśła		
66	Kwokacz (<i>Tiringa nebularna</i>)		ściśła		+
67	Łabędź niemy (<i>Cygnus olor</i>)		ściśła		+
68	Lodówka (<i>Clangula hyemalis</i>)		ściśła		+
69	Łozówka (<i>Acrocephalus palustris</i>)		ściśła		
70	Makolągwa (<i>Carduelis carduelis</i>)		ściśła		
71	Mazurek (<i>Paser montanus</i>)		ściśła		
72	Mewa mała (<i>Larus minutus</i>)		ściśła	LC	+
73	Mewa pospolita (<i>Larus canus</i>)		ściśła		+
74	Mewa śmieszka (<i>Larus ridibundus</i>)		ściśła		+
75	Mewa srebrzysta (<i>Larus argentatus</i>)		częściowa		
76	Mewa żółtonoga (<i>Larus fuscus</i>)		ściśła		+
77	Muchołówka mała (<i>Ficedula pana</i>)		ściśła		+
78	Muchołówka szara (<i>Musciapa strata</i>)		ściśła		
79	Muchołówka żałobna (<i>Ficedula hypoleuca</i>)		ściśła		
80	Mysikrólik (<i>Regulus reguluj</i>)		ściśła		
81	Myszołów włochaty (<i>Buteo lagopus</i>)		ściśła		
82	Myszołów zwyczajny (<i>Buteo buteo</i>)		ściśła		
83	Nur rdzawoszyi (<i>Gavia stellata</i>)		ściśła		+ !
84	Nurogęs (<i>Mergus mengaser</i>)		ściśła		
85	Ogorzałka (<i>Aythya marila</i>)		ściśła		+
86	Ohar (<i>Tadorna tadorna</i>)		ściśła	LC	+
87	Oknówka (<i>Delichon urbica</i>)		ściśła		
88	Ortolan (<i>Emberiza hortulana</i>)		ściśła		
89	Paszkot (<i>Turdus viscivorus</i>)		ściśła		
90	Pelzacz leśny (<i>Certhia famdiaris</i>)		ściśła		
91	Pelzacz ogrodowy (<i>Certhia brachydactyla</i>)		ściśła		
92	Perkoz dwuczuby (<i>Podiceps cristatus</i>)		ściśła		+
93	Perkoz rdzawoszyi (<i>Podiceps grisegena</i>)		ściśła		+ I
94	Perkoz zausznik (<i>Podiceps nigricollis</i>)		ściśła		+
95	Perkozek (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)		ściśła		+
96	Piecuszek (<i>Phylloscopus trochilus</i>)		ściśła		
97	Piegza (<i>Syfoia curruca</i>)		ściśła		
98	Pierwiosnek (<i>Phylloscopus collybita</i>)		ściśła		
99	Płaskonos (<i>Anas dypeate</i>)		ściśła		+
100	Pleszka (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)		ściśła		
101	Pliszka siwa (<i>Motacilla alba</i>)		ściśła		
102	Pliszka żółta (<i>Motacilla flava</i>)		ściśła		
103	Płomykówka (<i>Tyto alba</i>)		ściśła		

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Kategoria ochronności	Czerwona Księga Gatunków Zagrożonych /Polska	Natura 2000
1	3	2	4	5	6
104	Podgorzałka (<i>Aythya nyroca</i>)		ściśła	EN	+
105	Podróżniczek (<i>Luscinia svecica</i>)		ściśła	NT	
106	Pokląska (<i>Saxicola ruberta</i>)		ściśła		
107	Pokrzewka ciemiówka (<i>Syfoia communis</i>)		ściśła		
108	Pokrzewka czarnołbista (<i>Syfoia atricapilla</i>)		ściśła		
109	Pokrzewka j arzębata (<i>Syfoia nisoria</i>)		ściśła		
110	Pokrzewka ogrodowa (<i>Syfoia borin</i>)		ściśła		
111	Pokrzywnica (<i>Prunella modularis</i>)		ściśła		
112	Potrzeszcz (<i>Emberiza calandra</i>)		ściśła		
113	Potrzos (<i>Emberiza schoeniclus</i>)		ściśła		
114	Przepiórka (<i>Coturnix coturnix</i>)		ściśła		+
115	Pustułka (<i>Falco tinnunculus</i>)		ściśła		+
116	Puszczyk (<i>Strix aluco</i>)		ściśła		
117	Raniuszek (<i>Aegithalos caudatus</i>)		ściśła		
118	Remiz (<i>Remiz pendulinus</i>)		ściśła		+
119	Rokitniczka (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)		ściśła		+
120	Rożeniec (<i>A nas acuta</i>)		ściśła	EN	+
121	Rudzik (<i>Erithacus rubecula</i>)		ściśła		
122	Rybitwa czarna (<i>Chlidonias Niger</i>)		ściśła		+
123	Rybitwa zwyczajna (<i>Sterna hirundo</i>)		ściśła		+
124	Rybołów (<i>Pandion haliaetusj</i>)		ściśła	vu	+
125	Rycyk (<i>Limosa limosa</i>)		ściśła		+
126	Sierpówka (<i>Streptopelia decaocto</i>)		ściśła		
127	Sieweczka obroźna (<i>Choradricus hiaticula</i>)		ściśła	VU	t-
128	Sieweczka rzeczna (<i>Choradrius dubis</i>)		ściśła		+
129	Siewnica (<i>Squatarola squatarola</i>)		ściśła		+
130	Sikora bogatka (<i>Parus major</i>)		ściśła		
131	Sikora czarnogłowa (<i>Parus montanus</i>)		ściśła		
132	Sikora czubatka (<i>Parus cristatus</i>)		ściśła		
133	Sikora modra (<i>Parus caeruleus</i>)		ściśła		
134	Sikora sosnowka (<i>Parus ater</i>)		ściśła		
135	Sikora uboga (<i>Parus palustris</i>)		ściśła		
136	Skowronek borowy (Ierka) (<i>Lullula arboreta</i>)		ściśła		+
137	Skowronek polny (<i>Alauda arvensis</i>)		ściśła		
138	Słownik rdzawy (<i>Luscinia megarhynchos</i>)		ściśła		
139	Słownik szary (<i>Luscinia luscinia</i>)		ściśła		+
140	Sójka (<i>Carrulus glandiarus</i>)		ściśła		
141	Sowa uszata (<i>Asio otus</i>)		ściśła		
142	Śpiewak (<i>Turdus philomelos</i>)		ściśła		
143	Sroka (<i>Pica pica</i>)		częściowa		
144	Srokosz (<i>Lanius excubitor</i>)		ściśła		+
145	Strumieniówka (<i>Locustella Jluviatilis</i>)		ściśła		+
146	Strzyżyk (<i>Troglodytes troglodytes</i>)		ściśła		
147	Swiergotek drzewny (<i>Anthus trivalis</i>)		ściśła		
148	Swierszczak (<i>Locustella naevia</i>)		ściśła		+
149	Swistun (<i>Anas penelope</i>)		ściśła	CR	+
150	Swistunka (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)		ściśła		
151	Szczygieł (<i>Carduelis carduelis</i>)		ściśła		
152	Szpak (<i>Sturnus vulgaris</i>)		ściśła		

Lp.	Nazwa łacińska	Nazwa polska	Kategoria ochronności	Czerwona Księga Gatunków Zagrożonych /Polska	Natura 2000
1	3	2	4	5	6
153	Trzciniak (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)		ściśła		
154	Trzcinniczek (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)		ściśła		+
155	Trznadel (<i>Emberiza citrinella</i>)		ściśła		
156	Turkawka (<i>Sleptopelia turtur</i>)		ściśła		
157	Uhła (<i>Melanitta Fusa</i>)		ściśła		+
158	Wąsatka (<i>Panurus biarmicus</i>)		ściśła	LC	+
159	Wilga (<i>Oriolus oriolus</i>)		ściśła		
160	Wodniczka (<i>Aerocophalus paludicola</i>)		ściśła	VU	+
161	Wodnik (<i>Rallus aquaticus</i>)		ściśła		+
162	Wróbel (<i>Passer domesticus</i>)		ściśła		
163	Wrona siwa (<i>Corvus corone</i>)		ściśła		
164	Zaganiacz (<i>Hippolais icterina</i>)		ściśła		
165	Zięba (<i>Fringila coelebs</i>)		ściśła		
166	Zielonka (<i>Porzana parna</i>)		ściśła	NT	+
167	Zimorodek (<i>Alcedo atthis</i>)		ściśła		+
168	Żuraw (<i>Grus grus</i>)		ściśła		+
	MAMMALIA	SSAKI			
1.	<i>Castor fiber</i>	bóbr europejski	częściowa	NT	✓
2.	<i>Lutra lutra</i>	wydra	częściowa	NT	✓
3.	<i>Sciurus vulgaris</i>	wiewiórka pospolita	częściowa	NT	
4.	<i>Sorex araneus</i>	ryjówka aksamitna	ściśła	LC	
5.	<i>Sorex minutus</i>	ryjówka malutka	ściśła	LC	
6.	<i>Talpa europaea</i>	kret	częściowa	LC	

- (1) – gatunki, dla których nie stosuje się określonych w § 7 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2014 roku w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną odstępstw od zakazów;
(2) – gatunki wymagające ochrony czynnej.

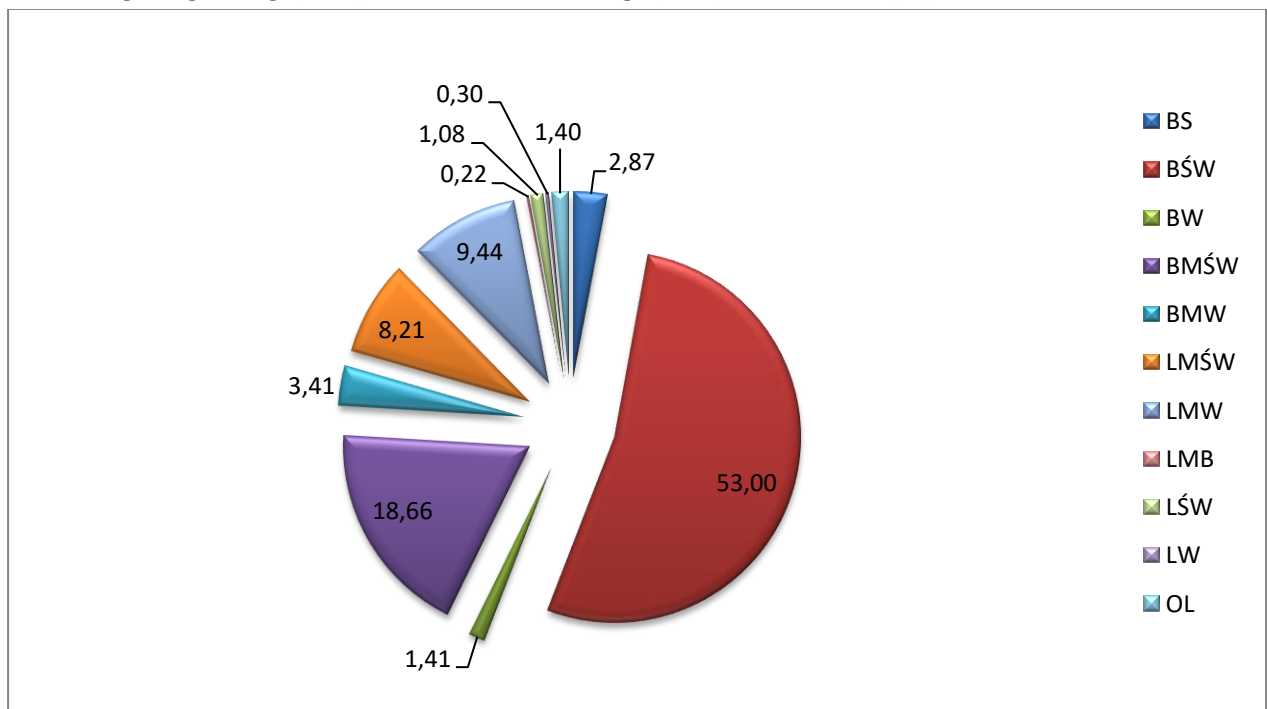
4 WALORY PRZYRODNICZO – LEŚNE

4.1 DRZEWOSTANY

Drzewostany są najważniejszym elementem ekosystemu leśnego. Charakterystyka i opisy poszczególnych elementów taksacyjnych znajdują się w „Planie urządzenia gospodarstwa leśnego Urzędu Morskiego” na okres 1.01.2017– 31.12.2026.

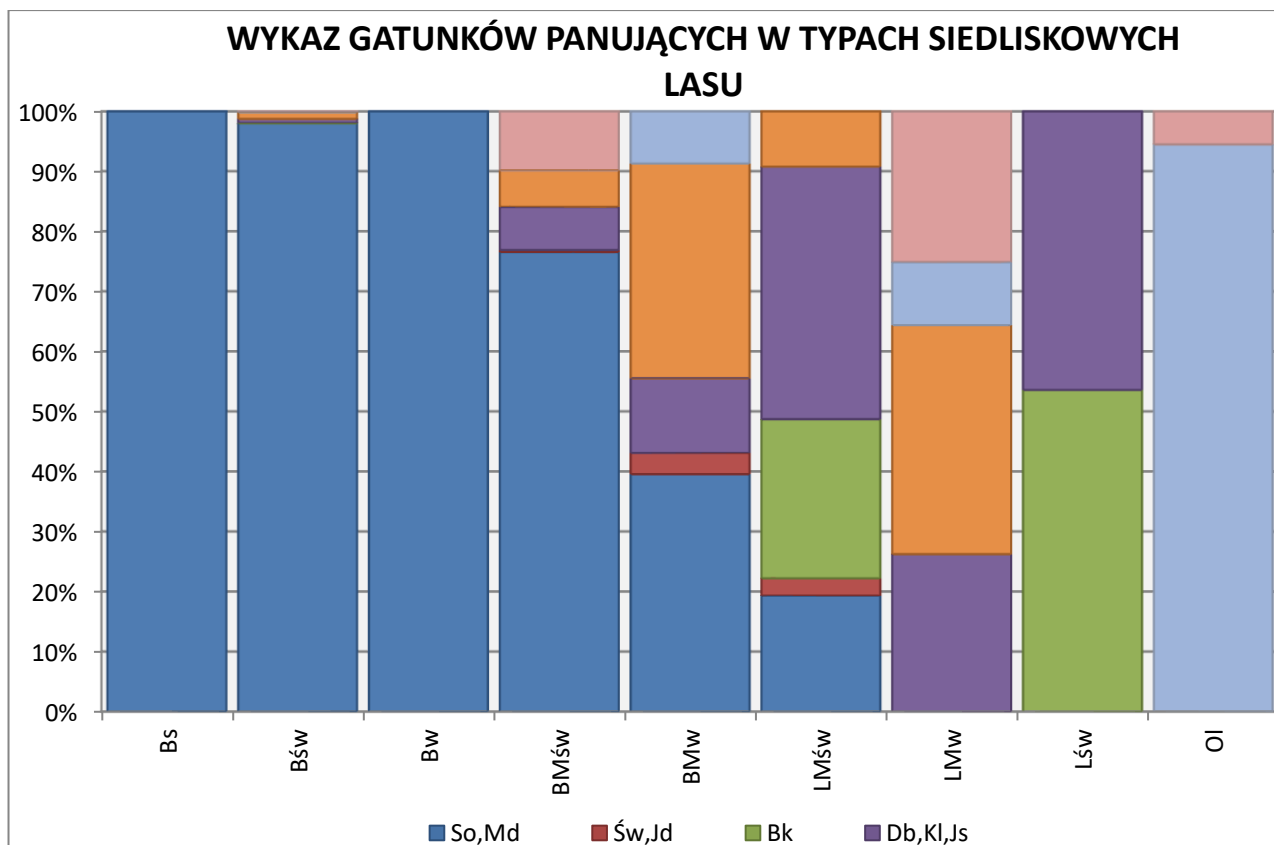
Drzewostany są najważniejszym elementem ekosystemów leśnych, decydującym w głównej mierze o kierunku pozytywnych bądź negatywnych przeobrażeń. Przeprowadzona charakterystyka ważniejszych cech taksonomicznych tych drzewostanów oraz określenie stopnia zgodności ich składów z warunkami siedliskowymi pozwala podjąć próbę oceny drzewostanów pod kątem wymagań zrównoważonego rozwoju ekosystemów leśnych.

.Na terenie lasów Urzędu Morskiego występuje: 79,35% siedlisk borowych; 14,78% siedlisk wilgotnych i bagiennych; olsów 2,4%. Największy udział ma siedlisko boru świeżego (Bśw) – 53%, mniejsze, ale również duże udziały mają siedliska: boru mieszanego świeżego (BMśw) – 18,66%, lasu wilgotnego (LMw) – 9,44% i lasu mieszanego świeżego (LMśw) – 8,21%. Najmniej jest lasu wilgotnego (Lw)- tylko 0,3% powierzchni leśnej UM. Równie niewielkie są udziały boru wilgotnego (Bw) – 1,41%, lasu mieszanego bagiennego(LMb) – 0,22%, lasu świeżego (Lśw) – 1,08%, olsu (Ol) – 1,4%.

Rysunek 10. Zestawienie poszczególnych typów siedliskowych w lasach UM

Udział gatunków panujących w poszczególnych typach siedliskowych lasu przedstawiono na poniższym diagramie.

Rysunek 11. Udział powierzchniowy gatunków panujących w siedliskowych typach lasu

Struktura wiekowa drzewostanów

Przeciętny wiek drzewostanów w pasie technicznym um wzrósł w poprzedniej rewizji 52 do 62 lat aż do obecnego 71. Obecnie średni wiek wynosi 71 według prognozy na kolejne 10 – lecie wiek ten wzrośnie do 76 lat.

Jednostka	Średni wiek [lat]	Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	Przeciętny przyrost [m ³ /ha]	Udział % siedlisk borowych	Udział % gatunków iglastych
Obwód Sztutowo	54	158	5	88,0	89,6
Obwód Sobieszewo	47	156	6	83,7	80,4
Obwód Rozewie	92	196	4	66,5	78,9
Obwód Lubiatowo	68	162	5	88,3	91,9
Urząd Morski w Gdyni	71	174	5	79,2	85,2

Poniżej strukturę wiekową scharakteryzowano w oparciu o uproszczoną tabelę klas wieku według powierzchni i miąższości.

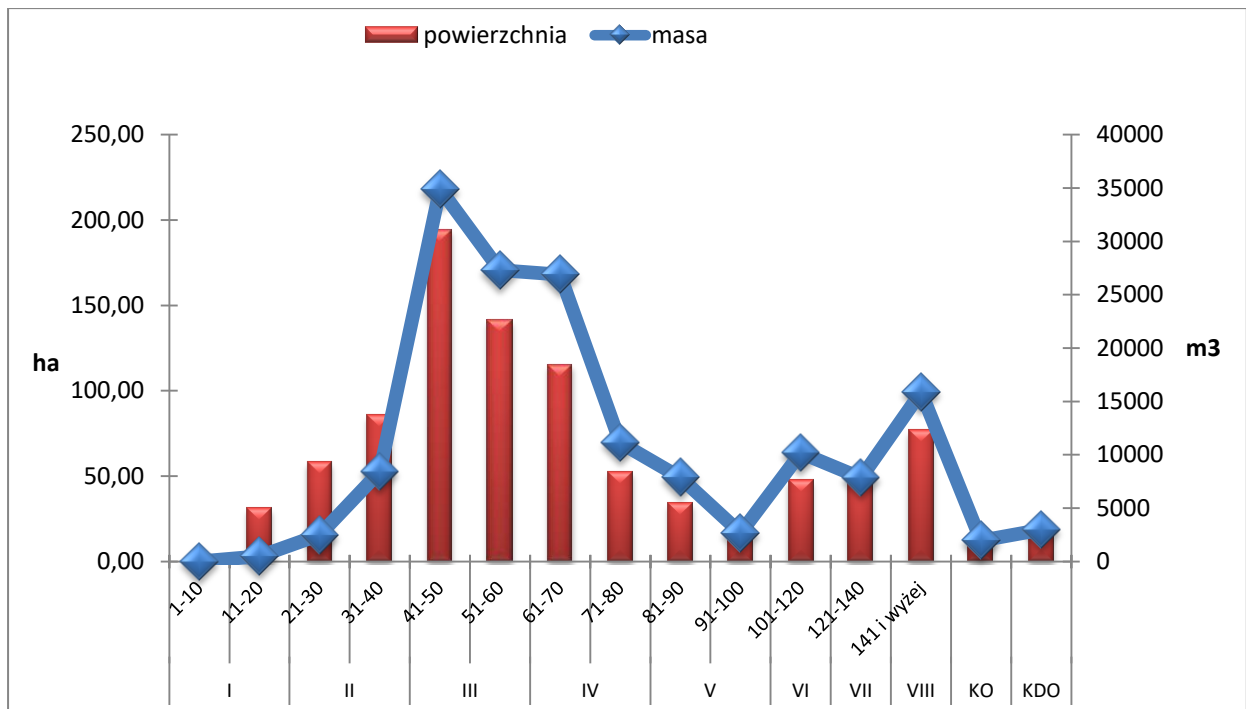
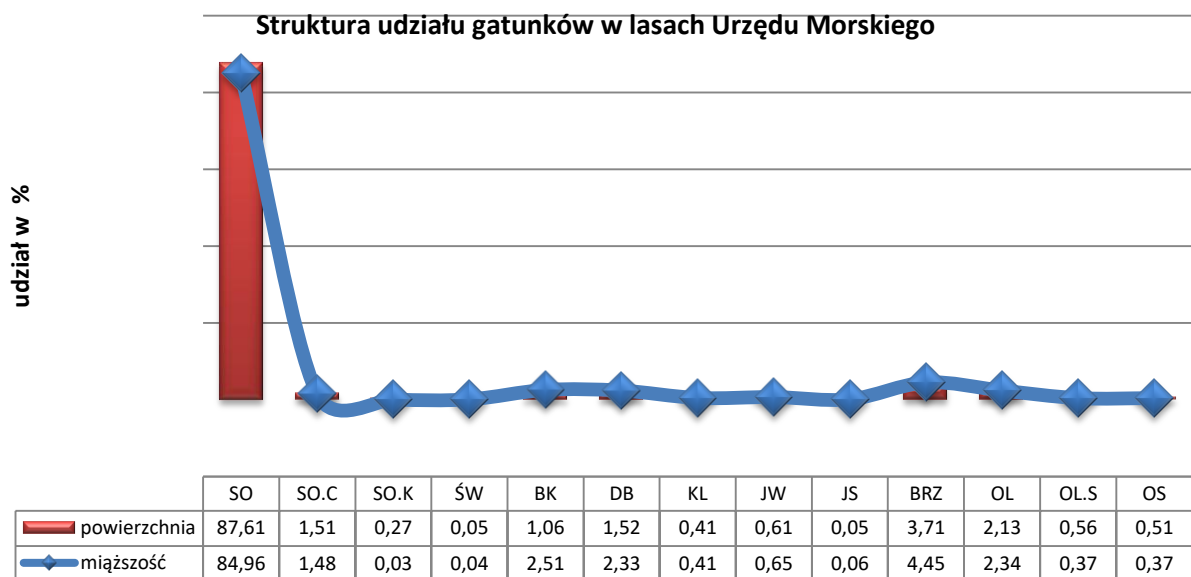

Tabela nr 12. Struktura miąższościowo powierzchniowa klas wieku.

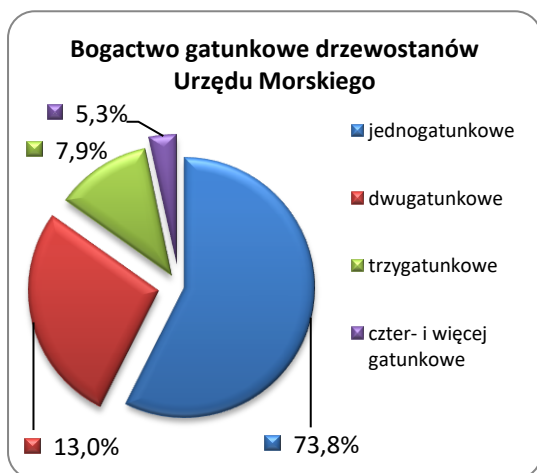
Struktura klas wieku zbliżona jest do normalnej, nienaturalny jest zbyt wysoki udział drzewostanów III klasy wieku i niski IV klasy wieku. sytuacja ta wynika z pochodzenia drzewostanów

Udział gatunków (opracowano na podstawie tabeli 4)

Najważniejszym i zdecydowanie dominującym gatunkiem tworzącym drzewostany w Urzędzie Morskim jest sosna, która zajmuje 87,61% powierzchni leśnej (84,96% miąższości). Poza sosną istotną powierzchnię zajmują drzewostany z panującą brzozą (3,71% powierzchni leśnej, 4,45% masy), bukiem (1,06% powierzchni leśnej, 2,51% masy), olszą czarną (2,13% powierzchni leśnej, 2,34% masy) i dębem (1,52% powierzchni leśnej, 2,33% masy)

Bogactwo gatunkowe

Bogactwo gatunkowe drzewostanów określa ilość gatunków w składzie warstwy górnej drzew (zapisanych w składzie gatunkowym i piętra). Największą powierzchnię w lasach Urzędu Morskiego zajmują drzewostany jedno i dwugatunkowe, wśród których dominują występujące na siedliskach boru świeżego i suchego drzewostany z panującą sosną występujące w różnych składach gatunkowych z domieszką brzozy, świerka, buka, dęba i in..

Zestawienie powierzchni (ha) drzewostanów wg. grup wiekowych i bogactwa gatunkowego przedstawiono w poniższym zestawieniu oraz diagramie kołowym.

Tabela nr 13. Zestawienie powierzchni (ha) drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego.

obwód,	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
obwód Sztutowo	jednogatunkowe	70,28	152,49	15,32	238,09	76,3
		3956	29867	3741	37565	75,6
	dwugatunkowe	16,03	32,59	9,87	58,49	18,7
		1456	5939	1751	9146	18,4
	trzygatunkowe	2,77	8,37	2,06	13,20	4,2
		277	1895	367	2539	5,1
	czter- i więcej gatunkowe	0,00	2,28	0,00	2,28	0,7
		0	437	0	437	0,9
obwód Sobieszewo	jednogatunkowe	14,92	25,45	0,39	40,76	67,7
		663	5636	47	6345	68,0
	dwugatunkowe	1,68	4,51	0,00	6,19	10,3
		101	657	0	758	8,1
	trzygatunkowe	0,64	5,21	0,00	5,85	9,7
		109	1024	0	1133	12,1
	czter- i więcej gatunkowe	0,00	7,21	0,21	7,42	12,3
		0	1078	24	1102	11,8
obwód Rozewie	jednogatunkowe	13,21	48,43	56,66	118,30	31,6
		1064	7754	11951	20769	27,9
	dwugatunkowe	1,25	58,18	48,25	107,68	28,7
		261	15193	9316	24769	33,3
	trzygatunkowe	12,51	41,66	24,72	78,89	21,1
		1221	9713	4351	15286	20,5
	czter- i więcej gatunkowe	1,35	23,17	45,19	69,71	18,6
		125	5294	8177	13595	18,3
obwód Lubiatowo	jednogatunkowe	31,00	50,75	6,05	87,80	49,3
		2107	8213	1413	11734	40,8
	dwugatunkowe	2,65	39,10	19,54	61,29	34,4
		142	6725	4700	11567	40,2
	trzygatunkowe	7,54	3,64	7,70	18,88	10,6
		801	1066	1489	3357	11,7

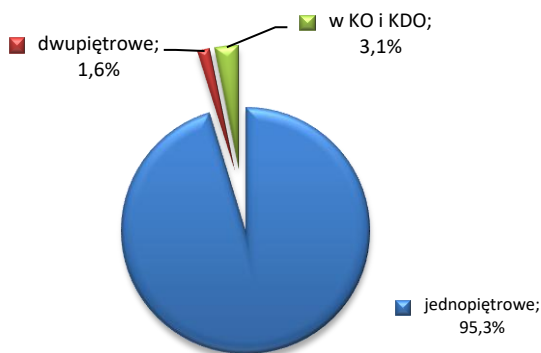

obwód,	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	czter- i więcej gatunkowe	0,00 0	0,00 0	10,12 2127	10,12 2127	5,7 7,4
Urząd Morski w Gdyni	jednogatunkowe	129,41 7791	277,12 51470	78,42 17152	484,95 76413	52,4 47,1
	dwugatunkowe	21,61 1959	134,38 28514	77,66 15767	233,65 46240	25,3 28,5
	trzygatunkowe	23,46 2408	58,88 13698	34,48 6208	116,82 22314	12,6 13,8
	czter- i więcej gatunkowe	1,35 125	32,66 6808	55,52 10328	89,53 17260	9,7 10,6

Budowa pionowa

Pod względem struktury drzewostany Urzędu Morskiego w Gdyni są mało zróżnicowane.

Struktura pionowa drzewostanów lasów UM

Drzewostany jednopiętrowe występują na blisko 95, % powierzchni leśnej. Pozostałe 1,6 % to drzewostany dwupiętrowe oraz w KO i KDO. Główną przyczyną takiego stanu jest sztuczne pochodzenie drzewostanów drzewostanach jednopiętrowych częstą formą jest podrost o charakterze dolnego piętra w różnej fazie rozwoju, pochodzenia naturalnego i sztucznego, który z upływem czasu będzie stanowić dolne piętro. Jest tutaj wiele powierzchni z podsadzeniami produkcyjnymi wykonywanymi z myślą o stworzeniu drugiego piętra

w drzewostanach przeważnie sosnowych na żyznych siedliskach. Nie spotyka się drzewostanów wielopiętrowych, dwupiętrowe.

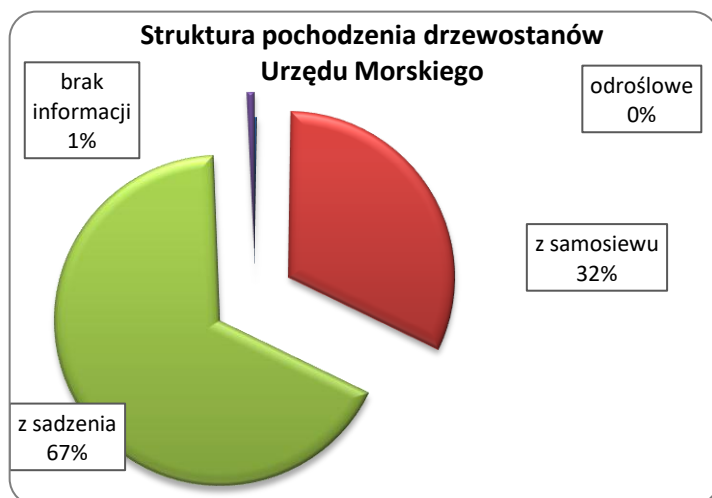
W wielu wyłączeniach spotyka się przestoje różnych gatunków drzew, które wpływają bardzo korzystnie nie tylko na krajobraz, ale także na otaczające środowisko przyrodnicze

Zestawienie powierzchni (ha) drzewostanów wg. grup wiekowych i struktury przedstawiono w poniższym zestawieniu:

Tabela nr 14. Zestawienie powierzchni (ha) drzewostanów wg grup wiekowych i struktury

obwód,	Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
obwód Sztutowo	jednopiętrowe	89,08	195,73	26,51	311,32	99,8
		5689	38138	5730	49558	99,7
	dwupiętrowe	0,00	0,00	0,74	0,74	0,2
		0	0	130	130	0,3
obwód Sobieszewo	jednopiętrowe	17,24	42,38	0,60	60,22	100,0
		872	8394	71	9337	100,0
obwód Rozewie	jednopiętrowe	28,32	168,86	147,85	345,03	92,1
		2670	37356	28596	68622	92,2
	dwupiętrowe	0,00	2,58	10,97	13,55	3,6
		0	598	2354	2952	4,0
	w KO i KDO	0,00	0,00	16,00	16,00	4,3
0		0	2846	2846	3,8	
obwód Lubiатовo	jednopiętrowe	41,19	93,49	30,52	165,20	92,8
		3051	16004	7500	26555	92,3
	dwupiętrowe	0,00	0,00	0,31	0,31	0,2
		0	0	110	110	0,4
	w KO i KDO	0,00	0,00	12,58	12,58	7,1
0		0	2118	2118	7,4	
Urząd Morski w Gdyni	jednopiętrowe	175,83	500,46	205,48	881,77	95,3
		12283	99892	41897	154072	95,0
	dwupiętrowe	0,00	2,58	12,02	14,60	1,6
		0	598	2593	3191	2,0
	w KO i KDO	0,00	0,00	28,58	28,58	3,1
0		0	4964	4964	3,1	

Pochodzenie.

Drzewostany Urzędu Morskiego w Gdyni w przeważającej części mają nieznanne pochodzenie oraz z odnowień sztucznych.

Zestawienie powierzchni (ha) wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych przedstawiono w zestawieniu poniżej:

Tabela nr 15. Zestawienie powierzchni (ha) wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych

obwód,	Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]/ miąższość [m3]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
obwód Sztutowo	odroślowe	0,00 0	2,24 538	0,00 0	2,24 538	0,7 1,1
	z samosiewu	28,03 1906	60,52 10295	17,78 3254	106,33 15455	34,1 31,1
	z sadzenia	61,05 3783	131,28 26900	9,47 2606	201,80 33289	64,7 67,0
	brak informacji	0,00 0	1,69 406	0,00 0	1,69 406	0,5 0,8
obwód Sobieszewo	z samosiewu	2,32 210	20,23 3121	0,21 24	22,76 3354	37,8 35,9
	z sadzenia	14,92 663	22,15 5273	0,39 47	37,46 5983	62,2 64,1
obwód Rozewie	z samosiewu	7,87 264	68,60 14517	44,28 10416	120,75 25197	32,2 33,9
	z sadzenia	19,00 2406	102,84 23437	128,05 23031	249,89 48874	66,7 65,7
	brak informacji	1,45 0	0,00 0	2,49 349	3,94 349	1,1 0,5
obwód Lubiatowo	z samosiewu	8,42 471	3,67 375	33,46 7668	45,55 8514	25,6 29,6
	z sadzenia	32,77 2581	89,82 15629	9,95 2060	132,54 20270	74,4 70,4
	brak informacji	0,00 0	0,00 0	0,00 0	0,00 0	0,0 0,0
Urząd Morski w Gdyni	odroślowe	0,00 0	2,24 538	0,00 0	2,24 538	0,2 0,3
	z samosiewu	46,64 2850	153,02 28308	95,73 21362	295,39 52520	31,9 32,4
	z sadzenia	127,74 9433	346,09 71239	147,86 27744	621,69 108415	67,2 66,8
	brak informacji	1,45 0	1,69 406	2,49 349	5,63 754	0,6 0,5

W przypadku realizacji planu nie projektuje się zmiany w stosunku do wykazanych powyżej.

Funkcje lasu

Lasy pasa nadmorskiego Urzędu Morskiego w Gdyni spełniają następujące funkcje naturalne:

- Funkcje ochronne polegające na ochronie leśnych i nieleśnych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych przed degradacją, zanieczyszczeniem lub szkodliwym działaniem czynników zewnętrznych. Pełnienie tych funkcji odbywa się poprzez ochronę różnorodności biologicznej, bogactwa genetycznego, krajobrazu naturalnego (ochrona wydm), gleb przed

erozją, jak też całości środowiska naturalnego przed wiatrem, hałasem czy przemieszczaniem się zanieczyszczeń.

- Funkcje biotyczne mające swoje źródło w procesach życiowych lasu polegające na wiązaniu węgla atmosferycznego i tlenków azotu w masie organicznej, uwalnianiu tlenu, pary wodnej, fitoncydów i zapachów, a Poprzez to wypełnianie funkcji klimatycznych, rekreacyjnych, turystycznych i retencyjnych.

Powyższe funkcje lasów są zidentyfikowane w planie urządzeniowym na podstawie odpowiednich przepisów prawa i zarządzeń na poziomie lokalnym, wojewódzkim lub krajowym, a realizowane w ramach gospodarki leśnej. Podział lasów w pasie nadmorskim Urzędu Morskiego w Gdyni ze względu na pełnioną funkcje wynika z zapisów ustawy o lasach, instrukcji urządzania lasu, zarządzeń powołujących rezerwaty przyrody i lasy ochronne oraz innych przepisów prawnych.

W ramach planu urządzania lasu wyróżnia się w zależności od pełnionych funkcji lasu dwie główne grupy lasów: rezerwatowe i ochronne. Lasy ochronne przyjęto zgodnie z poprzednio zatwierdzonymi operatami dla poszczególnych obwodów.

Tabela nr 16. Wykaz kategorii lasu

Lp.	Kategorie lasu	Powierzchnia leśna ha				
		Sztutowo	Sobieszewo	Rozewie	Lubiatowo	Razem
1	Rezerwaty	36,43		10,20	51,42	98,05
2	glebochronne	269,48	54,14	332,17	130,09	785,88
3	wodochronne	7,66	6,08	32,55	2,83	49,12
4	Razem glebochronne i wodochronne	277,14	60,22	364,72	132,92	835,00
5	R-m lasy Urzędu Morskiego	313,57	60,22	374,92	184,34	933,05

Lasy ochronne w UM zajmują 100% powierzchni UM. Największy procent stanowią lasy ochronne w obwodzie Sobieszewo. Główną kategorię ochronności stanowią lasy glebochronne. Szczegółowa lokalizacja znajduje się w Elaboracie.

Zgodność składu gatunkowego drzewostanów z warunkami siedliskowymi.

Ocena zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskowym typem lasu jest jednym z ważniejszych wskaźników wykorzystania zdolności produkcyjnych siedlisk leśnych. Pozwala ona na formułowanie wielu wniosków w zakresie hodowli lasu. Jest to także interesujący wskaźnik bogactwa przyrodniczego, a głównie stopnia naturalności ekosystemów leśnych.

Ocenę zgodności składu gatunkowego Urzędu Morskiego w Gdyni z siedliskiem dokonano zgodnie z wytycznymi *Instrukcji urządzania lasu* i przedstawiono w poniższym zestawieniu:

Tabela nr 17. Zestawienie powierzchni wg zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem

obwód,	Siedliskowy typ lasu	Typ drzewostanu	Drzewostany o składzie gatunkowym							
			zgodnym		częściowo zgodnym		niezgodnym		razem	
			ha	%	ha	%	ha	%	ha	
Urząd Morski w Gdyni	BS	SO	26,78	100,0					26,78	
	BŚW	SO	464,18	95,4	16,08	3,3	6,13	1,3	486,39	
	BW	SO	12,62	96,2	0,50	3,8			13,12	
	BMŚW	SO	154,14	88,5	4,07	2,3	15,94	9,2	174,15	
	BMW	BRZ-DB-SO	12,69	42,1	17,48	57,9				30,17
		SO	1,67	100,0						1,67
	LMŚW	SO-BK	19,98	26,1	12,09	15,8	44,57	58,2	76,64	
	LMW	BRZ-SO-DB	6,96	49,0	7,25	51,0				14,21
		BK-SO-DB			1,10	24,0	3,49	76,0	4,59	
		SO-DB	4,25	6,4	21,44	32,4	40,43	61,2	66,12	
		DB-OL					3,19	100,0	3,19	
	LMB	BRZ-OL	0,75	37,0			1,28	63,1	2,03	
	LŚW	BK	0,16	2,7	5,16	86,6	0,64	10,7	5,96	
		DB			4,10	100,0			4,10	
	LW	DB			1,53	54,6	1,27	45,4	2,80	
	OL	OL	7,35	56,4			5,68	43,6	13,03	
	Razem	BRZ-SO-DB	6,96	49,0	7,25	51,0				14,21
		DB			5,63	81,6	1,27	18,4	6,90	
		SO	659,39	93,9	20,65	2,9	22,07	3,1	702,11	
		BK-SO-DB			1,10	24,0	3,49	76,0	4,59	
		BRZ-DB-SO	12,69	42,1	17,48	57,9			30,17	
		SO-BK	19,98	26,1	12,09	15,8	44,57	58,2	76,64	
		BK	0,16	2,7	5,16	86,6	0,64	10,7	5,96	
		SO-DB	4,25	6,4	21,44	32,4	40,43	61,2	66,12	
		OL	7,35	56,4			5,68	43,6	13,03	
		BRZ-OL	0,75	37,0			1,28	63,1	2,03	
Razem	DB-OL					3,19	100,0	3,19		
Razem			711,53	76,9	90,80	9,8	122,62	13,3	924,95	

Formy degeneracji ekosystemu leśnego

Dokonując oceny form degeneracji ekosystemów leśnych wzięto pod uwagę cztery jej elementy (zgodnie z IUL):

- borowacenie
- ujednolicenie (monotypizacja)
- neofityzację
- aktualny stan siedliska

Aktualny stan siedliska

Na podstawie oceny aktualnego stanu siedliska przeprowadzonej w trakcie prac glebowo-siedliskowych stwierdzono 99,1 % siedlisk w stanie naturalnym oraz 0,9% zniekształconych.

Przyczyny zniekształceń oraz degradacji siedlisk na terenie Urzędu Morskiego to: . zmiana podtypu gleby, np. przez osuszanie gleb organicznych, przemiana gospodarka rolno-leśna w rozległym przedziale czasowym, krótkookresowe użytkowanie rolnicze gleb leśnych (ok. 10%) w przeszłości oraz obecność drzewostanów iglastych sztucznie wprowadzonych na siedliska lasowe oraz zakładanie upraw w przeszłości na tych siedliskach o skrajnie uproszczonych składach gatunkowych.

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu (w ha) wg grup typów siedliskowych lasu oraz aktualnego stanu siedliska na podstawie operatu glebowo-siedliskowego przedstawiono w poniższym zestawieniu:

Tabela nr 18. Zestawienie powierzchni [ha] według grup typów siedliskowych lasu, stanu siedliska i grup wiekowych

obwód,	Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska	Jednostka	Wiek drzewostanu			Ogółem	Ogółem [%]
				<=40 lat	41-80	>80 lat		
Urząd Morski w Gdyni	bory	naturalne	ha	130,42	311,76	84,11	526,29	56,9
			m ³	6730	56051	14498	77279	47,8
		razem	ha	130,42	311,76	84,11	526,29	56,9
			m ³	6730	56051	14498	77279	47,8
	bory mieszane	naturalne	ha	17,20	95,49	93,30	205,99	22,3
			m ³	1742	22618	18664	43024	26,6
		razem	ha	17,20	95,49	93,30	205,99	22,3
			m ³	1742	22618	18664	43024	26,6
	lasy mieszane	naturalne	ha	27,40	77,34	55,88	160,62	17,4
			m ³	3096	17381	11228	31705	19,6
		zniekształcone	ha	0,81	2,64	2,71	6,16	0,7
			m ³	202	680	987	1869	1,2
		razem	ha	28,21	79,98	58,59	166,78	18,0
			m ³	3298	18061	12215	33574	20,8
	lasy	naturalne	ha		14,16	9,92	24,08	2,6
			m ³		3055	4019	7074	4,4
		zniekształcone	ha		1,65	0,16	1,81	0,2
			m ³		610	56	666	0,4
		razem	ha		15,81	10,08	25,89	2,8
			m ³		3665	4075	7740	4,8
	łącznie UM w Gdyni	naturalne	ha	175,02	498,75	243,21	916,98	99,1
			m ³	11568	99105	48409	159082	98,4
		zniekształcone	ha	0,81	4,29	2,87	7,97	0,9
			m ³	202	1290	1043	2535	1,6
razem		ha	175,83	503,04	246,08	924,95	100,0	
		m ³	11770	100395	49452	161617	100,0	

Z powyższych zestawień i wykresów wynika, że zarówno powierzchniowo jak i masowo, w UM dominują siedliska borowe w stanie naturalnym. Brak jest siedlisk zniekształconych w typach siedliskowych lasu.

Planowane postępowanie zmierzające do poprawienia stanu siedlisk stanowi główne cele i zadania urządzania lasu oraz sporządzonego Planu Urządzenia Lasu zgodnie z zatwierdzoną i obowiązującą Instrukcją Urządzenia Lasu (IUL). W wyniku realizacji Planu na koniec okresu nadal 99,1% siedlisk znajdować będzie się w stanie naturalnym.

Na obszarze Urzędu Morskiego w Gdyni stwierdzono następujące formy degeneracji zespołów leśnych:

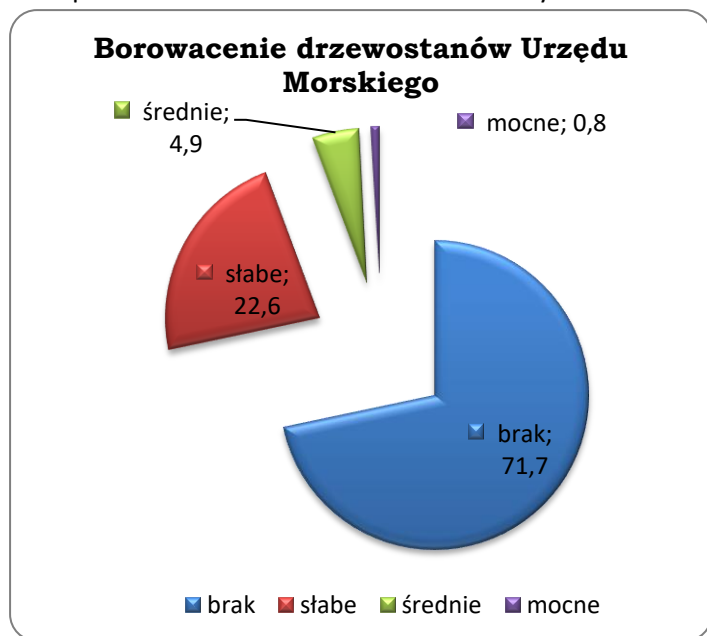
1. Pinetyzacja (borowacenie) - dotyczy głównie żyźniejszych postaci siedlisk: lasów mieszanych świeżych i lasów świeżych;
2. Monotypizacja - opanowanie warstwy drzew przez jeden gatunek, ale właściwy dla danego siedliska;
3. Neofityzacja - udział gatunków obcych dla flory polskiej - problem ten występuje na niewielkiej powierzchni w lasach UM.

Ze względów praktycznych, wynikających z możliwości interpretacji danych zawartych w „Projekcie Planu urządzania gospodarstwa leśnego Urzędu Morskiego ” zestawiono powierzchnie leśne, które uległy procesowi borowacenia (pinetyzacji), monotypizacji (ujednoczenia gatunkowego i wiekowego) oraz neofityzacji.

Borowacenie (Pinetyzacja).

Jedną z form degeneracji zbiorowisk leśnych jest proces borowacenia zwany też pinetyzacją. Proces ten dotyczy borów mieszanych, lasów mieszanych i lasów liściastych. W zależności od udziału sosny lub świerka wyróżniono następujące stopnie borowacenia:

- a) słabe, jeżeli udział sosny lub świerka w składzie drzewostanów wynosi:
  - ponad 80% na siedliskach borów mieszanych;
  - 50-80% na siedliskach lasów mieszanych;
  - 10-30% na siedliskach lasów liściastych.
- b) średnie, jeżeli udział sosny lub świerka wyniósł:
  - ponad 80% na siedliskach lasów mieszanych;
  - 30-60% na siedliskach lasów liściastych.
- c) mocne, jeżeli udział sosny lub świerka w składzie drzewostanów wynosi
  - ponad 60% na siedliskach lasów liściastych.

Zestawienie powierzchni (ha) i miąższości (m³) drzewostanów wg form degeneracji lasu - borowacenie przedstawiono w tabeli poniżej (wzór nr 22 – Instrukcji sporządzania POP).

Tabela nr 19. Zestawienie powierzchni (ha) wg form degeneracji lasu - borowacenie

obwód,	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80	>80 lat		
Urząd Morski w Gdyni	brak	147,10	389,62	126,16	662,88	71,7
	słabe	20,74	83,94	104,42	209,10	22,6
	średnie	7,99	21,62	15,50	45,11	4,9
	mocne		7,86		7,86	0,8
	łącznie		175,83	503,04	246,08	924,95

Zmiany w procentowym udziale stopnia borowacenia w stosunku do poprzedniej inwentaryzacji są właściwie nieporównywalne, ze względu na uwzględnienie w obecnym planie urządzenia lasu wyników prac glebowo-siedliskowych (w wartościach bezwzględnych zwiększyła się m.in. powierzchnia drzewostanów z mocną pinetyzacją).

Z zestawienia wynika, że proces pinetyzacji obejmuje 28,3% powierzchni leśnej. Stopień słaby i średni pinetyzacji związany jest ściśle z niezgodnością negatywną składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem. Wpływają na to przede wszystkim drzewostany o uproszczonych składach na gruntach porolnych na żyznych siedliskach lasowych oraz świerkowe i sosnowe lub z nadmiernym ich udziałem na siedlisku Lśw i Lw. Różnice w stosunku do poprzedniej inwentaryzacji (wzrost powierzchni borowacenia) to wynik przeklasyfikowania siedlisk leśnych podczas prac urządzeniowych..

Pinetyzacja występuje na małej powierzchni podnosząc znacznie próg odpornościowy na kompleksowe choroby lasu. Borowacenie występuje w młodszych drzewostanach i jest następstwem stosowanych w przeszłości sposobów zagospodarowania. Dodać należy, że od kilku dziesięcioleci UM stopniowo przebudowuje drzewostany dostosowując ich składy gatunkowe do przewidzianych w typach gospodarczych. Planowane postępowanie zmierzające do Poprawienia stanu środowiska leśnego stanowi główne cele i zadania urządzania lasu oraz sporządzonego Planu Urządzenia Lasu zgodnie z zatwierdzoną i obowiązującą Instrukcją Urządzania Lasu (IUL).

Monotypizacja.

Monotypizacja polega na ujednoczeniu gatunkowym i wiekowym drzewostanu, uproszczeniu struktury warstwowej oraz nieznacznym zubożeniu gatunkowym zbiorowisk. Główną przyczyną monotypizacji jest zrębowy sposób zagospodarowania lasu, odnawianego sztucznie lub z częściowym wykorzystaniem odnowienia naturalnego.

W UM drzewostany z przejawami monotypizacji to zbiorowiska głównie monokultur sosnowych występujące na terenie całego obszaru nadmorskiego.

Zestawienia takie wykonuje się dla kompleksów powyżej 200 ha z uwzględnieniem grup wiekowych drzewostanów (od 1 – 40 lat, od 41 – 80 lat oraz powyżej 80 lat), oraz podziału drzewostanów na: sosnowe + świerkowe i pozostałe. Monotypizację wyróżnia się w tym przypadku, gdy drzewostany jednogatunkowe lub jednowiekowe występują w zasadzie na zwartych powierzchniach (ok. 100 ha).

Wyróżniamy:

- **monotypizację częściową**, gdy:
  - udział drzewostanów jednego gatunku i jednej (20-letniej) klasy wieku wynosi 50-80%
  - udział jednej klasy wieku drzewostanów różnych gatunków w jednej klasie wieku przekracza 80%
- **monotypizację pełną**, gdy udział drzewostanów jednego gatunku i jednej klasy wieku wynosi ponad 80%.

Mimo znacznego udziału drzewostanów z przewagą So nie stwierdzono występowania monotypizacji.

Neofityzacja.

Neofityzacja, czyli wynikające ze sztucznej uprawy lub samoistne wnikanie gatunków drzew i krzewów obcego pochodzenia, na terenie Urzędu Morskiego w Gdyni występuje na minimalnej powierzchni. Neofityzacja w drzewostanach Urzędu Morskiego w Gdyni z udziałem gatunków obcego pochodzenia w drzewostanach (co najmniej 10 %) jest nieznaczna. Dotyczy to głównie drzewostanów z udziałem sosny czarnej i kosówki. W podszycie z gatunków obcych występuje przede wszystkim dąb czerwony, grochodrzew i czeremcha amerykańska. Podkreślić należy, że występowanie gatunków obcych jest sporadyczne, niemniej ich znaczenie dla kształtowania krajobrazu leśnego jest pozytywne i pożądane zwłaszcza wśród jednogatunkowych struktur sosnowych.

Zestawienie powierzchni wg form degeneracji lasu- neofityzacji wg powierzchniowego udziału gatunków w drzewostanie przedstawiono poniżej:

Tabela nr 20. Zestawienie powierzchni [ha] wg form degeneracji lasu – neofityzacja – wg rzeczywistego udziału gatunków

Nazwa	Gatunek obcy	Wiek drzewostanu			Ogółem	Udział w pow %
		do 40	41 do 80	powyżej 80		
Urząd Morski	Sosna czarna	0,64	6,02	7,41	14,07	1,51
	Sosna kosówka	0,00	1,21	1,31	2,52	0,27
	Olsza szara	3,95	1,28	0	5,23	0,56
	Razem	4,59	8,51	8,72	21,82	1,71

Nieco inaczej neofityzacja przedstawia się jeżeli będziemy rozpatrywać liczbę wydzieli (kolorem szarym zaznaczono neofity)

Tabela nr 21. Wykaz gatunków drzew i krzewów stwierdzonych w lasach UM.

Gatunek	Drzewostan		II piętro, podsadzenia i podrost		Przestoje	Podszyt	Nalot	Zadrzew.i zakrzew	Samosiewy	Razem
	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]						
berberys pospolity								1		1
bez czarny						29		18		47
bez koralowy						1		2		3
brzoza brodawkowata	403	76,55	21	2,85	4	111		54	11	604
buk pospolity	72	16,69	18	3,42		39		14	1	144
czeremcha pospolita						16		3		19
czereśnia pospolita	5	0,37				1		2	1	9
dąglezja zielona	1	0,04								1
dąb czerwony	21	2,72	1	0,20		7		1		30
dąb nieokreślony	233	37,91	28	3,13		143		10		414
głóg jednoszyjkowy						8		17		25
grab pospolity	4	0,57				2		2		8
jałowiec pospolity						34		1		35
jarząb pospolity						227		10		237
jesion wyniosły	10	1,23				3		9		22
kalina koralowa						2				2
kasztanowiec biały	8	1,03						2		10
klon jawor	101	16,93	21	3,81		73		20	4	219
klon pospolity	49	8,07	9	2,93		44		13	4	119
kosodrzewina	30	5,23				1		2		33
kruszyna pospolita						72		4		76
leszczyna pospolita						20		9		29
lipa drobnolistna	16	2,40	1	0,01	1	7		4	1	30
modrzew europejski	10	1,33						1		11
olsza czarna	140	34,66	4	1,03	1	22		43	6	216
olsza szara	33	7,37	1	0,07		8		2		44
orzecz czarny								1		1
porzeczka czarna								2		2

Gatunek	Drzewostan		II piętro, podsadzenia i podrost		Przestoje	Podszyt	Nalot	Zadrzew.i zakrzew	Samosiewy	Razem
	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]	Liczba wydz.	Pow. zred. [ha]						
porzeczk czerwona						22		13		35
robinia akacyjowa	18	2,41				8		9	2	37
sosna Banksa	19	3,24								19
sosna czarna	177	40,72	1	0,02	4	3		3	4	192
sosna smołowa									1	1
sosna wejmutka	4	0,38								4
sosna zwyczajna	725	775,05	65	15,59	20	85		92	94	1081
śliwa tarnina								7		7
śnieguliczka biała						1		1		2
świerk pospolity	83	10,38	11	1,90	1	42		7		144
topola biała	18	1,95						10		28
topola osika	130	17,84	2	0,09		44		31	6	213
wiąz pospolity	6	0,46				1				7

Zakres neofityzacji w warstwach dolnych drzewostanów: podrostu i podszytu ze względów technicznych trudny do określenia, powyższe zestawienie nieco przybliży ww proces. Rozpatrując proces neofityzacji należy pamiętać, że jest on powodowany także przez rośliny zielne, ale ze względów technicznych jego zasięg nie został określony.

5 ZARYS HISTORII

Historia Administracji Morskiej RP

„W listopadzie 1918 roku, po latach niewoli, Polska odzyskała niepodległość, lecz bez dostępu do morza. Jednak już wtedy utworzono w Ministerstwie Spraw Wojskowych Sekcję do Spraw Morskich, którą w 1919 roku przekształcono w Departament ds. Morskich. Jego szefem został kontradmirał Kazimierz Porębski. Na mocy Traktatu Wersalskiego w 1920 roku przyznano Polsce odcinek wybrzeża. Linia brzegowa liczyła zaledwie 140 kilometrów, a na jej terenie znajdowało się tylko jedno miasto – Puck, z małym portem. Hel i Gdynia były wtedy małymi wioskami rybackimi. W takiej sytuacji, jedynym miejscem usytuowania administracji morskiej wydawało się Wejherowo – jedyne nieco większe miasto w rejonie nadmorskim. Tamże 2 kwietnia 1920 roku utworzono urząd Marynarki Handlowej pod kierownictwem kapitana mar. Józefa Poznańskiego. Kontradmirał Kazimierz Porębski należał do ludzi, którzy widzieli potrzeby w zakresie należytego wykorzystania dostępu do morza. Widział konieczność budowy odpowiedniego dla polskich potrzeb portu morskiego. W 1920 roku delegował, więc inżyniera Tadeusza Wendę, by znalazł odpowiednie miejsce na jego budowę. Tak rozpoczęła się budowa portu we wsi Gdynia. W tym okresie powstała również administracja rybołówstwa morskiego poprzez powołanie Morskiego Urzędu Rybackiego z siedzibą w Pucku. W grudniu 1921 roku powołano Departament Marynarki Handlowej w Ministerstwie Przemysłu i Handlu, którego Minister aż do wybuchu II wojny światowej był naczelnym organem władzy marynarki handlowej. W 1923 roku dokonano uroczystego otwarcia portu w Gdyni. Wzmożone tempo budowy portu, a także fakt rozbudowy Gdyni i otrzymania przez nią praw miejskich, przyczyniły się do powstania warunków przeniesienia w maju 1927 roku Urzędu Marynarki Handlowej z Wejherowa do Gdyni. W marcu 1928 roku przekształcono go w Urząd Morski. Do zakresu bezpośredniego działania tego organu administracji morskiej należały między innymi sprawy planowania, utrzymywania i rozwoju małych portów polskiego wybrzeża. Prowadzono wtedy liczne prace na terenie Helu, Jaśłami.

Rozpoczęto także budowę portu w Wielkiej Wsi, nazwanej później Władysławowem. W 1939 roku działalność Urzędu Morskiego została przerwana przez wybuch II wojny światowej. Jej zakończenie spowodowało istotne zmiany w zakresie gospodarki morskiej. Polska uzyskała znacznie szerszy dostęp do morza, w jej granicy znalazły się trzy duże porty, niestety wszystkie zniszczone. Rozpoczęto wielkie dzieło odbudowy państwa nad morzem. Jako organ administracji morskiej w maju 1945 roku utworzono początkowo Główny Urząd Morski w Gdańsku przemianowany w trzy lata później na Gdański Urząd Morski. Stanowił on II organ instancji. Organami I instancji były Kapitanaty Portów, a także powołana 23 sierpnia 1945 roku Delegatura w Szczecinie. W tym okresie powołany został Urząd Ministra Żeglugi i Handlu Zagranicznego jako naczelny organ administracji morskiej. Od września 1947 roku Minister Żeglugi stał się organem II instancji. Dla projektowania i realizacji zadań stworzono Biuro Odbudowy Portów z siedzibą w Gdańsku. W granicach szerokiego dostępu do morza oraz w związku z zaistnieniem dwóch dużych ośrodków żeglugowo-portowych na wschodnim i zachodnim wybrzeżu zrodziła się potrzeba utworzenia obok Urzędu Morskiego w Gdańsku – Urzędu Morskiego w Szczecinie. Na podstawie rozporządzenia Ministra Żeglugi z dnia 1 stycznia 1948 roku powstaje Gdański i Szczeciński Urząd Morski. W Gdańskim Urzędzie Morskim skoncentrowano całokształt spraw związanych z odbudową i uruchomieniem portów. Urząd ten przejął, bowiem zadania Biura Odbudowy Portów. Równocześnie zostały utworzone Kapitanaty Portów w Gdańsku, Gdyni, Szczecinie, Kołobrzegu, Świnoujściu, Elblągu, Helu, Władysławowie, Łebie, Ustce i Darłowie.

Do zakresu działania urzędów morskich należały:

- ochrona i bezpieczeństwo statków morskich
- budowa i eksploatacja portów i urządzeń portowych,
- administracja i utrzymanie porządku na obszarze portów, przyległych i pasa nadbrzeżnego.

Po 1949 roku nastąpiło wiele zmian dotyczących terenowej administracji i kompetencji Urzędów Morskich. Sprawy związane z działalnością handlowo-gospodarczą i techniczno-administracyjną portów przejęły Zarządy Portów. Urzędy morskie realizowały zadania kontroli i nadzoru państwowego na obszarze portu. Polski Rejestr Statków powołany w 1950 r. przejął sprawy kwalifikacji technicznej, pomiarów, nadzoru nad budową i przebudową statków. Od 1951 r. do kompetencji Gdańskiego Urzędu Morskiego należy nadzór nad urządzeniami nawigacyjnymi, ostrzegawczymi i sygnalizacyjnymi oraz taborami pływającymi. Od 1952 r. zadania związane z ratownictwem na morzu przeszły do Polskiego Ratownictwa Okrętowego, zaś przy urzędach morskich pozostało jedynie ratownictwo brzegowe. W 1953 r. Kapitanaty Portów zostały przeniesione pod zarząd Urzędów Morskich. W 1954 r. połączono Morskie Urzędy Rybackie z Urzędami Morskimi.

W 1955 r. w związku z aktywizacją portów środkowego wybrzeża utworzony zostaje Koszaliński Urząd Morski z siedzibą w Słupsku.

W 1975 r. dokonano zmian organów administracji morskiej w celu ich ujednoczenia, a także zmieniono nazwę urzędów morskich. Kolejne zmiany wprowadzono ustawą z dnia 21 marca 1991 roku o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, która określiła położenie prawne obszarów morskich (w tym pasa nadbrzeżnego) oraz organy administracji morskiej i ich kompetencje. Określono także zakres działalności dyrektorów Urzędów Morskich. Wewnętrzną strukturę organizacyjną i zasady działania komórek organizacyjnych, kapitanatów i bosmanatów portów określają regulaminy organizacyjne wydane zarządzeniami dyrektorów urzędów morskich wg ich właściwości terytorialnej.

W wyniku podziału administracyjnego kraju z dniem 1 stycznia 1999 roku Minister Transportu i Gospodarki Morskiej powołał Delegaturę Urzędu Morskiego w Gdyni z siedzibą w Elblągu.

Źródło: http://www.umgdy.gov.pl/?page_id=1353

6 TURYSTYKA I PROMOCJA WARTOŚCI PRZYRODNICZYCH

6.1 ELEMENTY ZAGOSPODAROWANIA TURYSTYCZNEGO

Racjonalna ochrona przyrody jest ściśle związana z udostępnianiem lasu do rekreacji i wypoczynku. W planie urządzeniowym w tomach I i II opisane są istniejące w obiekcie tereny i urządzenia dla potrzeb turystyki i wypoczynku.

Podczas prac nad rozwojem walorów turystycznych regionu należy zwrócić szczególną uwagę na przedstawione w „planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego” zasady zagospodarowania turystycznego, aby nowopowstała i istniejąca infrastruktura stanowiła spójną całość o znaczeniu regionalnym, ponadregionalnym i międzynarodowym.

Zasady zagospodarowania przestrzennego:

a) Rozwój bazy noclegowej w pierwszej kolejności w oparciu o możliwości adaptacji istniejącej zabudowy dotychczas pełniącej inne funkcję.

b) Realizacja zagospodarowania turystycznego i urządzeń rekreacji jako atrakcji towarzyszących trasom turystycznym wykorzystywanym masowo.

c) Spójne kształtowanie systemu szlaków turystycznych, których przebiegi powinny być kształtowane z myślą o zachowaniu hierarchii, potrzebach różnych użytkowników, ponadto łączyć się w sieć o zasięgu międzyregionalnym i międzynarodowym.

d) Ograniczanie presji turystycznej na obszary wrażliwe przyrodniczo, kulturowo i krajobrazowo przez zapewnienie infrastruktury obsługi ruchu turystycznego przeciwdziałającej dewastacji tych obszarów.

e) Ograniczanie intensywności zagospodarowania stref przybrzeżnych

f) Wytyczanie i organizowanie szlaków turystycznych, zwłaszcza tras rowerowych o znaczeniu ponadlokalnym w sposób umożliwiający ich wykorzystanie niezależnie od stopnia sprawności fizycznej.

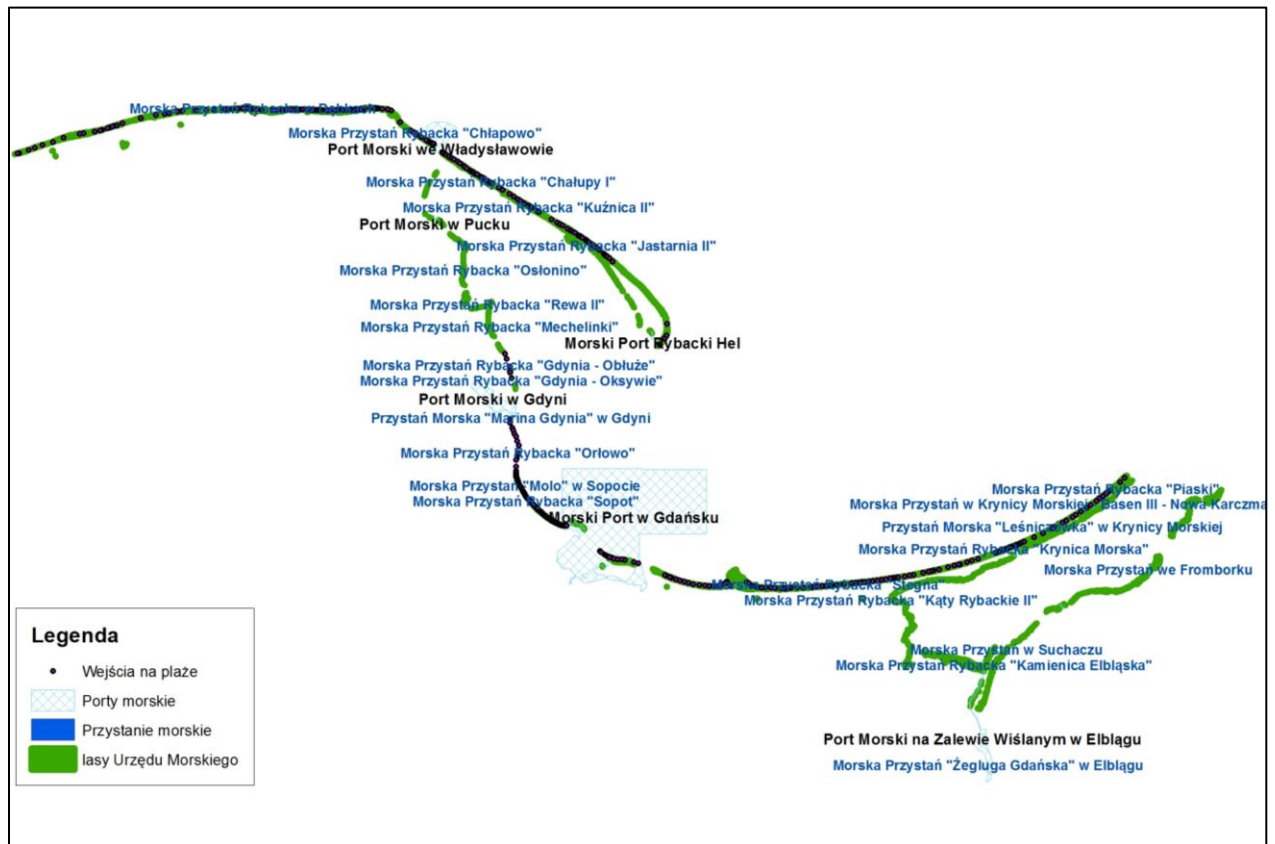
g) Kształtowanie w miejscowościach uzdrowiskowych oraz wypoczynkowych odpowiedniej wielkości terenów zieleni urządzonej dla potrzeb kuracjuszy, turystów i mieszkańców.

h) Realizacja terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych przede wszystkim na styku miasta i obszarów leśnych lub akwenów wodnych.

i) Realizacja inwestycji bezpośrednio chroniących środowisko przyrodnicze, wartości kulturowe i krajobraz, w rejonach najintensywniej wykorzystywanych turystycznie – w szczególności w pasie doliny i skarpy wiślanej.

Urząd Morski posiada obecnie adekwatną do lokalnych potrzeb i dobrze utrzymaną infrastrukturę turystyczną, dzięki której niekontrolowana penetracja terenów leśnych jest w dużym stopniu ograniczana a potrzeby osób wykorzystujących tereny leśne do rozmaitych legalnych form rekreacji w są miarę możliwości zaspokojone.

Do infrastruktury turystycznej należy zaliczyć istniejące wejścia na plażę, przystanie i porty morskie, które przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 12. Istniejące wejścia na plażę, przystanie i porty morskie w zarządzie UM

7 ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Zagrożenie środowiska przyrodniczego (w tym leśnego) wynika ze stałego, równoczesnego oddziaływania wielu czynników, powodujących w nim niekorzystne zjawiska i zmiany. Negatywnie oddziałujące czynniki, określane, jako stresowe, można sklasyfikować uwzględniając ich:

- pochodzenie - jako: abiotyczne, biotyczne, antropogeniczne;
- charakter oddziaływania - jako: fizjologiczne, mechaniczne, chemiczne;
- długość oddziaływania - jako: okresowe, chroniczne;
- rolę, jaką odgrywają w procesie chorobowym - jako: predysponujące, inicjujące, współuczestniczące.

Oddziaływanie czynników stresowych na środowisko przyrodnicze ma charakter złożony. Cechuje je często synergizm, różny sposób reakcji na nie, oraz w stosunku do okresu wystąpienia bodźca - przesunięte w czasie wystąpienie objawów jego działania. Stwarza to dużą trudność w interpretacji obserwowanych zjawisk oraz ustaleniu relacji przyczynowo-skutkowych.

Na początku ciągu relacji przyczynowo-skutkowych leży zazwyczaj działalność człowieka, zwłaszcza jego ignorancja, brak wiedzy oraz popełniane błędy w działalności gospodarczej i w korzystaniu z zasobów przyrodniczych. Z wieloletnich badań i obserwacji jednoznacznie wynika,

że równoczesne działanie wielu czynników stresowych znacznie osłabia odporność biologiczną poszczególnych ekosystemów powodując stałą, wysoką ich podatność na procesy destrukcyjne spowodowane okresowym nasileniem się choćby jednego z tych czynników lub wystąpieniem następnego (gradacja owadów, susza, pożary).

Występowanie czynników stresowych może, w zależności od ich rodzaju i nasilenia, przynieść następujące skutki:

- uszkodzenie lub wyginięcie poszczególnych organizmów;
- zakłócenie naturalnego składu i struktury poszczególnych ekosystemów oraz zubożenie różnorodności biologicznej na wszystkich poziomach organizacji: genetycznym, gatunkowym, ekosystemowym i krajobrazowym;
- uszkodzenia całych ekosystemów - w przypadku ekosystemu leśnego m.in. trwałe ograniczenie produktywności siedlisk i przyrostu drzew, a zatem zmniejszenie zasobów leśnych i funkcji pozaprodukcyjnych lasu;
- całkowite zamieranie drzewostanów i synantropizację zbiorowisk roślinnych.

Skutek oddziaływania czynników stresowych na środowisko przyrodnicze na obszarze działania Urzędu Morskiego jest pochodną właściwości tych czynników oraz odporności poszczególnych ekosystemów, w tym szczególnie fitocenoz leśnych.

Lasy Urzędu Morskiego w Gdyni tak jak większość ekosystemów leśnych narażone są na działanie wielu ujemnych czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych. W przypadku Urzędu Morskiego w Gdyni ze względu na stosunkowo duży udział sosny istnieje potencjalne zagrożenie ze strony np. szkodliwych owadów pierwotnych, pożarów lasu oraz ze względu na położenie antropopresja.

Tabela nr 22. Wykaz stwierdzonych uszkodzeń lasów UM w Gdyni

Obwód	Przyczyna uszkodzenia	Bez uszkodzeń	Stopień uszkodzenia			Powierzchnia razem [ha]
			1	2	3	
1. Sztutowo		242,91		2,16		245,07
	ANTROP	4,60				4,60
	GRZYBY		3,12			3,12
	INNE	30,50	15,14	6,92	0,66	53,22
	KLIMAT	2,15	0,49			2,64
	OWADY	2,09				2,09
	POŻAR	1,32				1,32
Razem 1. Sztutowo		283,57	18,75	9,08	0,66	312,06
2. Sobieszewo		44,57				44,57
	GRZYBY		3,75			3,75
	INNE	3,42	4,62			8,04
	ZWIERZ	2,18	1,68			3,86
Razem 2. Sobieszewo		50,17	10,05			60,22
3. Rozewie		287,53				287,53
	EROZJA	15,31	8,44			23,75
	GRZYBY	10,98	1,17			12,15
	INNE	19,28	13,54			32,82
	KLIMAT	7,06	11,27			18,33
Razem 3. Rozewie		340,16	34,42			374,58
4. Lubiатовo		144,09	2,54			146,63
	EROZJA	12,19	2,87			15,06
	GRZYBY	2,74	5,07			7,81
	INNE	0,45	5,38			5,83
	KLIMAT	0,81	1,95			2,76
Razem 4. Lubiатовo		160,28	17,81			178,09
Urząd Morski w Gdyni		719,10	2,54	2,16		723,80
	ANTROP	4,60				4,60
	EROZJA	27,50	11,31			38,81
	GRZYBY	13,72	13,11			26,83
	INNE	53,65	38,68	6,92	0,66	99,91
	KLIMAT	10,02	13,71			23,73
	OWADY	2,09				2,09
	POŻAR	1,32				1,32
	ZWIERZ	2,18	1,68			3,86
Razem UM		834,18	81,03	9,08	0,66	924,95

Zagrożenia abiotyczne.

Zagrożenia powodowane przez czynniki abiotyczno-klimatyczne w warunkach Urzędu Morskiego w Gdyni to przede wszystkim erozja przede wszystkim abrazja anomalie termiczne (za niskie lub za wysoki temperatury), wiatry, oraz w znacznie mniejszym stopniu szkody od okiści śniegowej.

Istotne szkody notuje się od huraganowych wiatrów. Dotychczas brak jest technicznych środków zaradczych, istnieją natomiast chociażby częściowe gospodarcze możliwości zapobiegania lub przynajmniej ich ograniczenia. Poprzez bardziej ostrożne i częstsze zabiegi pielęgnacyjne wykonywane na początku okresu wegetacyjnego i zabiegów pielęgnacyjno-sanitarnych do wytworzenia ścian wiatrochronnych – odpornych na niekorzystne warunki atmosferyczne.

Znaczne szkody w lasach powstają także w okresie śnieżnych i bardzo mroźnych zim, kiedy spada mokry śnieg i spadają temperatury. Oblodzone drzewa nie wytrzymują obciążeń i pod wpływem silnych wiatrów łamią się gałęzie i korony. Powyższe zjawisko zwane okiścią śniegową

jest bardzo groźne dla drzewostanów młodszych klas wieku. Częstym zjawiskiem po silnych mrozach jest powstawanie pęknięć a następnie tzw. listew mrozowych na pniach dębów, buków. Lasy te również cierpią od przymrozków.

Na okresy wysokich temperatur powietrza i dłuższych okresów bezdeszczowych najsilniej reagują drzewostany świerkowe, bukowe i dębowe. Szczególnie mocno cierpi świerk wykazując znaczne osłabienie i zamieranie licznych drzew, dobijanych przez szkodniki wtórne.

W starszych drzewostanach podczas długotrwałych upałów cierpią drzewa bukowe, rzadziej świerk wskutek gwałtownego odsłonięcia pni. Zjawiskiem wtórnym są martwice, pęknięcie i odpadanie kory.

Wymienione wyżej czynniki abiotyczne nie powodują w drzewostanach Urzędu Morskiego szkód mogących mieć znaczenie gospodarcze. Realizacja postanowień PUL skutkuje zwiększoną odpornością gospodarczą wynikającą ze zróżnicowania wiekowego i gatunkowego drzewostanów oraz z planowo prowadzonej gospodarki leśnej (głównie zabiegami pielęgnacyjnymi).

Zagrożenia biotyczne.

Las, jako najwyżej zorganizowany ekosystem, jest miejscem życia niezliczonej ilości organizmów. Mogą one oddziaływać na drzewostan zarówno w sposób pozytywny jak i negatywnym (w ujęciu gospodarczym). Nadmierna dominacja w składzie gatunkowym drzewostanów i upraw leśnych gatunków iglastych oraz niezgodność składu gatunkowego z siedliskiem (obecność drzewostanów gatunków iglastych na siedliskach lasowych) powodują m.in. podatność środowiska leśnego na ujemny wpływ innych czynników biotycznych.

Na terenie pasa nadbrzeżnego Urzędu Morskiego w Gdyni nie stwierdzono na dzień dzisiejszy większych zagrożeń od szkodników owadzych podobnie jak w sąsiadujących lasach RDLP Gdańsk. Niezbędne jest prowadzenie obserwacji drzewostanów pod kątem ewentualnego pojawienia się ognisk czynników szkodotwórczych oraz usuwanie posuszu czynnego jak i jałowego, a także terminowe wykładanie pułapek na cetyńce.

Należy pamiętać, że „szkody” powodowane przez czynniki abiotyczne i biotyczne są to „szkody” jedynie w pojęciu gospodarczym. W aspekcie przyrodniczym pojęcie „szkodnik” nie istnieje.

Zagrożenia antropogeniczne.

Wśród wielu czynników antropogenicznych trzy spośród nich: zanieczyszczenie powietrza, wody i powierzchni ziemi - jakkolwiek malejące w wyniku podejmowanych działań oraz stale rosnącej świadomości ekologicznej społeczeństwa - stanowią nadal istotne źródło zagrożeń środowiska przyrodniczego i ekosystemów leśnych.

Do istotnych bezpośrednich negatywnych skutków oddziaływania ludzi na lasy Urzędu Morskiego należy:

- masowe wydeptywanie runa leśnego podczas codziennych wędrówek mieszkańców Trójmiasta i przyległych miejscowości, w tym również licznych turystów z innych regionów,
- powszechne wywożenie śmieci do lasu oraz pozbywanie się odpadków podczas pieszych wędrówek,
- mszczenie runa podczas zbierania grzybów i jagód,
- mechaniczne uszkodzanie drzew i upraw, podkopywanie i podcinanie korzeni,
- przejazdy i parkowanie pojazdów w miejscach nie przystosowanych do tego,
- kopanie okopów strzeleckich w czasie wojny i późniejszych ćwiczeń w pobliżu jednostek wojskowych,
- nielegalne poszukiwanie bursztynu,
- liczne ślady postrzelania drzew (w czasie działań wojennych oraz w sąsiedztwie jednostek wojskowych),
- kradzieże drewna, sadzonek i stroiszu świerkowego oraz osłonek winidurowych zabezpieczających przed zgryzaniem,
- umyślne i nieumyślne powodowanie pożarów,
- kłusownictwo i płoszenie zwierząt.

Inne zniekształcenia i zagrożenia środowiska leśnego

Do innych zagrożeń wpływających negatywnie na stan środowiska przyrodniczego należy zaliczyć:

- do jednych z najważniejszych zagrożeń na obszarze Urzędu Morskiego należy nadmierna penetracja turystyczna na obszarze ośrodków wypoczynkowych i w najbliższym ich otoczeniu, wokół większości jezior oraz szlaków turystycznych (wydeptywanie i niszczenie ścioty, zaśmiecanie terenu, zwiększenie zagrożenia pożarowego, płoszenie zwierzyny itp.),
- eksploatacja żwiru,
- hałas komunikacyjny i źródło skażeń powietrza, gleb, roślin spalinami wzdłuż głównych tras komunikacyjnych, eksploatacja linii kolejowych przebiegających przez obszary leśne (niebezpieczeństwo pożaru).

Niezorganizowana turystyka i rekreacja poza wyznaczonymi do tych celów strefami:

Dysproporcje między dużymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi a niskim rozwojem infrastruktury turystycznej - niewykorzystanie możliwości rozwoju produktu turystycznego. Tereny wokół rzek stanowią przyszłą bazę pod rozwój turystyki i wypoczynku, przez co zagrożone są większym zanieczyszczeniem środowiska (odpady, zużycie wody, spaliny, hałas, itp.).

- niezorganizowana turystyka niesie zagrożenia:
- niszczenie siedlisk zwierząt i roślin,
- płoszenie zwierząt w okresie rozrodu,
- niszczenie strefy brzegowej zbiorników i cieków,
- niszczenie nadbrzeżnego pasa roślinności ochronnej, której zadaniem jest powstrzymywanie spływających do jeziora zanieczyszczeń obszarowych.

Niekontrolowane wykorzystanie brzegów zbiorników wodnych i sąsiadujących z nimi łąk do celów rekreacyjnych, powodujące fizyczne niszczenie zbiorowisk roślinnych, defragmentację fitocenoz i eutrofizację wód.

Eksploatacja złóż kruszyw

Zagrożenia środowiska przyrodniczego wiążą się z eksploatacją złóż kruszyw, które zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać projekty zagospodarowania złóż (Dz. U. Nr 157, poz. 1866), posiadają opracowane projekty zagospodarowania złoża. Z kolei zgodnie z ustawą - Prawo ochrony środowiska, każdy, kto doprowadził do przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu obowiązany jest do przeprowadzenia jego rekultywacji. Oznacza to, że przedsiębiorca wydobywający kopalinę jest zobowiązany do rekultywacji obszaru górniczego.

Degradacja gruntów

Zmniejszenie rolniczej lub leśnej wartości użytkowej gruntu, w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych, albo wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej. Wyróżnia się procesy degradacji fizycznej (erozja, rozpyływanie gleby), chemicznej (wymywanie składników, zakwaszenie, zanieczyszczenie metalami ciężkimi) oraz biologicznej (spadek zawartości substancji organicznej). Najważniejszymi źródłami przekształcenia i degradacji powierzchni ziemi i jednocześnie zasobów glebowych są: użytkowanie gruntów jako poligonu, rolnictwo, budownictwo, eksploatacja kopalni, transport samochodowy, gospodarka odpadami, erozja gleby.

Gospodarka rolna, zmiana sposobu użytkowania, intensyfikacja produkcji roślinnej

Zaniechanie dotychczasowego ekstensywnego gospodarowania ogranicza powierzchnię siedlisk ptaków krajobrazu rolniczego i ptaków związanych z wilgotnymi łąkami.

- Niewłaściwe stosowanie nawożenia, które na skutek spływu powierzchniowego sprzyja eutrofizacji wód powierzchniowych.
- Likwidacja śródpolnych remiz oraz niewielkich śródpolnych zbiorników wodnych powodująca zmniejszenie ilości siedlisk zwierząt związanych z środowiskiem wodnym oraz zmniejszanie retencji.
- Likwidacja kęp i pasm roślinności drzewiastej i krzewiastej, wśród pól i łąk.
- Likwidacja zadrzewień i zakrzewień pasowych związanych z ciekami oraz ciągami komunikacyjnymi powodująca niszczenie siedlisk i lęgów zwierząt objętych ochroną i prowadząca do osłabienia ochrony wód przed spływem zanieczyszczeń obszarowych.
- Eutrofizacja siedlisk wynikająca z nadmiernego nawożenia pól nawozami sztucznymi i niekontrolowanego wywożenia gnojowicy prowadzi do zubożenia składu gatunkowego zbiorowisk roślinnych oraz ekspansji gatunków i zbiorowisk nitrofilnych; zagrożenie dotyczy siedlisk wymagających niskiego lub umiarkowanego dopływu biogenów (naturalne eutroficzne zbiorniki wodne i torfowiska niskie).

Nawożenie bezpośrednie lub pośrednie w wyniku spływów biogenów z pól lub gospodarstw hodowlanych stanowi zagrożenie dla łąk trzęślicowych i niżowych łąk użytkowanych

ekstensywnie. Zakładanie i funkcjonowanie deszczowni pogarsza niekorzystny bilans wodny obszaru UM. Niewłaściwie lokalizowane studnie poboru wody mogą powodować przesuszenie powierzchni i zanik niewielkich zbiorników wodnych, miejsc rozrodu gatunków płazów i ptaków o znaczeniu wspólnotowym.

Obce gatunki zwierząt. Stosunkowo nowym zjawiskiem na terenie opisywanego Urzędu Morskiego jest pojawianie się obcych gatunków zwierząt tj. norki amerykańskiej i jenota. Zwierzęta te nie mając wrogów naturalnych szybko przystosowują się do naszych warunków i stwarzają zagrożenie dla rodzimej fauny. Szczególnym gatunkiem jest norka amerykańska. populacja tych zwierząt gwałtownie rozrasta się.

Inne zniekształcenia i zagrożenia środowiska leśnego

Coraz większym problemem badanym przez Inspekcję Ochrony Przyrody jest hałas. Duże niebezpieczeństwo jakie niesie ze sobą hałas komunikacyjny, stwarza konieczność ochrony mieszkańców terenów, które znajdują się pod jego wpływem. Służyć temu celowi będą, opracowane po sporządzeniu map akustycznych, programy ochrony przed hałasem dla obszarów z przekroczeniami jego dopuszczalnych poziomów. W trakcie przeprowadzanych remontów dróg i przy budowie nowych stosowane są tzw. ciche nawierzchnie, powodujące zmniejszenie hałasu o około 3 – 4 dB w zależności od prędkości poruszających się pojazdów. Wzdłuż nowych i remontowanych dróg budowane są coraz częściej ekrany dźwiękochłonne od strony zabudowy. Jednak stały wzrost natężenia ruchu, w tym znaczny udział samochodów ciężarowych, powoduje utrzymywanie się hałasu na wysokim poziomie. Największym emitentem hałasu jest na obszarze omawianej jednostki: hałas komunikacyjny jako źródło skażeń powietrza, gleb, roślin spalinami wzdłuż głównych tras komunikacyjnych,

W zakresie hałasu przemysłowego, jak wykazują kontrole, obserwujemy wyraźnie obniżenie emisji z zakładów produkcyjnych. Zawdzięczamy to głównie wprowadzaniu nowych technologii oraz warunkom, jakie musi spełniać inwestor w zakresie ochrony przed hałasem w przypadku nowych inwestycji. Obowiązujące w kraju procedury lokalizacyjne pozwalają na skuteczne egzekwowanie ograniczeń emisji hałasu w nowo powstających obiektach przemysłowych oraz drogowych. Dotyczy to również obiektów modernizowanych i rozbudowywanych. Wszystko to skutecznie eliminuje powstawanie nowych obiektów emitujących ponadnormatywny hałas do środowiska.

8 PROGRAM DZIAŁAŃ

8.1 OGÓLNE WYTYCZNE I ZALECENIA PROWADZENIA RACJONALNEJ GOSPODARKI LEŚNEJ

Zachowanie właściwego stanu ochrony danego leśnego typu siedliska, siedliska ptaków, nie jest jednoznaczne z ochroną konserwatorską lub jego doprowadzaniem do stanu pierwotnego. Celem ochrony jest przede wszystkim zachowanie płatów siedlisk o określonych parametrach (warunki abiotyczne, struktura zbiorowiska roślinnego). Gospodarka leśna dzięki wprowadzeniu PUL i aktualizacji stanu zasobów leśnych, prowadzona będzie w oparciu o

wytyczne w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych i obowiązujące ustawodawstwo.

Podstawą prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w UM jest plan urządzenia lasu na lata 2017 – 2026. Podstawowe wytyczne i zasady prowadzenia gospodarki leśnej wynikające z obowiązującego ustawodawstwa i wewnętrznych zasad i zarządzeń można przedstawić w następujących punktach:

- a) zachowanie, w miarę możliwości ekosystemów leśnych w stanie zbliżonym do naturalnego poprzez:
  - zaniechanie cięć schematycznych na korzyść cięć o charakterze przekształceniowym – renaturalizującym;
- b) restytucja zdegradowanych i zniekształconych zbiorowisk metodami hodowli i ochrony lasu poprzez:
  - wykorzystanie w miarę możliwości sukcesji naturalnej,
  - zastosowanie rębni złożonej przy przebudowie drzewostanów,
  - używanie do przebudowy i odnowień najwartościowszych miejscowych ekotypów drzew z przestrzeganiem zasad regionalizacji,
  - protegowanie odnowienia naturalnego;
- c) utrzymanie i wzmożenie produkcyjnych funkcji lasu poprzez racjonalne użytkowanie główne;
- d) ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz bogactwa genetycznego dziko żyjących roślin i zwierząt poprzez:
  - zachowanie w stanie nienaruszonym śródleśnych nieużytków jak: bagienka, moczary, torfowiska, wrzosowiska, wydmy czy wychodnie skalne oraz łąk, polan,
  - pozostawianie drewna martwego i drzewostanów bez planowanych zabiegów do rozpadu naturalnego (5% powierzchni ogólnej drzewostanów użytkowanych gospodarczo) oraz pozostawianie drzew dziuplastych,
  - zachowanie w dolinach rzek lasów łągowych, olsów i innych naturalnych formacji przyrodniczych, jako ostoi rzadkich gatunków roślin i zwierząt;
- e) utrzymanie i wzmożenie funkcji ochronnych lasów, mimo funkcji specjalnej, w szczególności funkcji wodochronnych;
- f) utrzymanie zdrowotności i żywotności ekosystemów leśnych poprzez:
  - zróżnicowane traktowanie drzewostanów pod względem wymogów higieny lasu (tam gdzie nie stanowi to zagrożenia należy pozostawiać w lesie drewno martwe tzw. posusz jałowy, aby powstrzymać proces degradacji gleby i przyspieszyć obieg materii),
  - możliwie wczesne stosowanie zabiegów pielęgnacyjnych,
  - dostosowywanie składu gatunkowego do warunków siedliskowych (przy odnowieniach wykorzystać należy zmienność warunków siedliskowych w wydzieleniu),
  - zróżnicowanie wiekowe i gatunkowe (pozostawianie kęp starodrzewia, stosowanie domieszek produkcyjnych i biocenotycznych),
- g) stosowanie przyjaznych dla środowiska technologii i metod użytkowania lasu takich jak:
  - sortymentowa metoda pozyskania drewna ze zrywką ciągnikami nasiębiernymi po odpowiednio zaplanowanych i wykonanych szlakach zrywkowych,

- takie ustalanie terminów pozyskania i zrywki, aby pozwalały uniknąć dużych zniszczeń runa, ściółki i gleby i jednocześnie były dostosowane do okresów najmniejszego zagrożenia ze strony czynników biotycznych i abiotycznych, nie powodując zagrożenia dla awifauny,
- techniczne środki zabezpieczające pozostałe na zrębie i wokół niego drzewa przed uszkodzeniami od zrywki,
- stosowanie w maszynach bioolei itp.

8.2 ODNOWIENIA GRUNTÓW LEŚNYCH

Przy projektowaniu składów gatunkowych upraw należy korzystać z opracowania glebowo-siedliskowego, które określa potencjalne składy odnowieniowe. Informacja ta jest podstawą przy ustalaniu składu gatunkowego do odnowień gruntów leśnych czy w szczególności podczas przebudowy drzewostanów. Istotne jest bowiem, by zachować w stanie naturalnym lub zbliżonym do naturalnego a niekiedy odtwarzać metodami półnaturalnej hodowli lasu potencjalne zbiorowiska leśne, co jest warunkiem trwałości lasu i równowagi ekosystemów przyrodniczych.

W zalesieniach i odnowieniach należy unikać wprowadzania obcych gatunków i pochodzeń drzew. Dotyczy to także tzw. domieszek biocenotycznych. Do tego celu doskonale nadają się rodzime gatunki krzewów.

8.3 ZWIĘKSZANIE LESISTOŚCI REGIONU

Celowe i zgodne z krajowym programem zwiększania lesistości jest zalesianie gruntów nieleśnych. Ewentualne zalesienia powinny optymalizować strukturę lasów: tworzyć połączenia pomiędzy ich rozproszonymi fragmentami, korygować kształt istniejących kompleksów oraz tworzyć strefy buforowe wokół np. uciążliwych zakładów, większych miejscowości itp.

Warto też wykorzystać możliwość pozostawienia gruntu porolnego czy połąkowego sukcesji wtórnej. Szczególnie grunty na uboższych siedliskach zarastają lasem stosunkowo łatwo. Aby jednak takie działanie było merytorycznie uzasadnione grunt przeznaczony do sukcesji musi sąsiadować z dobrze zachowanym lasem rosnącym na takim samym siedlisku.

W przypadku UM, według dostępnych informacji, w najbliższym 10 -leciu nie są planowane zalesienia gruntów nieleśnych. Sytuacja ta może ulec zmianie w okresie obowiązywania planu.

8.4 POZOSTAWIANIE DRZEW DO NATURALNEGO ROZKŁADU

W celu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego funkcji należy pozostawiać w lesie tzw. drzewa biocenotyczne, o małej przydatności użytkowej do ich biologicznej śmierci i naturalnego rozkładu. Do drzew biocenotycznych można m. in. zaliczyć następujące drzewa:

- żywe i martwe drzewa, miejscowo spróchniałe (ze zgnilizną) oraz drzewa z owocnikami grzybów (hubami):
  - z łatwo widoczną zgnilizną pnia (np. z widocznymi, otwartymi ranami pnia, dziuplami wypełnionymi próchnem, z uszkodzeniami od pioruna, złamane), z owocnikami grzybów (hubami),
  - z koroną częściowo (powyżej 1/3) obumarłą (martwe konary i gałęzie w koronie);

- drzewa dziuplaste:
  - z dziuplami zasiedlonymi przez ptaki lub inne gatunki zwierząt,
  - z dziuplami i próchnowiskami powstałymi w miejscach zranień po obumarłych gałęziach,
  - z dziuplami wypełnionymi próchnem;
- drzewa o nietypowym pokroju:
  - tzw. niezwykle formy,
  - drzewa pozbawione korony na skutek złamania;
- drzewa z nietypowymi formami morfologicznymi np. szyszek, kory, gałęzi;
- drzewa rodzimych gatunków biocenotycznych: naturalnie występujące lub wprowadzone, poprawiające bazę żerową zwierzyny, nektarodajne, urozmaicające krajobraz, takie jak jabłoń, grusza, czereśnia, śliwa ałycza i inne;
- drzewa z gniazdami ptaków, o średnicy gniazd powyżej 25 cm;
- przestoje: drzewa i grupy drzew pozostawione na następną kolej rębu lub do ich naturalnej śmierci i rozkładu;
- drzewa będące siedliskiem chronionych gatunków grzybów, roślin i zwierząt;
- drzewa wyraźnie wyróżniające się wiekiem lub rozmiarami w stosunku do innych drzew na tym terenie;
- drzewa stanowiące pamiątkę kultury leśnej, np. osobniki gatunków egzotycznych (wyróżniające się wiekiem lub wymiarami), wszystkie powierzchnie doświadczalne założone przed 1945 r. (bez względu na gatunek);
- drzewa tworzące założenia przestrzenne, np. aleje, szpalery.

8.5 TURYSTYCZNE UDOSTĘPNIENIE LASÓW

Charakteryzując UM pod kątem udostępnienia dla potrzeb turystyki i rekreacji, należy ocenić iż cechuje je wysoki poziom obiektów oraz umiarkowany rozwój infrastruktury. Silna penetracja turystyczna terenów leśnych, w szczególności w pobliżu największych skupisk ludzkich, automatycznie wymusza bieżącą rozbudowę, modernizację i utrzymanie obiektów przeznaczonych do turystyki i rekreacji na terenach leśnych. Wskazana jest ścisła i trwała współpraca z władzami miast oraz miejscowości sąsiadujących z gruntami UM. Jest ona niezbędna do zachowania kompromisu i równowagi pomiędzy gospodarczą działalnością jednostki i jej funkcjami pozaprodukcyjnymi.

W przyszłości należy zwrócić uwagę na niejednoznaczny przebieg terenowy szlaków turystycznych (pieszych i rowerowych). Dane pochodzące z różnych źródeł (UM, nadleśnictwo, PTTK, specjalistyczne źródła internetowe) prezentują różny przebieg tras, co może wprowadzać w błąd i prowadzić do sytuacji uciążliwych dla turysty, co z kolei będzie przekładało się również na odbiór społeczny całej instytucji UM. UM powinno w ramach własnej strony internetowej zamieścić aktualny terenowy przebieg szlaków oraz umożliwić ich pobranie w wersji elektronicznej, dostosowanej do najczęściej wykorzystywanych formatów.

UM aktywnie realizuje czynności w zakresie funkcji społecznych. Wśród turystów i mieszkańców terenów przyległych do lasów UM wciąż zauważalna jest niska świadomość społeczna w zakresie ochrony przyrody i umiejętnego korzystania z jej walorów. Jest to szerokie

pole do działania samodzielnego UM oraz we współpracy z wspomnianymi wcześniej jednostkami. Mogą temu służyć zarówno imprezy plenerowe (cykliczne), akcje promocyjne, zapoznawcze ("dni otwarte"), ale również nowoczesne media społecznościowe czy wykorzystanie aplikacji mobilnych.

8.6 GOSPODARKA ŁOWIECKA

UM nie ma na swoim terenie ośrodków hodowli zwierzyny.

8.7 KSZTAŁTOWANIE STREF EKOTONOWYCH

Strefa ekotonowa jest formą przejściową pomiędzy dwoma różnymi, sąsiadującymi ze sobą biocenozami. Występują w niej gatunki biocenoz, które łączy oraz gatunki charakterystyczne dla ekotonu i okrajka. W związku z tym cechuje się większą różnorodnością biologiczną pod względem flory i fauny. Dobrze zachowana, szeroka strefa jest niezwykle istotnym elementem utrzymania zróżnicowania również ekosystemowego. Należy dążyć do zachowania istniejących stref oraz do tworzenia nowych, zwłaszcza na styku biocenoz leśnych narażonych na szkodliwość czynników antropogenicznych w bliskim sąsiedztwie (szlaki komunikacyjne, osiedla mieszkaniowe, tereny inwestycyjne). Tworzenie i utrzymanie takich stref uzyskuje się poprzez stosowanie w trakcie odnowień i zalesień bardziej luźnej więźby w pobliżu granicy z inną biocenozą, gatunków pełniących funkcję biocenotyczną odpowiednich dla siedliska. W drzewostanach młodszych klas wieku tworzenie takich stref można uzyskać poprzez odpowiednie prowadzenie cięć pielęgnacyjnych i popieranie wartościowych gatunków podszytu oraz potencjalnego II piętra drzewostanu.

Lokalizacja UM sprawia, że w wielu miejscach taki ekoton może pełnić bardzo istotną funkcję i wymaga szczególnej ochrony. Są to głównie obszary sąsiedztwa dróg publicznych, rozrastających się osiedli mieszkaniowych oraz terenów rolniczych. W takich miejscach należy zwracać uwagę szczególną na stan stref przejściowych gdyż nie tylko są tam urozmaiceniem gatunkowym, ale też jednocześnie barierą dla rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń i gatunków neotypizujących.

8.8 KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH

Występujące na terenie UM zbiorniki wody, jeziora, torfowiska, źródła i bagna stanowią rezerwar zasobów wodnych wymagający ochrony i szczególnego traktowania. W niektórych przypadkach postępowanie zapewniające utrzymanie tych terenów w pożądanym stanie zawiera się w odpowiednim postępowaniu gospodarczym (m. in. zgodnym z wymaganiami dla danego typu siedliskowego lasu, siedliska przyrodniczego, zbiorowiska roślinnego) na danym obszarze. Warunkiem utrzymania niektórych miejsc jest całkowite zaniechanie zabiegów gospodarczych (są to tereny pozostawione sukcesji naturalnej).

W związku z powyższym należy maksymalnie ograniczyć cięcia rębne w bezpośrednim sąsiedztwie jezior, torfowisk oraz bagien. W przypadku pozostałych elementów o wysokiej wartości dla właściwości retencyjnych lasu należy na etapie planowania cięć rębnych pamiętać o pozostawianiu stref przejściowych (ekotonów) oraz o ich tworzeniu podczas odnowień i zalesień.

Obszary w zasięgu terytorialnym UM charakteryzuje sieć cieków i potoków typu nie tylko nizinnego, ale też podgórskiego. W związku z tym są to elementy silnie zmienne w okresie rocznym oraz uzależnione nawet od krótkotrwałych, intensywnych opadów. W sytuacji niezaburzonych warunków ich zasilania i odpływu wód, erozja wodna działa w czasie i zasięgu dopuszczalnym, jako naturalny proces.

Ponieważ inne zadania obejmujące małą retencję mają już potwierdzoną skuteczność, powinny być stosowane zarówno na ciekach zagrożonych erozją, a także na obszarach gdzie mogą przyczynić się do spowolnienia i zatrzymania większych ilości wody w środowisku leśnym i jego bezpośrednim sąsiedztwie. Działania te można prowadzić w ramach samodzielnej inicjatywy UM lub we współpracy z jednostkami współodpowiedzialnymi za utrzymanie właściwego stanu wód powierzchniowych w zasięgu ich działania, pokrywającym się terytorialnie (lub pozostającym w bezpośrednim sąsiedztwie) z terenami administrowanym przez Lasy Państwowe.

8.9 POSTĘPOWANIE W OBIEKTACH OBJĘTYCH RÓŻNYMI FORMAMI OCHRONY PRZYRODY

Postępowanie w obiektach objętych ustawową ochroną na terenie UM w pierwszej kolejności jest zgodne z zapisami Ustawy o ochronie przyrody odnoszącymi się do poszczególnych form ochrony przyrody. Wszystkie obiekty objęte ochroną na terenie UM w sposób oczywisty podlegają szczególnemu traktowaniu pod względem prowadzenia gospodarki leśnej i warunków ten został uwzględniony w Planie Urządzenia Lasu.

Zgodnie z art. 32 ust. 4 U.o o. p. na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, na którym znajduje się obszar Natura 2000, zadania w zakresie ochrony przyrody wykonuje samodzielnie miejscowy zarządca, zgodnie z ustaleniami planu urządzenia lasu.

Ochrona walorów przyrodniczych na obszarach o podwyższonej penetracji turystycznej i rekreacyjnej jest obciążona dodatkowymi trudnościami. W związku z tym musi odnosić się nie tylko do samej gospodarki leśnej, ale też do sposobu oznakowania w terenie obszarów chronionych i obiektów chronionych, do rozszerzania działalności edukacyjnej wśród społeczeństwa o informacje odnoszące się do powyżej wspomnianej problematyki.

Pomniki przyrody jako bardzo cenne fragmenty przyrody należy otoczyć szczególną ochroną. Właściwe oznakowanie w terenie ustrzeże je przed przypadkowym zniszczeniem, a odpowiedni nadzór przed aktami wandalizmu. Bieżąca kontrola stanu zdrowotnego i sanitarnego umożliwi szybkie reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Należy także dbać o pełną zgodność rejestru pomników istniejących formalnoprawnych oznaczonych na gruncie z odpowiednimi zarządzeniami powołującymi.

Stanowiska roślin podlegających ochronie prawnej należy objąć ochroną zabezpieczającą je przed zniszczeniem. Ważne, aby leśniczowie nadzorujący prace związane z użytkowaniem lasu wykorzystywali informacje o stanowiskach roślin chronionych tak kierując pracami, aby uchronić je przed zniszczeniem. Ważne jest także bieżące inwentaryzowanie i uzupełnianie listy gatunków chronionych na terenie UM.

W niniejszym POP przedstawiono zakres dokumentów, obowiązujących dla poszczególnych elementów chronionych w postaci planów ochrony rezerwatów przyrody, planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. W przypadku obiektów, dla których zatwierdzono takie dokumenty, w ich zasięgu wszelka działalność z zakresu gospodarki leśnej jest ściśle podporządkowana zapisom w nich zawartym. Obiekty nieposiadające planów ochrony lub planów zadań ochronnych uwzględniono w PUL pod kątem planowania zabiegów gospodarczych (ich ograniczenia, zaniechania lub szczególnego ukierunkowania) zgodnie z ogólnie przyjętymi zaleceniami.

Tabela nr 23. Wykaz projektowanych zabiegów w siedliskach przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony Obszarów Natura 2000.

Adr.	Pow	TSL	Kod siedl.	Obszar Natura 2000	Gat. Pan	Wiek	Rodz. Pow.	Zabieg	Pow. zab.
1-01-9 -b	1,44		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	1,44
1-01-10 -b	2,26		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	2,26
1-01-5 -b	2,87		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	2,87
1-01-5 -d	1,11	BŚW	2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	20	SUKCESJA	brak zabiegu	1,11
1-01-6 -b	2,01		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	2,01
1-01-19 -b	1,36		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	1,36
1-01-19 -c	0,8	BMŚW	2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	38	D-STAN	brak zabiegu	0,8
1-01-20 -b	0,97		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	0,97
1-01-22 -b	1,59		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	1,59
1-01-23 -b	1,28		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	1,28
1-02-25 -b	1,85		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	1,85
1-02-26 -b	2,22		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	2,22
1-02-28 -b	2,08		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	2,08
1-02-29 -b	1,51		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	1,51
1-02-31 -b	1,15		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	1,15
1-01-7 -b	1,63		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	1,63
1-01-8 -b	1,29		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	1,29
1-01-1 -b	6,17		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	6,17
1-01-2 -b	4,94		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	4,94
1-01-3 -b	3,35		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	3,35
1-01-4 -b	3,54		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	3,54
1-01-18 -b	1,13		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	1,13
1-01-20 -c	1,55	BŚW	2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	60	D-STAN	brak zabiegu	1,55
1-01-21 -b	1,17		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	1,17
1-02-24 -b	2,17		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	2,17
1-02-30 -b	1,17		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	1,17
1-01-12 -b	2,2		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	2,2

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

Adr.	Pow	TSL	Kod siedl.	Obszar Natura 2000	Gat. Pan	Wiek	Rodz. Pow.	Zabieg	Pow. zab.
1-01-13 -b	2,41		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	2,41
1-01-16 -b	2,97		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	2,97
1-01-17 -b	1,36		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	1,36
1-02-32 -b	1,19		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	1,19
1-01-11 -b	3,16		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	3,16
1-01-14 -b	2,38		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	2,38
1-01-15 -b	2,76		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	2,76
1-02-33 -b	1,05	BŚW	2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	25	D-STAN	brak zabiegu	1,05
1-01-11 -i	0,07		2130	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	0,07
1-01-9 -c	2,64	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	43	D-STAN	TP	2,64
1-01-9 -d	1,25	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	34	D-STAN	TW	1,25
1-01-10 -c	1,98	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	31	D-STAN	TW	1,98
1-01-10 -d	2,14	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	22	D-STAN	TW	2,14
1-01-4 -d	0,28	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	35	SUKCESJA	brak zabiegu	0,28
1-01-4 -f	2,39	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	35	D-STAN	TW	2,39
1-01-5 -c	2,09	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	24	D-STAN	TW	2,09
1-01-18 -f	0,84	BMŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	33	D-STAN	TW	0,84
1-01-19 -d	2,28	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	110	D-STAN	brak zabiegu	2,28
1-01-21 -h	0,97	BMŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	65	D-STAN	brak zabiegu	0,97
1-01-22 -c	1,44	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	30	D-STAN	TW	1,44
1-01-22 -d	4,03	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	65	D-STAN	TP	4,03
1-01-22 -g	0,9	BMŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	95	D-STAN	brak zabiegu	0,9
1-01-23 -c	4,02	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	52	D-STAN	TP	4,02
1-02-24 -j	2,16	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	50	D-STAN	TP	2,16
1-02-25 -c	4,85	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	55	D-STAN	TP	4,85
1-02-25 -d	1,69	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	64	D-STAN	TP	1,69
1-02-26 -c	1,67	BMW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	59	D-STAN	TP	1,67
1-02-27 -h	1,45	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	65	D-STAN	TP	1,45
1-02-28 -c	4,68	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	55	D-STAN	TP	4,68
1-02-29 -c	0,8	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	55	D-STAN	TP	0,8
1-02-29 -f	0,84	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	100	D-STAN	TP	0,84
1-02-30 -j	0,64	BMŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO.C	33	D-STAN	TW	0,64
1-02-31 -c	0,74	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	85	D-STAN	TP	0,74
1-02-31 -d	3,79	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	53	D-STAN	TP	3,79
1-02-31 -f	1,34	BMŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	90	D-STAN	TP	1,34
1-01-7 -c	2,88	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	26	D-STAN	TW	2,88
1-01-8 -c	3,66	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	50	D-STAN	TP	3,66

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

Adr.	Pow	TSL	Kod siedl.	Obszar Natura 2000	Gat. Pan	Wiek	Rodz. Pow.	Zabieg	Pow. zab.
1-01-10 -f	1,16	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	18	D-STAN	CP	1,16
1-01-6 -c	4,62	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	27	D-STAN	TW	4,62
1-01-6 -d	0,41	LMW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	45	D-STAN	brak zabiegu	0,41
1-01-6 -f	0,43	LMW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	OL.S	45	D-STAN	brak zabiegu	0,43
1-01-17 -i	2,53	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	45	D-STAN	TP	2,53
1-01-18 -c	2,87	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	43	D-STAN	TP	2,87
1-01-18 -d	1,01	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	75	D-STAN	TP	1,01
1-01-20 -d	3,57	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	36	D-STAN	TW	3,12
1-01-20 -g	1,09	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	65	D-STAN	TP	1,09
1-01-21 -c	1,9	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	40	D-STAN	TW	1,9
1-01-21 -f	1,77	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	105	D-STAN	brak zabiegu	1,77
1-01-21 -g	1,36	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	31	D-STAN	TW	1,36
1-01-23 -d	0,74	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	105	D-STAN	TP	0,74
1-02-24 -c	1,97	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	52	D-STAN	TP	1,97
1-02-24 -d	0,44	LMW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	105	D-STAN	brak zabiegu	0,44
1-02-24 -f	0,08	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			INNE WYL	brak zabiegu	0,08
1-02-24 -h	2,78	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	105	D-STAN	TP	2,78
1-02-24 -i	1,03	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	30	D-STAN	TW	1,03
1-02-26 -d	4,09	BMŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	43	D-STAN	TP	4,09
1-02-27 -b	1,82		2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana			WYDMA	brak zabiegu	1,82
1-02-27 -c	1,18	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	42	D-STAN	TP	1,18
1-02-27 -d	0,77	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	105	D-STAN	brak zabiegu	0,77
1-02-27 -f	0,58	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO.C	65	D-STAN	TP	0,58
1-02-27 -g	0,99	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	85	D-STAN	brak zabiegu	0,99
1-02-29 -g	1,57	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	45	D-STAN	TP	1,57
1-02-29 -h	0,84	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	95	D-STAN	TP	0,84
1-02-30 -c	3	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	45	D-STAN	TP	3
1-02-30 -g	1,34	BMŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	55	D-STAN	TP	1,34
1-01-12 -c	2,52	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	20	D-STAN	CP	2,31
1-01-13 -c	1,85	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	26	D-STAN	CP	1,85
1-01-16 -c	3,8	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	60	D-STAN	TP	3,8
1-01-16 -d	0,8	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	58	D-STAN	TP	0,8
1-01-17 -c	0,82	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	65	D-STAN	brak zabiegu	0,82
1-01-17 -d	1,07	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	55	D-STAN	TP	1,07
1-01-10 -g	0,94	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	50	D-STAN	TP	0,94
1-01-11 -c	3,43	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	70	D-STAN	TP	3,43
1-01-11 -d	2,11	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	20	D-STAN	CP	2,11

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

Adr.	Pow	TSL	Kod siedl.	Obszar Natura 2000	Gat. Pan	Wiek	Rodz. Pow.	Zabieg	Pow. zab.
1-01-11 -f	1,79	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	65	D-STAN	brak zabiegu	1,79
1-01-14 -c	4,69	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	30	D-STAN	TW	4,57
1-01-15 -c	6,05	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	50	D-STAN	TP	6,05
1-01-15 -d	1,32	BMŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	110	D-STAN	brak zabiegu	1,32
1-02-32 -c	3,18	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	53	D-STAN	TP	3,18
1-02-32 -d	1,81	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	61	D-STAN	TP	1,81
1-02-32 -f	0,79	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	95	D-STAN	brak zabiegu	0,79
1-02-33 -c	3,41	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	80	D-STAN	TP	3,41
1-02-33 -d	0,87	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	49	D-STAN	TP	0,87
1-02-33 -f	0,91	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	58	D-STAN	brak zabiegu	0,91
1-01-12 -d	0,77	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	65	D-STAN	brak zabiegu	0,77
1-01-1 -c	0,97	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	35	D-STAN	brak zabiegu	0,97
1-01-2 -c	4,13	BMŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	OS	40	D-STAN	TW	4,13
1-01-3 -c	3,4	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	40	D-STAN	brak zabiegu	3,4
1-01-18 -f	0,84	BMŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	33	D-STAN	brak zabiegu	0,3
1-01-20 -d	3,57	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	36	D-STAN	brak zabiegu	0,45
1-01-12 -c	2,52	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	20	D-STAN	brak zabiegu	0,21
1-01-14 -c	4,69	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	30	D-STAN	brak zabiegu	0,12
1-02-33 -j	0,18	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	50	D-STAN	TP	0,18
1-01-5 -f	4,48	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	27	D-STAN	TW	4,48
1-01-5 -g	1,42	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	40	D-STAN	TW	1,42
1-01-5 -j	0,44	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	50	D-STAN	brak zabiegu	0,44
1-01-12 -g	0,46	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	55	D-STAN	brak zabiegu	0,46
1-01-12 -h	0,5	BŚW	2180	PLB220004 Ujście Wisły; PLH280007 Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana	SO	22	D-STAN	TW	0,5
3-14-106 -a	1,95		2120	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	1,95
3-10-1H -b	1,96		2120	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	1,96
3-10-2H -b	2,7		2120	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	2,7
3-10-8H -b	1,51		2120	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	1,51
3-10-4H -b	1,65		2120	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	1,65
3-10-16H -b	1,65		2120	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	1,65
3-10-3H -b	2,66		2120	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	2,66
3-10-5H -b	2,4		2120	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	2,4
3-10-6H -b	2,15		2120	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	2,15
3-10-7H -b	2,31		2120	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	2,31
3-10-15H -b	1,75		2120	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	1,75
3-13-17H -b	0,84		2120	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	0,84
3-10-8H -i	0,16		2120	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	0,16

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

Adr.	Pow	TSL	Kod siedl.	Obszar Natura 2000	Gat. Pan	Wiek	Rodz. Pow.	Zabieg	Pow. zab.
3-13-34H -d	0,99	BŚW	2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	55	D-STAN	TP	0,99
3-13-25H -b	0,5		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	0,5
3-14-110 -b	0,43		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	0,43
3-14-111 -b	2,82		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	2,82
3-10-12H -b	3,6		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	3,6
3-10-14H -b	3,38		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	3,38
3-10-9H -b	1,09		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	1,09
3-10-10H -b	1,44		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	1,44
3-13-24H -d	2,17		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	2,17
3-10-11H -b	1,34		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	1,34
3-10-13H -b	4,87		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	4,87
3-13-18H -b	2,51		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	2,51
3-13-20H -b	2,97		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	2,97
3-13-24H -c	1,03		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	1,03
3-13-41H -b	0,08		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	0,08
3-13-21H -b	4,22		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	4,22
3-13-22H -b	5,11		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	5,11
3-13-23H -b	2,04		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	2,04
3-13-32H -b	3,3		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	3,3
3-13-33H -b	3,55		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	3,55
3-13-34H -b	3,03		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	3,03
3-13-34H -c	3,53	BŚW	2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	55	D-STAN	brak zabiegu	3,53
3-13-35H -b	9,07		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	9,07
3-13-36H -b	8,8		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	8,8
3-13-36H -c	1,45	BŚW	2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	31	D-STAN	CP	1,45
3-13-26H -b	1,6		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	1,6
3-13-27H -b	2,3		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	2,3
3-13-28H -b	2		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	2
3-13-29H -b	2,66		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	2,66
3-13-30H -b	3,72		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	3,72
3-13-31H -b	3,14		2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski			WYDMA	brak zabiegu	3,14
3-13-35H -d	1,56	BŚW	2130	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	55	D-STAN	TP	1,56
3-10-13H -f	0,6	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	DB	70	D-STAN	TP	0,6
3-13-22H -d	0,9	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	49	D-STAN	TP	0,9
3-13-22H -f	3,65	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	110	D-STAN	brak zabiegu	3,65
3-10-1H -c_1	0,42	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	112	D-STAN	AGROT	0,1
3-10-1H -d	2,62	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	92	D-STAN	TP	2,44
3-10-1H -f	0,79	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	52	D-STAN	TP	0,79
3-10-2H -c_1	0,68	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO.C	132	D-STAN	AGROT	0,1

Adr.	Pow	TSL	Kod siedl.	Obszar Natura 2000	Gat. Pan	Wiek	Rodz. Pow.	Zabieg	Pow. zab.
3-10-3H -h _1	2,54	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	135	D-STAN	AGROT	0,5
3-10-8H -d	1,47	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	57	D-STAN	TP	1,47
3-10-8H -f	2,41	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	JW	70	D-STAN	TP	2,41
3-10-8H -g	1,26	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	60	D-STAN	TP	1,26
3-10-3H -k	0,39	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	TP	0,39
3-10-3H -l _1	2,08	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	130	D-STAN	AGROT	0,4
3-10-3H -m	0,89	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	90	D-STAN	TP	0,89
3-10-4H -c	4,49	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	TP	4,37
3-10-4H -d	0,85	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	75	D-STAN	brak zabiegu	0,85
3-10-4H -g	1,1	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	55	D-STAN	TP	1,1
3-10-4H -h	2,08	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	90	D-STAN	TP	2,08
3-10-4H -i	1,23	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	50	D-STAN	TP	1,23
3-10-7H -c	0,99	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	43	D-STAN	TP	0,99
3-10-7H -d	1,82	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	60	D-STAN	TP	1,82
3-10-7H -f	1,59	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO.C	70	D-STAN	TP	1,59
3-10-7H -g	0,47	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO.C	127	D-STAN	brak zabiegu	0,47
3-10-7H -h	2,36	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	72	D-STAN	TP	2,29
3-13-24H -g	2,92	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	44	D-STAN	TP	2,92
3-10-10H -f _1	2,2	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	140	D-STAN	AGROT	0,45
3-10-11H -i _1	2,99	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	140	D-STAN	AGROT	0,6
3-10-11H -j	0,49	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	45	D-STAN	TP	0,49
3-10-11H -k	1,78	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	TP	1,78
3-10-11H -l	1,69	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	43	D-STAN	TP	1,69
3-10-11H -m	1,36	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	TP	1,36
3-10-12H -c _1	0,3	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	140	D-STAN	AGROT	0,12
3-10-12H -d	0,42	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	OL.S	20	D-STAN	brak zabiegu	0,42
3-10-12H -f	2,68	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	70	D-STAN	TP	2,68
3-10-12H -g _1	1,32	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	140	D-STAN	AGROT	0,3
3-10-12H -h	2,5	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	TP	2,5
3-10-12H -i	0,93	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	50	D-STAN	TP	0,87
3-10-13H -d	1,22	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	60	D-STAN	TP	1,22
3-10-13H -g	0,92	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	TP	0,92
3-10-14H -c _1	2,56	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	142	D-STAN	AGROT	0,5
3-10-14H -d	0,69	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	60	D-STAN	TP	0,69
3-10-14H -f _1	0,38	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	140	D-STAN	AGROT	0,24
3-13-18H -r	0,72	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	65	D-STAN	TP	0,72
3-13-18H -s	0,44	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	33	D-STAN	TW	0,44
3-13-18H -t	1,86	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	70	D-STAN	TP	1,86
3-13-18H -w	1,79	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	50	D-STAN	TP	1,79
3-13-18H -x	0,95	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	33	D-STAN	TW	0,95
3-13-18H -y	0,71	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	60	D-STAN	TP	0,71
3-10-15H -c _1	1	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	152	D-STAN	AGROT	0,25
3-10-15H -d	0,81	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	60	D-STAN	TP	0,81
3-10-15H -f	1,28	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	TP	1,11
3-10-15H -g _1	3,72	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	152	D-STAN	AGROT	0,75
3-10-16H -c _1	5,26	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	150	D-STAN	AGROT	1,1

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

Adr.	Pow	TSL	Kod siedl.	Obszar Natura 2000	Gat. Pan	Wiek	Rodz. Pow.	Zabieg	Pow. zab.
3-13-17H -k	3,4	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	44	D-STAN	TP	3,4
3-13-17H -l	4,68	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	70	D-STAN	TP	4,68
3-13-17H -m	0,66	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	48	D-STAN	TP	0,66
3-13-17H -n	4,32	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	70	D-STAN	TP	4,32
3-10-2H -d	1,49	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	47	D-STAN	TP	1,49
3-10-2H -h	2,06	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	TP	2,06
3-10-2H -i_1	1,92	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	132	D-STAN	AGROT	0,4
3-10-2H -j	1,79	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	TP	1,79
3-10-2H -k	2,7	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	82	D-STAN	TP	2,7
3-10-3H -c	1,01	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO.C	115	D-STAN	brak zabiegu	1,01
3-10-3H -f_1	1,09	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO.C	130	D-STAN	AGROT	0,29
3-10-3H -g_1	1,12	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO.C	130	D-STAN	AGROT	0,25
3-10-9H -c	0,41	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	48	D-STAN	TP	0,41
3-10-9H -d	6,05	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	TP	6,05
3-10-9H -f	1,35	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	50	D-STAN	TP	1,35
3-10-10H -c	0,93	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	50	D-STAN	TP	0,93
3-10-10H -d	0,54	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	9	D-STAN	CP	0,54
3-13-24H -f	0,99	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	80	D-STAN	brak zabiegu	0,99
3-10-3H -i	0,94	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	90	D-STAN	TP	0,94
3-10-3H -j	1,53	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	90	D-STAN	TP	1,53
3-10-5H -c	7,03	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	TP	6,71
3-10-6H -c	4,5	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	69	D-STAN	TP	4,5
3-10-6H -f	1,72	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	77	D-STAN	TP	1,72
3-10-10H -g	1,9	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	50	D-STAN	TP	1,9
3-10-10H -h_1	1,13	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	140	D-STAN	AGROT	0,25
3-10-10H -i	4,16	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	TP	4,16
3-10-10H -j	1,15	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	TP	1,15
3-10-10H -k_1	0,69	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	85	D-STAN	AGROT	0,15
3-10-11H -c	0,86	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	JW	30	D-STAN	TW	0,86
3-10-11H -d	4,35	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	45	D-STAN	TP	4,35
3-10-11H -f_1	0,55	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	140	D-STAN	AGROT	0,1
3-10-11H -g	0,83	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	40	D-STAN	TP	0,83
3-10-11H -h	0,85	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	51	D-STAN	TP	0,85
3-10-12H -j	0,49	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	20	D-STAN	TW	0,49
3-10-12H -k_1	1,88	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	150	D-STAN	AGROT	0,4
3-10-13H -c_1	2,28	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	150	D-STAN	AGROT	0,5
3-10-14H -g	1,98	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	60	D-STAN	TP	1,98
3-10-14H -h	0,38	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	24	D-STAN	CP	0,38
3-13-18H -z	1,21	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	TP	1,21
3-13-19H -g	0,72	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	39	D-STAN	TP	0,72
3-13-19H -l	0,44	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	80	D-STAN	TP	0,44
3-13-19H -m_1	0,77	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	160	D-STAN	AGROT	0,15
3-13-18H -c_1	3,1	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	155	D-STAN	AGROT	0,65
3-13-18H -d	2,03	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	155	D-STAN	TP	2,03
3-13-18H -f	1,25	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	53	D-STAN	TP	1,25
3-13-18H -g	0,82	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	43	D-STAN	TP	0,82

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

Adr.	Pow	TSL	Kod siedl.	Obszar Natura 2000	Gat. Pan	Wiek	Rodz. Pow.	Zabieg	Pow. zab.
3-13-18H-h	3,11	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	75	D-STAN	TP	3,11
3-13-18H-i	1,17	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	53	D-STAN	TP	1,17
3-13-18H-j	0,81	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	33	D-STAN	TW	0,81
3-13-18H-k	1,47	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	70	D-STAN	TP	1,32
3-13-18H-l	0,71	BMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	50	D-STAN	TP	0,71
3-13-18H-m	0,56	BMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	33	D-STAN	TW	0,56
3-13-18H-n	0,88	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	80	D-STAN	TP	0,88
3-13-18H-o	1,48	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	53	D-STAN	TP	1,48
3-13-18H-p	0,64	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	43	D-STAN	TP	0,64
3-10-16H-d	3,31	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	70	D-STAN	TP	3,31
3-13-17H-i	3,72	BMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	70	D-STAN	TP	3,62
3-13-17H-j	1,37	BMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	43	D-STAN	TP	1,37
3-13-20H-c	1,27	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	45	D-STAN	TP	1,27
3-13-21H-g	1,25	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	25	D-STAN	brak zabiegu	1,25
3-13-21H-h	1,7	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	TP	1,7
3-13-21H-i	4,04	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	120	D-STAN	PIEL	0,07
3-10-16H-g	0,74	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	70	D-STAN	TP	0,74
3-10-16H-h	1,14	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	50	D-STAN	TP	1,14
3-10-16H-i	0,87	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	80	D-STAN	brak zabiegu	0,87
3-10-16H-k	0,87	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	105	D-STAN	TP	0,87
3-13-17H-c_1	0,36	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	150	D-STAN	AGROT	0,07
3-13-17H-d	0,39	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO.C	95	D-STAN	TP	0,39
3-13-17H-f	0,61	BMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	70	D-STAN	TP	0,53
3-13-17H-g	0,79	BMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	30	D-STAN	TW	0,79
3-13-17H-h	2,56	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	170	D-STAN	TP	2,56
3-13-21H-c	0,67	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	110	D-STAN	TP	0,67
3-13-21H-d	1,14	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	40	D-STAN	TP	1,14
3-13-21H-f	1,19	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	55	D-STAN	TP	1,19
3-13-22H-c	0,35	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	110	D-STAN	brak zabiegu	0,35
3-13-23H-c	2,85	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	48	D-STAN	TP	2,85
3-13-23H-d	0,83	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	105	D-STAN	brak zabiegu	0,83
3-13-23H-f	1,2	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	45	D-STAN	TP	1,2
3-10-8H-j	0,3	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	TP	0,3
3-10-3H-r	0,45	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	ŚW	40	D-STAN	TP	0,45
3-10-1H-c	0,42	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	112	D-STAN	brak zabiegu	0,32
3-10-7H-h	2,36	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	72	D-STAN	brak zabiegu	0,07
3-10-10H-f	2,2	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	140	D-STAN	brak zabiegu	1,75
3-10-10H-h	1,13	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	140	D-STAN	brak zabiegu	0,88
3-10-10H-k	0,69	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	85	D-STAN	brak zabiegu	0,54
3-10-11H-f	0,55	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	140	D-STAN	brak zabiegu	0,45
3-10-11H-i	2,99	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	140	D-STAN	brak zabiegu	2,39
3-10-12H-c	0,3	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	140	D-STAN	brak zabiegu	0,18
3-10-12H-g	1,32	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	140	D-STAN	brak zabiegu	1,02

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

Adr.	Pow	TSL	Kod siedl.	Obszar Natura 2000	Gat. Pan	Wiek	Rodz. Pow.	Zabieg	Pow. zab.
3-10-12H -i	0,93	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	50	D-STAN	brak zabiegu	0,06
3-10-12H -k	1,88	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	150	D-STAN	brak zabiegu	1,48
3-10-13H -c	2,28	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	150	D-STAN	brak zabiegu	1,78
3-10-14H -c	2,56	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	142	D-STAN	brak zabiegu	2,06
3-13-17H -c	0,36	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	150	D-STAN	brak zabiegu	0,29
3-13-17H -f	0,61	BMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	70	D-STAN	brak zabiegu	0,08
3-13-17H -i	3,72	BMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	70	D-STAN	brak zabiegu	0,1
3-13-21H -i	4,04	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	120	D-STAN	brak zabiegu	3,97
3-10-1H -d	2,62	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	92	D-STAN	brak zabiegu	0,18
3-10-2H -c	0,68	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO.C	132	D-STAN	brak zabiegu	0,58
3-10-2H -i	1,92	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	132	D-STAN	brak zabiegu	1,52
3-10-3H -f	1,09	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO.C	130	D-STAN	brak zabiegu	0,8
3-10-3H -g	1,12	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO.C	130	D-STAN	brak zabiegu	0,87
3-10-3H -h	2,54	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	135	D-STAN	brak zabiegu	2,04
3-10-3H -l	2,08	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	130	D-STAN	brak zabiegu	1,68
3-10-4H -c	4,49	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	brak zabiegu	0,12
3-10-5H -c	7,03	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	brak zabiegu	0,32
3-10-14H -f	0,38	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	140	D-STAN	brak zabiegu	0,14
3-13-19H -m	0,77	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	160	D-STAN	brak zabiegu	0,62
3-10-15H -c	1	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	152	D-STAN	brak zabiegu	0,75
3-10-15H -f	1,28	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	65	D-STAN	brak zabiegu	0,17
3-10-15H -g	3,72	BŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	152	D-STAN	brak zabiegu	2,97
3-10-16H -c	5,26	LMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	150	D-STAN	brak zabiegu	4,16
3-13-18H -c	3,1	BMŚW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	155	D-STAN	brak zabiegu	2,45
3-13-18H -k	1,47	LMW	2180	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	70	D-STAN	brak zabiegu	0,15
3-10-4H -f	2,4	LMW	9160	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	JW	70	D-STAN	TP	2,4
3-10-3H -d	2,53	BMŚW	9160	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	70	D-STAN	TP	2,53
3-10-6H -d	1,92	LMW	9160	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	KL	77	D-STAN	TP	1,92
3-10-3H -p	0,41	BMŚW	9160	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	70	D-STAN	TP	0,41
3-13-19H -h_1	3,56	LMŚW	91D0	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	150	D-STAN	AGROT	0,7
3-13-19H -i	0,69	LMW	91D0	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	90	D-STAN	TP	0,69
3-13-19H -j	5,61	LMW	91D0	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	BRZ	90	D-STAN	brak zabiegu	5,61
3-10-16H -f_1	1,43	BŚW	91D0	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	130	D-STAN	AGROT	0,3
3-13-19H -h	3,56	LMŚW	91D0	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	150	D-STAN	brak zabiegu	2,86
3-10-16H -f	1,43	BŚW	91D0	PLH220032 Zatoka Pucka i Półwysep Helski	SO	130	D-STAN	brak zabiegu	1,13
1-03-48 -c	40,47		1150	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły			JEZIORO	brak zabiegu	40,47
1-03-48 -a	9,17		1210	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły			PIASKI	brak zabiegu	9,17
1-03-48 -b	18,7		2130	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły			WYDMA	brak zabiegu	18,7

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

Adr.	Pow	TSL	Kod siedl.	Obszar Natura 2000	Gat. Pan	Wiek	Rodz. Pow.	Zabieg	Pow. zab.
2-07-49 -c	19,78		2130	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły			WYDMA	brak zabiegu	19,78
1-03-47A -a	11,98		2160	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły			WYDMA	brak zabiegu	11,98
1-03-48A -a	9,39		2160	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły			WYDMA	brak zabiegu	9,39
1-03-47A -l	0,57	BMŚW	2180	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły	SO	40	D-STAN	brak zabiegu	0,57
1-03-47A -b	6,6	BMŚW	2180	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły	SO	50	D-STAN	brak zabiegu	6,6
1-03-47A -c	1,22	BMŚW	2180	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły	SO	65	D-STAN	brak zabiegu	1,22
1-03-47A -f	0,54	LMW	2180	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły	SO	52	D-STAN	brak zabiegu	0,54
1-03-47A -g	0,61	BMŚW	2180	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły	SO	44	D-STAN	brak zabiegu	0,61
1-03-47A -j	0,5	BMŚW	2180	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły	SO	80	D-STAN	brak zabiegu	0,5
1-03-47A -w	0,3	BMŚW	2180	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły	SO	80	D-STAN	brak zabiegu	0,3
1-03-47A -y	1,31	BŚW	2180	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły	SO	80	D-STAN	brak zabiegu	1,31
1-03-48A -f	5,31	BŚW	2180	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły	SO	53	D-STAN	brak zabiegu	5,31
1-03-47A -p	1,02	LMŚW	9190	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły	SO	80	D-STAN	brak zabiegu	1,02
1-03-47A -r	3,12	LMW	9190	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły	DB	85	D-STAN	brak zabiegu	3,12
2-07-58 -c	2,87	BŚW	9190	PLH220044 Ostoja w Ujściu Wisły	SO	60	D-STAN	brak zabiegu	2,87
4-16-144 -h	1,31	BŚW	2180	PLH220054 Widowo	SO.K	90	D-STAN	brak zabiegu	1,31
4-16-145 -c	3,4	BMŚW	2180	PLH220054 Widowo	SO	130	D-STAN	brak zabiegu	3,4
4-16-145 -d	2,16	BŚW	2180	PLH220054 Widowo	SO	50	D-STAN	brak zabiegu	2,16
4-16-145 -f	0,77	BMŚW	2180	PLH220054 Widowo	SO	100	D-STAN	brak zabiegu	0,77
4-16-145 -g	2,08	BS	2180	PLH220054 Widowo	SO	35	D-STAN	brak zabiegu	2,08
4-16-145 -i	0,53	BŚW	2180	PLH220054 Widowo	SO	70	D-STAN	brak zabiegu	0,53
4-16-145 -j	2,24	BŚW	2180	PLH220054 Widowo	SO	50	D-STAN	brak zabiegu	2,24
4-16-145 -k	3,54	LMW	2180	PLH220054 Widowo	SO	110	D-STAN	brak zabiegu	3,54
4-16-145 -l	0,54	BŚW	2180	PLH220054 Widowo	SO	120	SUKCESJA	brak zabiegu	0,54
4-16-145 -m	0,79	BŚW	2180	PLH220054 Widowo	SO	40	D-STAN	brak zabiegu	0,79
4-16-146 -c	1,11	BŚW	2180	PLH220054 Widowo	SO	38	D-STAN	brak zabiegu	1,11
4-16-146 -d	4,05	BMW	2180	PLH220054 Widowo	SO	110	D-STAN	brak zabiegu	4,05
4-16-146 -f	1,56	BŚW	2180	PLH220054 Widowo	SO	40	D-STAN	brak zabiegu	1,56
4-16-146 -g	2,74	BMŚW	2180	PLH220054 Widowo	SO	110	D-STAN	brak zabiegu	2,74
4-16-146 -h	4,06	BMŚW	2180	PLH220054 Widowo	SO	50	D-STAN	brak zabiegu	4,06
4-16-146 -i	1,62	BŚW	2180	PLH220054 Widowo	SO	50	D-STAN	brak zabiegu	1,62
4-16-146 -j	1,79	LMW	2180	PLH220054 Widowo	SO	110	D-STAN	brak zabiegu	1,79
4-16-147 -c	8,09	BS	2180	PLH220054 Widowo	SO	50	D-STAN	brak zabiegu	8,09
4-16-147 -f	0,61	LMW	2180	PLH220054 Widowo	SO	90	D-STAN	brak zabiegu	0,61
4-16-148 -j	0,21	BŚW	2180	PLH220054 Widowo	SO	50	D-STAN	brak zabiegu	0,21
4-16-144 -f	0,29	BMŚW	9190	PLH220054 Widowo	SO	100	D-STAN	brak zabiegu	0,29
4-16-144 -g	0,45	BMŚW	9190	PLH220054 Widowo	SO	140	D-STAN	brak zabiegu	0,45

Adr.	Pow	TSL	Kod siedl.	Obszar Natura 2000	Gat. Pan	Wiek	Rodz. Pow.	Zabieg	Pow. zab.
4-16-146 -k	1,09	LMW	9190	PLH220054 Widowo	DB	140	D-STAN	brak zabiegu	1,09
4-16-147 -d	2,19	BMŚW	9190	PLH220054 Widowo	DB	140	D-STAN	brak zabiegu	2,19

8.9.1 Sposoby postępowania na stanowiskach gatunków lub grup gatunków objętych ochroną prawną, które mogą powstać w czasie obowiązywania PUL.

W przypadku zweryfikowania stanowisk gatunków lub grup gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną prawną nieznaną na dzień zatwierdzenia planu urządzenia lasu w celu minimalizacji ewentualnego negatywnego oddziaływania planu na środowisko w bieżącej realizacji zadań gospodarczych należy uwzględnić następujące wytyczne:

- w celu minimalizacji szkód w awifaunie (niszczenie gniazd, płoszenie itp.) przed przystąpieniem do realizacji zadań w zakresie użytkowania rębego w okresie lęgów ptaków, w miejscach planowanych cięć zupełnych, należy odpowiednio wcześniej przygotować powierzchnię, a melioracje agrotechniczne (usunięcie podszytów) należy wykonać wyłącznie w okresie jesienno-zimowym;
- na podstawie przeprowadzonej lustracji drzewostanu przeznaczonego do cięcia rębego należy zdecydować, które zręby mogą być wykonywane w okresie lęgowym, a które poza nim; wykonanie zabiegu cięć rębnych na pozycjach ze stwierdzonymi czynnymi gniazdami przełożyć poza okres lęgowy na rzecz pozycji, gdzie tych gniazd nie zinwentaryzowano,
- jeżeli cięcia rębne wykonywane są w okresie lęgowym ptaków, bezpośrednio przed rozpoczęciem prac, należy ponownie zlustrować drzewostan pod kątem obecności w nim zasiedlonych pojedynczych gniazd; cięcia we fragmentach drzewostanu, w których występują takie gniazda należy przesunąć w czasie i wykonać je po zakończonym okresie lęgowym,
- we fragmentach, w których sąsiedztwie po wykonanej rębni zupełnej brakować będzie starodrzewu (np. ostatnie kulisy zrębne) jako kompensację należy wywieszać budki lęgowe dla ptaków w drzewostanach przyległych do powierzchni zrębu,
- w trakcie wyznaczania drzew do wycinki w ramach trzebieży należy pozostawić drzewa dziuplaste oraz te, na których występują gniazda ptaków,
- w drzewostanach, w których planowane są cięcia trzebieżowe w czasie lęgów ptaków, w okresie jesienno-zimowym należy oczyścić szlaki zrębne poprzez usunięcie podszytów,
- bezpośrednio przed rozpoczęciem wykonywania trzebieży jak i w trakcie jej realizacji w danym drzewostanie, odbywającej się w okresie lęgowym ptaków, należy zlustrować drzewostan pod kątem obecności w nim zasiedlonych gniazd; cięcia we fragmentach drzewostanu, w których występują takie gniazda należy przesunąć w czasie i wykonać je po zakończonym okresie lęgowym,
- czyszczenia późne (CP) na powierzchniach o bogatej roślinności runa leśnego, jak i bogatych składach gatunkowych wykonywać zasadniczo poza okresem lęgowym, a wybór terminu wykonania przyjąć w zależności od: fazy rozwojowej, warunków pogodowych oraz zagęszczenia,

- pielęgnowanie gleby w uprawach, CW i CP w okresie lęgowym ptaków wykonywać z uwagą po dokonanej lustracji; fragmenty ze zlokalizowanymi gniazdami pozostawić bez zabiegu.
- w przypadku zlokalizowania miejsca rozrodu wilków (nory) należy ustanowić strefę ochrony okresowej w promieniu do 500 m od nory, funkcjonującej w okresie od 1 kwietnia do 31 sierpnia (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt).

8.9.2 Wykonywanie prac leśnych

Dla zmniejszenia szkód w środowisku przyrodniczym, w trakcie wykonywania prac leśnych należy stosować technologie przyjazne dla pozostałych elementów ekosystemu leśnego.

W tym celu należy kierować się następującymi wskazówkami:

- stosować metodę pozyskania drewna polegającą na wyróbce i sortymentacji przy pnieniu ze zrywką surowca ciągnikami nasiębiernymi przy odpowiednio zaplanowanych i wykonanych szlakach zrywkowych;
- dostosować okres pozyskania drewna do terminów najmniejszego zagrożenia
- lasu od owadów i patogenów grzybowych, wiatru i śniegu oraz możliwości
- wykorzystania przez zwierzynę kopytną cienkiej kory na drzewach leżących;
- stosować środki techniczne chroniące pozostające na powierzchni drzewa przed uszkodzeniami powstającymi w trakcie zrywki;
- stosować właściwą rotację pozyskanego drewna;
- nie wypalać pozostałości zrębowych;
- chronić stanowiska gatunków chronionych, rzadkich i cennych, podczas
- wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych zwracać szczególną uwagę na
- kontrolowane obalanie drzew w pobliżu tych miejsc.

Istotnym elementem wpływającym na stan środowiska leśnego w trakcie wykonywania prac leśnych jest rodzaj i jakość użytego sprzętu. Należy stosować maszyny i urządzenia napędzane przez silniki spalinowe z katalizatorami, a także bioolejów jako smarów silnikowych.

Tabela nr 24. *Ogólne wytyczne wykonywania czynności pielęgnacyjno – ochronnych na terenie UM*

Lp.	Możliwość zaistnienia negatywnego wpływu	Zalecenia ogólne
1.	Zaprojektowano zabiegi gospodarcze w przedmiotach ochrony obszarów Natura 2000.	Postępować zgodnie z zapisami PZO.
2.	W składach drzewostanów oraz w podszycie występują gatunki obce w myśl ustawy o ochronie przyrody.	Na obszarach siedliskowych Natura 2000 minimalizować udział gatunków obcych w myśl ustawy o ochronie przyrody.
3.	Udział drewna martwego stanowi 1,66% miąższości drzewostanów powierzchni leśnej.	Stosownie do udziału siedlisk utrzymać omawiany parametr, szczególnie na siedliskach lasowych, i siedliskach przyrodniczych w stanie zachowania A i B zgodnie z wymaganiami tych siedlisk.
4.	Zaprojektowano zabiegi gospodarcze w strefach ochrony ptaków.	Postępować zgodnie z wytycznymi rozdz. POOŚ
5.	Siedliska nieleśne –w tym stanowiące przedmiot ochrony na obszarach Natura 2000 zarządzanych przez UM.	Propozycja wykorzystania pakietów rolno-środowiskowych lub konstruowanie umów dzierżawy z warunkiem uczestnictwa w tym programie. Szczegóły w POOŚ
6.	Uszkodzenie pomników przyrody podczas prac (w wydzieleniach zaplanowano zabiegi gospodarcze).	Podczas wykonywania zabiegów gospodarczych wykazać szczególną ostrożność, w odpowiedniej odległości (zakaz manewrowania ciężkim sprzętem 2 m powyżej obrysu rzutu pionowego koron drzew) planując szlaki zrywkowe i kierunek obalania.
7.	Zaprojektowano cięcia pielęgnacyjne na siedlisku	Ze względu na współczynnik zwarcia i zadrzewienia

Lp.	Możliwość zaistnienia negatywnego wpływu	Zalecenia ogólne
	2180,9160,9190,91D0	wskazany w opisach taksacyjnych cięcia pielęgnacyjne przeprowadzić na początku obowiązywania projektu nie dopuszczając do nadmiernego zwarcia z usuwaniem gatunków. obcych geograficznie.
8.	Cięcia rębne i pielęgnacyjne w pobliżu stanowisk bobra i wydry.	Ustalić z RDOŚ optymalną ilość populacji dostosowaną do warunków. W projekcie zapisano potrzebę pozostawienia ekotonów wzdłuż zbiorników wodnych i nie ingerowania w działalność bobrów, które w sposób sobie właściwy i potrzebny potrafią modyfikować siedlisko, Zalecane jest również wykorzystanie działalności bobrów w systemie małej retencji.
9.	Zanik siedlisk nietoperzy w tym mopka i nocka.	W konsultacji z hiropterologiem powywieszać budki lęgowe dostosowane do gatunków.
10.	Wzrost udziału gatunków obcych w runie	Zrezygnować z metod sprzyjających rozwojowi gatunków obcych (metoda Sobańskiego) przy odnawianiu powierzchni trudnych i innych pracach hodowlanych. Podjąć aktywną walkę z gatunkami obcymi wykorzystując fundusze zewnętrzne np. NFOŚiGW.
11.	Uszkodzenie runa i pokrywy na siedliskach higrofilnych podczas wykonywania zabiegów rębni oraz trzebieży	Wykonywanie zabiegów: rębni oraz trzebieży na siedliskach 91D0 przy pokrywie śnieżnej oraz przy ujemnej temperaturze powietrza.
12.	Przypadkowe zniszczenie stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin podczas prac leśnych.	Wykonanie zaplanowanych zabiegów z istniejącymi stanowiskami chronionych i rzadkich gatunków roślin w okresie zimowym. Ochrona istniejących płatów podczas zabiegów, prowadzenie szlaków technologicznych obok miejsc występowania, w miarę możliwości pozostawianie biogrup i ekotonów.
13.	Zaplanowano cięcia pielęgnacyjne wokół bagien i wód płynących.	Podczas prowadzenia zabiegów na powierzchni znajdujących się w pobliżu ekosystemów mokradłowych, konieczne jest więc zapewnienie właściwej ochrony opisywanych struktur i pozostawienie stref ekotonowych zgodnie z zapisami <i>Zasad hodowli lasu</i> .
14.	Zanik siedlisk przyrodniczych, siedlisk fauny, roślin rzadkich i chronionych na terenach nieleśnych w zarządzie UM.	Propozycja wykorzystania pakietów rolno środowiskowych lub konstruowanie umów dzierżawy z warunkiem uczestnictwa w tym programie.
15.	Zanik siedlisk i miejsc lęgowych, płożenie ptaków w okresie lęgowym.	Konieczność przeprowadzenia lustracji terenowej przed wykonaniem zabiegu w sezonie lęgowym, pozostawianie odpowiedniej liczby starych drzew w drzewostanach – biogrupach (zgodnie z ZHL i wytycznymi jednostek certyfikujących), pozostawianie gatunków o miękkim drewnie (osika), wywieszanie budek lęgowych, wstrzymanie zabiegu w przypadku stwierdzenia gniazdowania, pozostawianie i kształtowanie ekotonów.
16.	Zniszczenie siedlisk nieleśnych, przez niewłaściwe użytkowanie.	Propozycja wykorzystania pakietów rolno-środowiskowych na siedliskach nieleśnych lub konstruowanie umów dzierżawy z warunkiem uczestnictwa w tym programie.
17.	Możliwość zmiany stosunków wodnych na siedlisku 2180 91D0 w wyniku prowadzenia w pobliżu zabiegów.	W przypadku stwierdzenia potrzeby wykonania zabiegów w pobliżu tych siedlisk należy zostawić strefę ekotonową o szerokości 1 wysokości drzewostanu, ora z w przypadku siedlisk nieleśnych zaniechać konserwacji rowów odwadniających
18.	Zmniejszenie zróżnicowania genetycznego w efekcie prowadzenia cięć pielęgnacyjnych.	Pozostawianie w lesie podczas wykonywania czyszczeń, trzebieży i cięć rębnych osobników o ciekawych, nietypowych kształtach, jako rezerwuaru genetycznego
19.	Ubytek odpowiednich siedlisk dla gatunków ptaków drapieżnych.	Konieczność pozostawiania pojedynczych starych drzew, fragmentów starodrzewu użytkowanego wydzielenia (zgodnie z ZHL i wytycznymi jednostek certyfikujących), pozostawianie fragmentów lasów nieobjętych gospodarowaniem, utrzymanie powierzchni drzewostanów ponad 100-letnich
20.	Zanik siedlisk saproksylobintów.	Pozostawić w biogrupach martwe drzewa. W Polsce przyjęto, że na jednym hektarze starszego lasu (pow.100 lat) powinno się znajdować 3-5 sztuk kłód o grubości > 50 cm i długości powyżej 3 m.

Lp.	Możliwość zaistnienia negatywnego wpływu	Zalecenia ogólne
21.	Zanik siedlisk płazów, gadów, ssaków i owadów.	Pozostawianie i kształtowanie ekotonów, w tym wokół zbiorników wodnych i miejsc podmokłych. Pozostawianie biogrup ukształtowanych zgodnie z ZHL na powierzchniach zrębowych; utrzymanie w powierzchni UM drzewostanów ponad 100-letnich.

8.10 OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

Ochrona różnorodności biologicznej w lasach realizowana jest na podstawie zarządzeń i instrukcji obowiązujących w Lasach Państwowych. W celu ochrony różnorodności biologicznej w lasach UM należy dążyć do zachowania następujących jej form:

- różnorodności genowej,
- różnorodności gatunkowej,
- różnorodności ekosystemowej,
- różnorodności krajobrazowej.

W celu zachowania różnorodności genowej należy dbać o zróżnicowanie materiału genowego wykorzystywanego w produkcji szkółkarskiej i hodowli lasu (z jak największej liczby osobników w granicach UM lub proveniencji danego gatunku). Istotnym elementem jest korzystanie zawsze z materiału sadzeniowego i siewnego znanego pochodzenia i ściśle określonej jakości.

W celu zachowania różnorodności gatunkowej należy dążyć do maksymalnego wykorzystania możliwości potencjalnych siedlisk przy planowaniu odnowień i zalesień poprzez stosowanie odpowiednich składów gatunkowych dla danych typów siedliskowych lasu. Należy również utrzymywać tzw. mikrosiedliska o wyższej różnorodności gatunkowej i genetycznej w miarę możliwości w stanie niezmienionym, w przypadku niewielkich powierzchni pozostawiając je sukcesji naturalnej. Podczas cięć pielęgnacyjnych i zrębowych zaleca się pozostawianie wybranych drzew gatunków o znaczeniu biocenotycznym, niekoniecznie gospodarczym oraz drzew zamierających i martwych, dziuplastych, jako siedliska bytowania rozmaitych gatunków fauny.

Dla zachowania różnorodności ekosystemowej należy maksymalnie wykorzystywać charakterystykę mikrosiedlisk, również tych użytkowanych gospodarczo. Zachowanie urozmaiconej struktury ekosystemów warunkuje również dbałość o właściwy stan stosunków gruntowo – wodnych, obszarów wodno – mokradłowych, czyli dbałość o małą retencję, która od kilku lat jest już intensywnie realizowana na terenie UM. Na zachowanie różnorodności ekosystemowej wpływ ma również utrzymanie i tworzenie nowych stref ekotonowych o okrajkowych o największym zróżnicowaniu gatunkowym i siedliskowym.

Zachowanie różnorodności krajobrazowej wiąże się z utrzymaniem wcześniej opisanych elementów. Zaleca się również utrzymywanie fragmentów terenów charakteryzujących się mozaiką siedliskową. Ze względu na charakterystykę terenu UM (zróżnicowanie wysokościowe, siedliskowe i gatunkowe), które i tak narzuca postępowanie gospodarcze o dużej zmienności, jednocześnie zapewnia utrzymanie różnorodności krajobrazowej.

8.11 PROPOZYCJE OCHRONY I METODY OCHRONY RZADKICH I CHRONIONYCH GATUNKÓW

Program Ochrony Przyrody określa ramowe zasady postępowania również w odniesieniu do gatunków chronionych flory i fauny. Proponuje się stosowanie następujących wytycznych:

- bieżąca aktualizacja stanu wiedzy na temat gatunków chronionych występujących na terenie UM oraz ich lokalizacji, również we współpracy z innymi jednostkami zajmującymi się ochroną przyrody i jednostkami naukowymi,

- oznaczenie i/lub zabezpieczenie w terenie stanowiska (zabezpieczenie mechaniczne lub przez pozostawienie fragmentu terenu bez prowadzenia zabiegów gospodarczych lub ich wykonanie w sposób zapewniający ochronę cennego obiektu),

- stosowanie procedury lustracji terenowej (z udziałem specjalisty, jeśli jest to konieczne dla właściwego zabezpieczenia waloru przyrodniczego) miejsca wykonywania czynności gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna, zabiegami melioracyjnymi, remontami dróg, z naniesieniem na szkic stanowisk fauny i flory chronionej, miejsc koncentracji posuszu w rozbiciu na drzewa dziuplaste, posusz stojący i leżaninę z podaniem jego ilości,

- zawarcie w działalności edukacyjnej jak największej ilości informacji o gatunkach chronionych na terenie UM, ich zagrożeniach i wymaganiach siedliskowych,

- w przypadku awifauny bytującej stale na terenach leśnych, szczególne zwrócenie uwagi podczas planowania miejscowego zabiegów pielęgnacyjnych i cięć zupełnych możliwości ograniczenia ingerencji w okres lęgowy, liczby miejsc lęgowych; kompensacja przyrodnicza poprzez powiększanie potencjalnych miejsc gniazdowania (wywieszanie budek lęgowych, zimowe akcje dokarmiania ptaków i udostępniania wody pitnej),

- w odniesieniu do znanych stanowisk i miejsc występowania gatunków chronionych, uwzględnienie ich wymagań siedliskowych i behawioru podczas prac gospodarczych w taki sposób, by maksymalnie ograniczyć ingerencję w stan ich ochrony oraz negatywny na niego wpływ,

- podejmowanie bieżących działań zapewniających ochronę znanych stanowisk gatunków chronionych podczas wypełniania zadań gospodarczych wraz z adnotacją w kronice POP,

- udzielanie istotnych informacji pracownikom ZUL z zakresu ochrony przyrody na pozycji prac gospodarczych w celu uniknięcia przypadkowych zniszczeń stanowiska gatunku chronionego,

- wyznaczanie w postaci kęp starodrzewu tzw. „biogrup” – refugium możliwie najlepiej zachowanych siedlisk na danym terenie chroniących naturalne stanowiska roślin i zwierząt objętych ochroną prawną. Biogrupa powinna obejmować 5% powierzchni manipulacyjnej – najlepiej w jednej kępie, przy wyborze powierzchni zaleca się uwzględnienie koncentracji drewna martwego; biogrupa musi być wyłączona z wszelkich czynności gospodarczych, co oznacza, że nie można z niej usuwać martwych drzew, ani też sadzić nowych; kępy starodrzewu pozostawiać na wszystkich powierzchniach planowanych do cięć odnowieniowych (rębni).

- unikanie składowania pozyskanego drewna w bezpośrednim sąsiedztwie pomników przyrody, stanowisk cennych gatunków flory i fauny oraz w zasięgu biogrup,

- w przypadku wykrycia zasiedlonego gniazda/dziupli, w trakcie realizacji zabiegów gospodarczych związanych z pozyskaniem drewna, należy oznakować w sposób widoczny miejsce, wraz z przejściową strefą ochronną pozbawioną cięć.

- wycinanie drzew zasiedlonych przez owady lub grzyby oraz drzewa obumarłe tylko w przypadku gatunków owadów lub grzybów stwarzających potencjalne zagrożenie dla trwałości lasu,

- pozostawianie na gruncie pozostałego posuszu zasiedlonego przez inne owady niż wyżej wymienione, jak również drzew, które opuściły gatunki owadów stanowiące zagrożenie dla trwałości lasów. Opisywany posusz powinien pozostać na miejscu poza pasami komunikacyjnymi i ścieżkami edukacyjnymi. Znaczenie dla ekosystemów leśnych, dla ich bioróżnorodności ma przede wszystkim grube, martwe drewno o średnicy > 10 cm i w odcinkach nie krótszych niż 2 m. W Polsce przyjęto, że na jednym hektarze starszego lasu (pow. 100 lat) powinno się znajdować 3-5 sztuk kłód o grubości > 40 cm i długości powyżej 3 m. Pamiętając o nie pozostawianiu stojących drzew martwych, ze względów bezpieczeństwa, w odległości mniejszej niż ok. 30 m od: dróg publicznych i udostępnionych dla ruchu, szlaków turystycznych (pieszych, rowerowych, konnych), głównych dróg wywozowych, dróg pożarowych oraz innych miejsc udostępnionych do przebywania ludzi.

- prowadzenie narastająco ewidencji drewna martwego z rozbiem na: posusz stojący i leżący (w m³) drzewa dziuplaste (w szt.),

- w trakcie cięć odnowieniowych i pielęgnacyjnych pozostawianie gatunków drzew, w których dzięcioły chętnie wykuwają dziuple: osiki, brzozy, lipy – pojedyncze egzemplarze minimum 5 sztuk/ha,

- pozostawiać strefy przejściowe „ekotony” o szerokości jednej wysokości drzewostanu wokół torfowisk, bagien, oczek wodnych, źródlisk,

- na gruntach nieleśnych należących do UM w obszarze Natura 2000 zamieszczać w umowie dzierżawy zapis: zapewniający nie pogorszenie warunków siedliskowych w stosunku do wymagań ekologicznych gatunków chronionych i będących przedmiotem ochrony obszaru, dla których tereny wydzierżawiane mogą stanowić potencjalne miejsce ich bytowania lub występowania oraz propozycje wykorzystania pakietów rolno środowiskowych lub konstruowanie umów dzierżawy z warunkiem uczestnictwa w tym programie,

- stosować zasady wykonania czynności gospodarczych i ochronnych w miejscach występowania przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000)

9 LITERATURA

- 1 Plan urządzenia Urzędu Morskiego w Gdyni na lata 20017–2026, baza taksator
- 2 Adamski R, Bartei R., Bereszyński A., Kepel A., Witkowski Z. (red.)- 2014. Gatunki zwierząt (z wyjątkiem ptaków). Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 6.
- 3 Atlas środowiska geograficznego Polski, 1995. PAN. Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania, Warszawa.
- 4 Bernadzi E., Smykała J., 1997. Podział gospodarczy w aspekcie regulowania użytkowania rębego oraz długookresowego planowania hodowlanego. Urządzenie lasu podstawą zrównoważonej gospodarki leśnej (Materiały pokonferencyjne), Waplewo.
- 5 Bezzel E. 2000. Ptaki. MULTICO Oficyna Wydawnicza, Warszawa.
- 7 Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej. 2007. Wyniki aktualizacji stanu powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w Lasach Państwowych - na dzień 1 stycznia 2007 r. Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe. Warszawa.
- 8 Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej. Chmielewski S., Stelmach R. (red.).2009. Ostoje ptaków w Polsce - wyniki inwentaryzacji. Cz. 1. Bogucki. Wydawnictwo Naukowe. Poznań.
- 9 Borowik J. (1964) – Województwo gdańskie – Zarys geograficzno-gospodarczy;
- 11 Cieśliński S., Czyżewska K., Fabiszewski J. 2003. Czerwona lista porostów wymarłych i zagrożonych w Polsce. Monographiae Botanicae 91:13-49.
- 12 Cyzman.W 2007 Metodyka wyznaczania zbiorowisk lesnych o znaczeniu wspólnotowym
- 13 Cyzman.W 2008 „Gospodarowanie na siedliskach leśnych o znaczeniu wspólnotowym”
- 14 Czarnecki Z., Dobrowolski K. A., Jabłoński B. i in. 1982. Ptaki Europy. Przewodnik terenowy. PWN, Warszawa.
- 15 Czubiński Z., Gawłowska J., Zabierowski K. (współpraca Bieniek M., Gawłowska M.), 1977. Rezerваты przyrody w Polsce. Studia Naturalne, ser. B, 27, Warszawa-Kraków.
- 16 Faliński J.B., 1990. Kartografia geobotaniczna. PPWK Warszawa-Wrocław.
- 17 Fałtynowicz W. i inni (1997) – Dynamika i ochrona roślinności Pomorza – Bogucki Wydawnictwo Naukowe – Gdańsk-Poznań;
- 18 Gerhardt E. 2014. Przewodnik. Grzyby. MULTICO Oficyna Wydawnicza, Warszawa.
- 19 Głowaciński Z. (red.). 1992. Polska czerwona księga zwierząt. PWRiL, Warszawa.
- 20 Głowaciński Z. 1992. Polska Czerwona Księga Zwierząt. PWRiL. Warszawa.
- 21 Główny Urząd Statystyczny. Leśnictwo 2009. Warszawa.
- 22 Górczyńska B., Nowak Z. (1992) – Ochrona środowiska – poradnik pracownika samorządu terytorialnego – Fundacja Warta – Poznań;
- 23 Gromadzki (red.). 2014. Ptaki. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 7 (część I). T. 8 (część II).
- 24 Gromadzki M. 2005. Ocena propozycji sieci Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 w Polsce - Shadow List. Zakład Ornitologii Polskiej, Polskiej Akademii Nauk. Gdańsk.
- 25 Gromadzki M., Dyrca A., Głowaciński Z., Wieloch M. 1994. Ostoje ptaków w Polsce. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Gdańsk.
- 26 Grzywacz A. 1989. Grzyby chronione. PWRiL, Warszawa.
- 27 Głowaciński Z. (red.). 2001. Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce. PWRiL, Warszawa.
- 28 Głowaciński Z. (red.). 2002. Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków.
- 29 Gumuńska B., Wojewoda W. 1985. Grzyby i ich oznaczenie. Wydanie III. PWRiL, Warszawa.
- 30 Herbich J. (red.). 2014. Lasy i Bory. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 5.
- 31 Inspekcja Ochrony Środowiska. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. 2008. Raport o stanie środowiska województwa wielkopolskiego w 2008 r. Biblioteka Monitoringu Środowiska.
- 32 Instrukcja Urządzenia Lasu
- 33 Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. 1983. Podział hydrograficzny Polski. Warszawa.
- 34 Jaworski A. 1995. Charakterystyka hodowlana drzew leśnych. Kraków
- 35 Juszczak W. 1974. Płazy i gady krajowe. PWN, Warszawa.
- 36 Keller M. Wpływ struktury drzewostanów na gatunki szponiaste.
- 37 Kistowski M. (1998) – Cyfrowy atlas środowiska przyrodniczego województwa gdańskiego;
- 39 Klucze do oznaczania owadów Polski. Cz. XIX. Chrząszcze - Coleoptera. PWN Warszawa, Wrocław. 1983. Z. 26-27.
- 40 Kondracki J., 1978. Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa.
- 41 Kondracki J., 1994. Geografia Polski, Mezoregiony fizyczno-geograficzne, PWN. Warszawa.
- 42 Kondracki Jerzy (1994) – Geografia Polski;
- 43 Matuszkiewicz J. M. (1993) – Atlas Rzeczypospolitej Wydawnictwo PPWK;
- 44 Matuszkiewicz J. M. 2002. Zespoły leśne Polski. PWN, Warszawa.
- 45 Matuszkiewicz J. M. 2008. Zespoły leśne Polski. Wydawnictwo Naukowe. PWN. Warszawa. „Geobotaniczne rozpoznanie

- tendencji rozwojowych zbiorowisk leśnych w wybranych regionach Polski”
- 46 Matuszkiewicz J., 1976. Przegląd fitosocjologiczny zbiorowisk leśnych Polski. Cz. 3. Lasy i zarośla łąkowe. Phytocoenosis 5.1.
- 47 Matuszkiewicz J., 1988. Przegląd fitosocjologiczny zbiorowisk leśnych Polski. Bory mieszane i acidofilne dąbrowy. fragm. Flor. Geobot., 33.
- Matuszkiewicz J.M. 1993. Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski. PAN. Instytut Geografii Przestrzennego Zagospodarowania. Prace geograficzne nr 158. Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Wydawnictwo PAN. Wrocław, Warszawa, Kraków.
- 49 Matuszkiewicz W. (2001) – Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski – PWN – Warszawa;
- 50 Matuszkiewicz W., 1982. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski. PWN, Warszawa.
- 51 Matuszkiewicz W., Matuszkiewicz J., 1973. Przegląd fitosocjologiczny zbiorowisk leśnych Polski. Cz.2. Bory sosnowe. Phytocoenosis 4.2.
- 52 Waloryzacja przyrodnicza Gmin:
53 Ministerstwo Środowiska. 2009. Informacja o stanie lasów oraz o realizacji "Krajowego programu zwiększenia lesistości w 2008 r." Warszawa.
- 54 Inwentaryzacja przyrodnicza Urzędu Morskiego dane AL.
- 55 Nowak J., Tobolewski Z. 1975. Porosty polskie. PWN, Warszawa.
- 56 Pawiliszczikow N. 1972. Klucz do oznaczania owadów. PWRiL, Warszawa.
- 57 Pawlaczyk P. (red.) Natura 2000 - Niezbędnik leśnika. 2009. Wydawnictwo Klubu Przyrodników. Świebodzin.
- 58 Pawlaczyk P. „Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko Planu urządzenia lasu- jak zrobić to najlepiej „
Pawlaczyk P. Postulaty przyrodnicze dotyczące planowania gospodarki leśnej na obszarach Natura 2000 oraz gospodarki leśnej w chronionych siedliskach przyrodniczych i w siedliskach chronionych gatunków (w tym zainwentaryzowanych w ramach inwentaryzacji'2007)
- 60 Pawlikowski T. 1999. Przewodnik terenowy do oznaczania trzmieli i trzmielków Polski. Toruń.
- 61 Piękoś-Mirkowa H., Mirek Z. 2003. Atlas roślin chronionych. MULTICO Oficyna Wydawnicza, Warszawa.
- 63 Program ochrony środowiska dla powiatów oraz dostępne waloryzacje gmin
- 64 Program ochrony środowiska województwa pomorskiego
- 65 Przewoźniak M. i inni (1995) – Ochrona przyrody w regionie gdańskim;
- 66 Pucek Z., Raczyński J. (red.) 1983. Atlas rozmieszczenia ssaków Polski T. I i II. PWN. Warszawa.
- 67 Puchniarski T.H. Krajowy Program zwiększenia lesistości. 2000. PWRiL. Warszawa.
- 68 Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych. 1990. PWRiL. Warszawa.
- 71 Rychling A., Solor J.(1996) – Ekologia krajobrazu – PWN – Warszawa;
- 72 Siedliskowe Podstawy Hodowli Lasu
- 73 Sokołowski J., 1988. Ptaki Polski. Wydawnictwo szkolne i pedagogiczne. Warszawa.
- 74 Solińska-Górecka B. 1987. Bagienne lasy olszowe (olsy) w Polsce. Regionalna synteza syntaksonomiczna. Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa.
- 75 Standardowe Formularze Danych – dla omawianych obszarów
- 76 Strategia rozwoju powiatów omawianego obszaru
- 77 Sudnik-Wójcikowska B., Werblan-Jakubiec H. (red.)- 2014. Gatunki roślin. Poradnik ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 - podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 9.
- 78 Szafer W., 1997. Zasięgi geograficzne drzew oraz ważniejszych krzewów i krzewinek w Polsce: Szafer W., Zarzycki K., Szata roślinna Polski t.2. PWN, Warszawa.
- 79 Szafer W., Kulczyński S., Pawłowski B. 1967. Rośliny polskie. PWN, Warszawa.
- 80 Szafer W., Kulczyński St., Pawłowski B. (1953) – Rośliny Polskie – opisy i klucze – PWN – Warszawa;
- 81 Szafer W., Zarzycki K. (red.). Szata roślinna Polski. 1977. PWN Warszawa.
- 82 Świat roślin, skał i minerałów. 1982. PWRiL, Warszawa.
- 83 Świat zwierząt. 1983. PWRiL, Warszawa.
- 84 Tomiałojć L. (1990) – Ptaki Polski;
- 85 Tomiałojć, 1990. Ptaki Polski - rozmieszczenie i liczebność. PWN. Warszawa.
- 86 Trampler T. i inni (1990) – Regionalizacja przyrodniczo-leśna na podstawach ekologiczno-fizjograficznych;
- 87 Wiśniewski J., Gwiazdowicz D. J. 2014. Ochrona przyrody. Wydawnictwo Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu.
- 88 Wójciak H. 2003. Flora Polski. Porosty, mszaki, paprotniki. MULTICO Oficyna Wydawnicza, Warszawa.
- 89 Zaręba R., 1981. Puszcze, bory i lasy Polski. PWRiL. Warszawa.
- 90 Zarzycki K., Wojewoda W., Heinrich Z. 1992. Lista roślin zagrożonych w Polsce. Wyd. 2. Instytut Botaniki PAN, Kraków.
- 91 Zasady Hodowli Lasu,
- 92 Zielony R. (1995) – Kierunki ochrony przyrody w lasach zagospodarowanych – Fundacja Rozwój SGGW - Warszawa
- 93 Zielony R., 1997. Ochrona przyrody w UM– program i jego realizacja. Referat na konferencję naukowo-techniczną z okazji 40-lecia BULiGL, Katedra Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej SGGW, Warszawa.

10 KRONIKA

A series of horizontal dotted lines for writing.

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

A series of horizontal dotted lines for text entry, spanning the width of the page.

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

Blank lined area for text entry, consisting of numerous horizontal dotted lines.

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY URZĘDU MORSKIEGO W GDYNI

Blank lined area for text entry, consisting of multiple horizontal dotted lines.